

**REKREASYONEL TERCİHLERDE ETNİK YAPI VE
CİNSİYETE BAĞLI DEĞİŞİMLER; ORTA DOĞU TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

AYŞE KALAYCI

AĞUSTOS 2008

**T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**REKREASYONEL TERCİHLERDE ETNİK YAPI VE
CİNSİYETE BAĞLI DEĞİŞİMLER; ORTA DOĞU TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

AYŞE KALAYCI

AĞUSTOS 2008

**REKREASYONEL TERCİHLERDE ETNİK YAPI ve
CİNSİYETE BAĞLI DEĞİŞİMLER; ORTA DOĞU TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

AYŞE KALAYCI

**DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALINDA
YÜKSEK LİSANS DERECESESİ İÇİN
GEREKLİ ÇALIŞMALARI YERİNE GETİREREK
ONAYA SUNULAN TEZ**

AĞUSTOS 2008

ABSTRACT

ALTERATIONS OF RECREATIONAL PREFERENCES DEPENDING ON ETHNICITY and GENDER: AN EXAMPLE OF MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

KALAYCI, Ayşe

Master of Science, Department of Landscape Architecture

Advisor: Associate Professor Haldun MÜDERRİSOĞLU

August, 2008- 120 pages

As in many places of the world many ethnic groups that have various cultural characteristics live together in our country too. While planning recreational areas, by considering that different people with different demands, needs, and traditional habits will use the area, target group should be analysed in all ways. Thus both the demand to recreational area and the quality of user's experiences in the area can be raised.

In this study, a questionnaire was applied to totally 200 Turkish and foreigner students of Middle East Technical University which placed in Ankara, intending to determine the differences of recreational preferences based on their ethnicity and gender. In the light of the gathered data it was explored how participants' recreational activity preferences and their expectations of recreational areas were effected by their ethnicity and gender together and desperately and also by their other socio-economic characteristics. Consequently; it was determined that the recreational activity preferences and the expectations of recreational area of participants varied according to their both genders and ethnicity. Compared to each other, ethnicity was

found to be more effective on the recreational activity and area preferences than gender.

Key Words: Recreation, Ethnicity, Gender, Recreational Preferences

ÖZET

REKREASYONEL TERCİHLERDE ETNİK KÖKEN VE CİNSİYETE BAĞLI DEĞİŞİMLER: ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

KALAYCI, Ayşe

Yüksek Lisans, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Haldun MÜDERRİSOĞLU

Ağustos, 2008- 120 sayfa

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de farklı kültürel özelliklere sahip birçok etnik grup bir arada yaşamaktadır. Rekreatif alanların planlanmasında farklı istek, ihtiyaç ve geleneksel alışkanlıklara sahip kişilerin alanı kullanacağı düşünülerek, hedef kitlenin tüm yönleriyle araştırılması gerekir. Böylelikle hem rekreatif alana olan talep hem de kullanıcıların bu alanlardaki deneyimlerinin kalitesi artırılabilir.

Bu çalışmada Ankara İlinde bulunan Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde okuyan yabancı uyruklu öğrenciler ve Türk öğrenciler olmak üzere toplam 200 öğrenciye rekreatif tercihlerinde etnik köken ve cinsiyetlerine bağlı farklılıkların belirlenmesi amacıyla anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda katılımcıların sosyo-ekonomik özelliklerinin yanı sıra etnik köken ve cinsiyetlerinin birlikte ve ayrı ayrı rekreatif aktivite tercihleri ve alan beklentilerine olan etkileri araştırılmıştır. Sonuç olarak; katılımcıların rekreatif aktivite ve alan tercihlerinin etnik köken ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. Katılımcıların rekreatif aktivite ve alan tercihlerinde birbirlerine kıyasla etnik kökenlerinin cinsiyetlerinden daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Rekreatif, Etnik Köken, Cinsiyet, Rekreatif Tercihler

rekreasyonel aktivite ve alan tercihlerinde birbirlerine kıyasla etnik kökenlerinin cinsiyetlerinden daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Rekreasyon, Etnik Köken, Cinsiyet, Rekreasyonel Tercihler

Aileme...

TEŞEKKÜR

Öncelikle danışman hocam Sayın Doç. Dr. Haldun MÜDERRİSOĞLU' na araştırmalarımın her aşamasında bilgi, öneri ve yardımlarını esirgemeyerek sonsuz sabırla katkıda bulunduğu için en derin teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmam boyunca anket verilerini toplamam konusunda büyük yardım gösteren Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektör Danışmanı Sayın Jale KÖREZLİOĞLU' na ve Matloob ALAM' a çok teşekkür ederim.

Araştırmam süresince birçok fedakârlık gösteren, her türlü yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen annem, babam ve kardeşlerime sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

	Sayfa No
ABSTRACT	iii
ÖZET	v
TEŞEKKÜR	viii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	ix
ÇİZELGELER DİZİNİ	xii
ŞEKİLLER DİZİNİ	xiv
1. GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın amacı.....	12
2. MATERYAL ve YÖNTEM	13
2.1. Materyal.....	13
2.2. Yöntem.....	15
2.2.1. Anket.....	15
3. BULGULAR	18
3.1. Katılımcıların Sosyo-Ekonomik Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	18
3.2. Katılımcıların Rekreatyonele Aktivite Tercihleri ve Katılım Sıklıklarına İlişkin Bulgular.....	20
3.2.1. Katılımcıların Rekreatyonele Aktivitelere Katılım Sıklıkları ve Katılımcı Özellikleri Arasındaki Fark.....	23

3.2.1.1.Katılımcıların Cinsiyet ve Etnik Kökenlerinin Rekreasyonel Aktivitelere Katılım Sıklıklarına Etkisi.....	50
3.3. Katılımcıların Rekreasyonel Alan Beklentilerine İlişkin Bulgular.....	53
3.3.1. Katılımcıların Rekreasyonel Alan Beklentileri ve Katılımcı Özellikleri arasındaki Fark.....	56
3.2.1.1.Katılımcıların Cinsiyet ve Etnik Kökenlerinin Rekreasyonel Alan Beklentilerine Etkisi.....	50
4. TARTIŞMA.....	80
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	95
KAYNAKLAR.....	104
EKLER	
EK 1. Araştırmada Kullanılan Türkçe Anket Örneği.....	115
EK 2. Araştırmada Kullanılan İngilizce Anket Örneği.....	118

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa No
Çizelge 1. Katılımcıların sosyo-ekonomik özellikleri.....	19
Çizelge 2. Katılımcıların rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıkları.....	22
Çizelge 3. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve cinsiyet arasındaki fark.....	25
Çizelge 4. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve etnik kökenler arasındaki fark.....	29
Çizelge 5. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların yaşları arasındaki fark	32
Çizelge 6. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların okudukları fakülte arasındaki fark.....	36
Çizelge 7. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların aylık gelir durumları arasındaki fark.....	39
Çizelge 8. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların yaşadıkları ülke arasındaki fark.....	42
Çizelge 9. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların yaşadıkları yerin özellikleri arasındaki fark.....	45
Çizelge 10. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların inançları arasındaki fark.....	47
Çizelge 11. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların Ankara ilinde bulunma süreleri arasındaki fark.....	50
Çizelge 12. Rekreasyonel alan özellikleri faktör grupları.....	55

Çizelge 13. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve cinsiyetleri arasındaki fark.....	57
Çizelge 14. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve etnik kökenleri arasındaki fark.....	60
Çizelge 15. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve yaşları arasındaki fark.....	63
Çizelge 16. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve okudukları fakülteler arasındaki fark.....	66
Çizelge 17. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve aylık gelir durumları arasındaki fark.....	69
Çizelge 18. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve yaşadıkları ülke arasındaki fark.....	72
Çizelge 19. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve yaşam yeri özellikleri arasındaki fark.....	74
Çizelge 20. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve inançları arasındaki fark.....	76
Çizelge 21. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve Ankara ilinde bulunma süreleri arasındaki fark.....	78

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa No
Şekil 1. Türkiye’de yer alan yabancı uyruklu öğrenci kontenjanına sahip üniversitelerin toplam öğrenci sayısı içinde yabancı uyruklu öğrenci sayısının oranı	14
Şekil 2. ODTÜ’de yıllara göre yabancı uyruklu öğrenci sayılarındaki değişim.....	15
Şekil 3. Katılımcıların cinsiyet ve etnik kökenlerinin rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarına etkisi.....	51
Şekil 4. Katılımcıların cinsiyet ve inançlarının rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarına etkisi	52
Şekil 5. Katılımcıların cinsiyet ve etnik kökenlerinin rekreasyonel alan beklentilerine etkisi.....	79

1.GİRİŞ

Rekreasyon yenilenme, yeniden canlanma veya yeniden yapılanma anlamına gelen Latince “Rekreatio” kelimesinden gelmektedir. Rekreasyon bireylerin iş yaşamı dışında özgür iradeleriyle kendilerini geliştirmek ve yenilemek amacıyla gönüllü olarak katıldıkları aktivitelerdir. Serbest zamana sahip olan bireyin bu süreci, yaşam kalitesini arttırıcı bir şekilde kullanması önemlidir. Birey, bu amaç doğrultusunda tercihini yaparken doğru aktiviteler, uğraşlar ve hobiler seçmeye çalışır. Hedef, bireyin fiziksel, zihinsel, ruhsal ve sosyal anlamda gelişimidir (KESİM, 2006).

Rekreasyon, oldukça geniş kapsamlı bir yaşam kesiti ve tipik bir gereksinme olarak şekillenmektedir. Bireyin içinde bulunduğu toplumsal yapıya ve yaşam ortamının sunduğu olanaklara göre ortaya çıkan etkinlikler aracılığıyla, ruhsal ve bedensel gereksinmelerini karşılayabilmesi ve belirli bir doyumluğa ulaşabilmesi, rekreasyonel davranışlarda temel hedef durumundadır (PEHLİVANOĞLU, 1987) .

Mevcut tarihsel kalıntı ve belgelere göre; yaşadığımız topraklar da dahil olmak üzere, geçmiş kültürlerin hemen hepsinin dinlenme ve eğlence ile ilgili faaliyetlere büyük önem verdikleri bilinmektedir. Eski çağlardan günümüze kadar dinlenme ve eğlenmeye yönelik bireysel ya da topluca sürdürülen değişik rekreasyonel faaliyetler; insanlığın mevcut gelişim çizgisine uygun olarak, kimi

zamanlarda az, kimi zamanlarda da yoğun bir şekilde varlığını sürdürmüŖ ve giderek alt kültür yapılarına bağlı olarak büyük bir çeŖitlilik kazanmıŖtır (ALTANLAR, 2005).

Örneğin, Eski Mısır'da spor gösterileri, harp oyunları, avlanma ve danslar; Hititlerde, dini törenler, savaŖ oyunları ve ziyafetler; Eski Hindistan'da dinsel Ŗölenler; Eski İnan'da cennet adı verilen koruluklarda yapılan spor gösterileri ve yine Antik dönemde Ege Denizi'nin iki tarafında yaŖayan uygarlıklarda, spor gösterileri, toplu gezintiler, felsefe tartıŖmaları, bilim ve güzel sanatlarla ilgili uğraŖlar, tipik rekreasyonel aktiviteler olarak göze çarpmaktadır. Romalılar döneminde ise; zengin malikanelerinde sürdürölen çeŖitli eğlenceler, geniş banyo havuzları etrafında düzenlenen Ŗölenler, heyecan verici ilginç gösterilerin kitlesel olarak izlenmesi vb gibi aktiviteler büyük önem taŖımaktadır (ALTANLAR, 2005).

Rekreasyonel aktiviteler, kiŖilerin ruhsal aından dinlenmelerini ve eğlenmelerini sağlayan, günlük yaŖamın rutinlerinden uzaklaŖıp streslerinden kurtuldukları aktivitelerdir. Toplumunu oluŖturan her kesim ayrı ayrı incelenerek rekreasyonel tercihler üzerinde etkili olan faktörler tespit edilmelidir (BLAHNA, 1992).

Bugünün dünyasının belirleyici özelliği; farklı din, dil, etnik köken ve kültürler arasında beklenenin çok ötesindeki bir yoğunlukla iletiŖim kurulmaya baŖlanmış olmasıdır (TOLUNGÜÇ, 2005). Dünyanın hemen her yerinde görölen hızlı küreselleŖme, kültürlerin asimilasyonunu önlemek ve toplumun her bireyinin yaŖam kalitesini artırmak için farklı kültürlerin bir arada yaŖamalarını sağlayabilecek

ortamların varlığını gerektirmektedir. Toplumun yaşam kalitesini belirleyen en önemli unsurlardan biri olan rekreasyonel gereksinimlerin giderildiği alanlar da mutlak suretle alanı kullanacak her bireyin istek ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte olmalıdır. Bu nedenle rekreasyonel aktivite ve alan özellikleri belirlenirken kullanıcıların tüm özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır (BAAS, 1992).

Genel olarak park ve rekreasyon tasarımcı ve yöneticilerinin yalnızca gelecek nesilleri düşünülerek, var olandan biraz daha fazla yapmak gibi yanlış bir tutumları mevcuttur. Fakat, eğer park yöneticileri, rekreasyon ajansları, rekreasyonu bilimsel olarak araştıran kişiler ve tasarımcılar çeşitli etnik gruplardan oluşan nüfusun ihtiyaç ve arzularını karşılayabilecek çalışmalar yapmak zorunda ise, her bir etnik grubun bu konudaki tercihlerini, ve bu tercihlerin hangi faktörlere göre değiştiğini incelemelidirler (HO ve ark., 2005).

Rekreasyonel tercihlerde etnik gruplar içinde de yaş, eğitim düzeyi, sosyal sınıf gibi kişisel karakteristiklere bağlı olarak da farklılıklar gözlenebilir. Ayrıca, etnik gruplar içinde bayan ve erkeklerin beklenti ve istekleri farklılık gösterebilir (GOODALE ve GODBEY, 1995). Etnik farklılıklar birçok araştırmaya konu olmasına rağmen etnik yapı ile cinsiyetin beraber etkisi göz ardı edilmiştir. Fakat tıpkı sosyal sınıf ve eğitim düzeyi gibi cinsiyet faktörü de birçok konuya açıklık getirebilecektir (PORTES, 1997).

Bayan ve erkekler farklı toplumlarda farklı sosyal ve kültürel rol ve haklara sahiptir. Örneğin; Antik Çin'de dünyanın birbirleriyle etkileşim içinde bulunan iki element bileşiminden oluştuğu inancı vardı; Yin ve Yang. Yin bayan olarak

nitelendirilip; karanlık, güçsüzlük ve pasifliği temsil ederken; Yang, erkek olarak nitelendirilmiş ve parlaklık, güçlülük ve aktifliği temsil etmiştir. Böyle ideolojik bir fikir üzerine kurulmuş toplum yaşantısı otomatik olarak ataerkil bir şekil almış, erkek ve bayanlara yaşam içinde farklı rol ve haklar vermiştir. Benzer hak ve rol değişiklikleri diğer etnik gruplar içinde de gözlenebilir. Asya ülkelerinde ve İspanyol-Latin Amerikan toplumlarda da günlük yaşantıda ataerkillik yaygındır (FAIRBANK ve GOLDMAN, 1998).

Yaşam içerisinde cinsiyete bağlı böyle farklı güç ve roller, dış mekan rekreasyon aktiviteleri içinde farklı deneyimler, rekreasyonel alanlarda farklı istek ve ihtiyaçlar anlamına gelebilir. Bununla beraber, etnik gruplar içinde cinsiyet faktörünün norm ve geleneklere bağlı olarak değişik etkilere sahip olması beklenilebilir (HOFFMAN 1995 , TSENG 1992).

Özellikle bayanların çocukları yetiştirmede etkin bakıcı rolleri düşünülecek olursa, etnik davranışları sonraki nesillere aktarmada ve ailesel gelenekleri sürdürmede önemli bir rol oynadıkları söylenilebilir (HO ve ark.,2005). ISAJIW (1990) yaptığı araştırmada Kanada'ya göç eden Ukraynalı, İtalyan, Alman ve İngilizlerin nesilden nesile en iyi aktarmış oldukları etnik davranış olarak beslenme alışkanlıkları davranışını olduğunu tespit etmiştir. PESQUERA (1986) ya göre, İspanyol ırkından kadınların çoğu çocuklara kültürlerini yansıtan şarkılar, hikayeler, dini ayinler ve yemek pişirme yeteneklerini öğretmeyi bir kadın olarak kendi vazifeleri olarak görürler. Buradan yola çıkılarak, bu davranışların çoğunlukla bayanlar tarafından sürdürüldüğü düşünülecek olursa, etnik geleneklerin

rekreasyonla alakalı konularda da sürdürülme davranışının bayan ve erkek kullanıcılar da farklılık göstereceği beklenilebilir.

Kadınların bu tip rolleri ve üstlerine düşen sorumlulukları korumaya devam etmeleriyle birlikte, etnik geleneklerin korunmasına verdikleri dikkat ve önem açısından erkek ve kadınlar arasında tutum farklılığı vardır, bu rekreasyon ile ilgili konularda da söz konusu olabilir. Bu tip farklılıklar erkek ve kadının kültürel hak ve rollerinin değişikliğinden kaynaklanır (HO ve ark.,2005).

Geçtiğimiz kırk yıl boyunca rekreasyonel tercihlere etnik kökenin etkisi konulu çalışmalar iki teori üzerinde odaklanmıştır; etnik yapı teorisi ve marjinalite teorisi (FLOYD, 1998). Etnik yapı teorisine göre azınlıkta olan etnik gruplar kültürel farklılıklar dolayısıyla çoğunlukta olan etnik grupla birlikte rekreasyonel faaliyetlere katılmamaktadırlar. Marjinalite teorisi ise azınlıkta olan grupların rekreasyonel aktivitelere katılmama sebeplerinin kültürel farklılıklardan değil, sosyo-ekonomik özelliklerden kaynaklandığını savunmaktadır (GOMEZ, 2006).

Geçmiş araştırmalar, genel olarak etnik grupların park, kentsel açık yeşil alan ve doğal alan rekreasyonel tercihlerinde (KAPLAN ve TALBOT, 1988; TALBOT ve KAPLAN,1993; ZHANG ve GOBSTER,1998) ; rekreasyonel alan tercih ve ilgilerinde (GOSTER ve DELGADO,1993; ZHANG ve GOBSTER,1998); park kullanım ve boş zaman aktivitelerine katılımlarında (DWYER,1993; GOBSTER, 1998; HUTCHINSON,1993; TYLOR,1993); rekreasyonel deneyimlerinde (CARR ve WILLIAMS,1993; KEEFE ve PADILLA,1987); park ziyaretleri ve tutumlarında (CARR ve CHAVEZ,1993); ve çevresel tutumlarında (FLOYD ve NOE,1993; NOE

ve SNOW,1990) farklılık bulunduğunu göstermektedir. Günümüze kadar yapılan çalışmalar etnik grupların rekreasyonel karakteristiklerini ya tek bir etnik grubun bireyleriyle –yalnızca grup içi karşılaştırmalar yaparak- ya da birden fazla etnik grubun bireyleriyle –hem grup içi hem de gruplar arası karşılaştırmalar yaparak- belirlemeye çalışmışlardır. (GOMEZ, 2006).

Etnik köken çeşitliliği en fazla olan ülkelerden biri olan Amerika bu tip çalışmalar için iyi bir örnektir. Amerika’da güncel demografik araştırmalar etnik azınlık nüfusunun toplam nüfus artışına oranla daha hızlı arttığını göstermektedir. Bir çok kentsel alanda, etnik azınlık nüfusu geleneksel “beyaz” nüfusunu geçmekte ve kentsel açık alan ve park kullanıcıları olarak da sayıları artmaktadır (RICHE, 2000).

HO ve ark. (2005) yaptıkları çalışmada Amerika’da yaşayan bazı etnik grupların rekreasyonel tercihlerini incelemişlerdir. Çalışma içinde Amerika’nın tarihsel olarak incelenmesi sonucunda farklı ülke ve kültürlerden bir çok insanın asimile edilip Amerikan toplumunu oluşturduklarının görüleceğini savunmuşlardır. 20. yy boyunca Güney ve Doğu Avrupa’dan göç eden insanlar için yoğun bir “Amerikanlaştırma” çabası gösterilmiştir. Fakat günümüzde etnik kökenlerin çoğulluğunun ve etnik kimliklerin kabulü artarak ilerlemektedir. Çalışmaya göre, etnik gruplar genellikle toplumla tam anlamıyla birleşmeyerek ayrı kimlikler olarak, klasik bir deyimle “marjinal gruplar” olarak kalmaktadırlar. Kişiler hem yaygın Amerikan toplumu kültürü hem de kendi ayrı etnik grupları içinde kimliklerini sürdürmektedirler. Bu iki farklı davranış rolü kişinin psikolojik streslerini artırmaktadır ve bu stres her iki gruba da dahil oldukları hissettirilirse azaltılabilir. Böylece, ekonomik ve iş yaşantılarında Amerikan olma baskısını hissedenler

rekreasyonel ve boş zaman aktivitelerinde geleneksel etnik aktiviteleri gerçekleştirerek etnik kökenleriyle bağlarını korumuş olurlar (STODOLSKA ve JACKSON, 1998; YINGER, 1981).

Belirgin etnik farklılık gösteren zenci ve beyaz grupları dış mekan rekreasyonel aktivitelere katılımları hususunda sayısız çalışmaya konu olmuştur (DWYER,1993). Sonuçların birçoğu zencilerin beyazlara nazaran sportif aktivitelere katılıma daha eğilimli olduğunu, beyazların kırsal alanlarda yapılan aktivitelere ya da su/kar/buz gibi öğeleri içeren aktivitelere katılıma zencilerden daha fazla eğilimli olduklarını göstermiştir. Buna dayanarak araştırma sonucunda, zencilerin evlerine yakın mesafede rekreasyon yapma eğilimleri tespit edilmiştir. Tespit edilen bu eğilim, zencilerin düşük gelir düzeyleri, sınırlı ölçüde ulaşım imkanları ve genellikle geniş aile grupları olarak rekreasyon yapma arzularına bağlanmıştır. Kişilerin sosyo-ekonomik özelliklerine uygulanan standardizasyon işleminin, zencilerin rekreasyonel katılımlarını artırması dolayısıyla gözlemlenen farkın grupların alt kültürleriyle alakalı olduğu belirtilmiştir (DWYER,1993a).

Detroit'te yaşayan zenci ve beyazların park kullanımlarıyla ilgili yaptığı çalışmada WEST (1989), zencilerin daha çok kent parklarını, beyazlarınsa çevrede bulunan bölge parklarını kullandığını tespit etmiştir. Zenci, beyaz ve İspanyolların karşılaştırıldığı bir başka çalışmada VIRDEN ve WALKER (1999), İspanyol ve beyazların daha uzak ve sessiz alanlarda, az gelişmiş ve insan etkisi az olan alanlarda rekreasyon yapma tercihlerinin benzerlik gösterdiğini, zencilerin ise farklılık gösterdiğini tespit etmişlerdir.

GOBSTER (2002) Lincoln Park (Chicago)'da yaptığı araştırmada Asyalıların manzara güzelliğine, beyazların ağağlara ve vejetasyona önem verdiğini, zencilerin ise doğal çevreye pek aldırış etmediğini belirtmektedir.

Phoenix'de bulunan yerleşim alanlarında yaptıkları araştırma sonucunda FLOYD ve GRAMANN (1993) Meksikan Amerikanların Tonto Ulusal Ormanı alanındaki rekreasyonel katılımlarına ve kültürel etkileşimin büyük ölçüde etki ettiğini tespit etmişlerdir. Floyd ve Gramann, kültürel etkileşime kanıt olarak Meksikan Amerikanların İngilizceyi İşpanyolcaya tercih etmelerini göstermişlerdir. Ayrıca yaptıkları çalışmada, katılımcıların yaş ve eğitim düzeylerini hesaba kattıklarında, kültürel etkileşime uğradıklarını savundukları katılımcıların tercih ettikleri rekreasyonel aktivite sayı ve tipinde beyaz Amerikanlarla çok büyük benzerlik gösterdiklerini tespit etmişlerdir. Başka bir çalışmada GRAMANN ve ark. (1993) uzun süredir Amerika'da yerleşmiş durumda olan Meksikan Amerikalıların kültürlerinin bazı durumlar için asimilasyonunun söz konusu olduğunu belirtmişlerdir.

YU ve BERRYMAN (1996) New York'taki in nüfusunu araştırmalarına konu olarak seçmiş ve kültürel etkileşimin rekreasyonel katılıma etkisini belirlemek amacıyla, araştırma alanına kısa süre önce gelmiş olan katılımcıları incelemişlerdir. Sonuç olarak kültürel etkileşimin rekreasyonel katılıma etkisi olduğunu belirtmişler, Amerikan kültüründen etkilenen Çinlilerin New York'ta rekreasyonel aktivitelere daha fazla katılım gösterdiklerini bulmuşlardır. Ayrıca araştırmaya katılan Çinlilerin genel olarak yaşam tarzı ve rekreasyon stilleri açısından in toplumu ile uyum içinde olduğunu belirtmişlerdir.

WALKER ve ark. (2001) farklı etnik grupların dış mekân rekreasyonel motivasyonlarını araştırmış ve etnik kökenlerine göre katılımcıları rekreasyonel aktivitelere katılmaya teşvik eden motivasyonel faktörlerin etnik gruplara göre farklılık gösterdiğini; Çinlilerin Kuzey Amerikalılarla karşılaştırıldığı çalışmada rekreasyonel alanın doğallığının Kuzey Amerikalıları daha çok motive eden bir karakteristik olduğunu, grup aktivitelerinin Çinliler tarafından daha fazla önemsendiğini tespit etmiştir.

JOHNSON ve ark. (1998) etnik grupların dış mekan rekreasyonel katılım ve tercihlerini araştırdıkları çalışmaları sonucu ırk, cinsiyet ve yaşın katılımcıların tercihlerini etkileyen en güçlü faktörler olduğunu saptamışlardır. JOHNSON ve ark. (2001) bir başka çalışmalarında bireylerin rekreasyonel katılımlarını olumlu ya da olumsuz etkileyen faktörler arasında etnik kökenlerinin bulunmadığını belirtirken aynı araştırma içinde araştırma alanında rekreasyonel faaliyetlere hiç katılmadıklarını belirten katılımcılar üzerinde etnik kökenin etkisinin olduğunu savunmuşlardır.

PHILIPP (1995) Afrikan-Amerikan ve Kafkasyalı iki etnik grup üzerinde yaptığı araştırmasında; Afrikan Amerikanların golf oynamak, kayak yapmak ve avlanmak gibi birçok aktivitede kendilerini Kafkasyalı gruba göre daha fazla rahatsız hissettiklerini ve bu nedenle söz konusu aktivitelere katılımlarının düşük olduğunu saptamıştır. Buna zıt olarak ARNOLD ve SHINEW (1998) çalışmalarında Kafkasyalıların Afrikan Amerikanlarına göre park kullanımlarında daha fazla kısıtlama hissettiklerini belirtmişlerdir.

Bireylerin etnik kökenleri ve cinsiyetlerinin doğal alan rekreasyonel tercihlerine etkisi konusundaki nadir çalışmalardan biri FLOYD, OUTLEY, BIXLER ve HAMMITT (1995) tarafından, 1200 adet siyah ve beyaz, lise ve ortaokul öğrencisi üzerinde yapılan araştırmadır. FLOYD ve ark. (1995) yaptıkları bu çalışma sonucunda veriler arasında istatistiksel anlamda önemli bir ilişki olmamasına rağmen, doğal alanları ve doğal alan rekreasyonel faaliyetlerini beyaz katılımcıların siyahlardan; erkek katılımcıların da bayan katılımcılardan daha fazla tercih ettiklerini bulmuşlardır. Ayrıca ikinci bir analiz sonucunda etnik köken ve cinsiyetin bir arada incelenmesiyle siyah bayanların büyük bir farkla daha yoğun bir şekilde kentsel alanlarda rekreasyonu tercih ettiklerini tespit etmişlerdir.

Genel olarak FLOYD ve ark. (1995) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları cinsiyet faktörü hesaba katılmadan beyaz ve siyahların rekreasyonel tercihleri konusunda yapılan diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Örneğin; DWYER ve HUTCHISON (1990) araştırmaları sonucunda Afrikan Amerikalıların gelişmiş alanları; beyaz Amerikalıların ise daha doğal alanları tercih ettiklerini saptamışlardır. Ayrıca araştırmaya katılan Afrikan Amerikalıların iyi düzenlenmiş ve iyi bir yönetime sahip alanlara daha fazla ilgi gösterdiklerini vurgulamışlardır. GRAMANN (1996)'a göre Afrikan Amerikalılar, Beyaz Amerikalılara nazaran daha düzenli ve geliştirilmiş dış mekan rekreasyonel alanları tercih etmektedirler.

JACKSON ve HENDERSON (1995) bayanların rekreasyonel faaliyetlerine katılımlarında kısıtlayıcıların yalnızca biyolojik nedenlerden kaynaklanmadığını, bayanlara toplumda biçilen sosyal rolün de bu konuda büyük etkisi olduğunu öne sürmüşlerdir. Bayanların boş zamanları genellikle ev işleri ve çocuk bakımı gibi

rutinlerinden arta kalan zamanlar olarak görülmekte ve dolayısıyla bayanların boş zaman aktivitelerine katılımları ve tercihleri üstlendikleri toplumsal role bağlı olarak değişim göstermektedir (DEEM, 1986). HUTCHINSON (1994) Chicago parklarında yaşlılar ve bayanları konu alan çalışmasında bayanların daha az hareket içeren aktiviteleri tercih ettiklerini tespit etmiş ve bunu aile içinde bayanlara verilen çocuk bakımı görevinden kaynaklanan bir durum olarak nitelendirmişlerdir. VIRDEN ve WALKER (1999) bayanların doğal alanları erkeklerden daha güvensiz ve korkutucu bulduklarını, yönetimsel organizasyona sahip alanları tercih ettiklerini tespit etmişlerdir. EYLER ve ark. (2002) araştırmalarında yeni göç etmiş kadınların genel olarak " batılılaşmış" emsallerine nazaran dış mekan rekreasyonel aktivitelere ve kent parklarına daha az ilgi gösterdiklerini saptamışlardır. Bu durumun en çok toplum yapıları gereği vakitlerinin büyük kısmını ev işleriyle geçiren, dil engeli olan ve ulaşım problemi yaşayan Asyalı ve Latin kökenli bayan göçmenlerde görüldüğünü belirtmişlerdir (EVENSON ve ark. ,2002; EYLER ve ark. ,2002).

VIRDEN ve WALKER (1999) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada cinsiyetlere göre etnik davranışların farklılık göstereceği konusunda kanıt bulunamamıştır; rekreasyonel tercihlerin etnik köken ve cinsiyet kategorilerine göre değişim göstermediği, bu gruplar arasında ortak tercihlerin söz konusu olduğu savunulmuştur.

Bayanların etnik gelenekleri sürdürücü rolleri dolayısıyla, rekreasyonel davranışlarında çocukları, aileleri ve arkadaşlarıyla kültürel özelliklerini paylaşabilecek olmaları, dolayısıyla etnik yapının erkek ve bayanlarda farklı ölçü ve biçimlerde etkili olacağı göz ardı edilmiş ve etnik özelliklerin rekreasyonel

tercihlerde etkisi belirlenirken cinsiyetin rolü yeterince araştırılmamıştır (HO ve ark. ,2005).

Çalışmalarında kentsel ya da kırsal alanlarda etnik kökenlerine bağlı olarak kişilerin rekreasyonel tercihlerinin, davranışlarının, katılım ve tarzlarının farklılık gösterdiğini vurgulayan ZHANG ve GOBSTER (1998), var olan bilimsel çalışmaların söz konusu farklılıkların nedenini açıklamakta yetersiz kaldıklarını savunmuşlardır. Farklı kültürleri barındıran toplumlar için toplumun her kesiminin rekreatif istek ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek alanların oluşturulması için bu çalışmaların önemi büyüktür.

Rekreasyonel tercihlerin kişilerin sosyo-demografik özellikleri yanı sıra etnik kökenlerine bağlı olarak farklılık göstermesi özellikle Amerika'da beyaz ve siyahların karşılaştırılması şeklinde birçok araştırmaya konu olmuştur. Fakat daha farklı etnik kökenlerin farklı yaşam ortamlarında tercihleri konusundaki çalışmalarda eksiklik bulunmaktadır. Ayrıca etnik kökenin rekreasyonel tercihlere olan etkisi araştırılırken, cinsiyet faktörü çoğunlukla göz ardı edilmiştir.

1.1. Çalışmanın Amacı

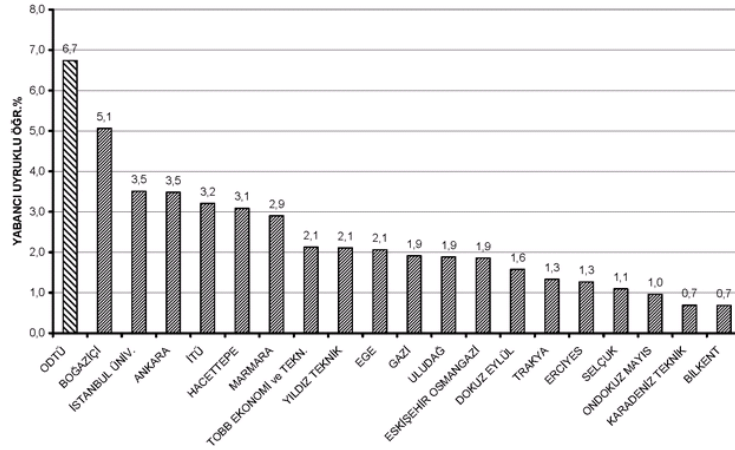
Bu çalışmanın temel amacı farklı cinsiyet ve etnik kökene sahip katılımcıların rekreasyonel alan beklentilerini, rekreasyonel aktivite tercih ve katılım sıklıklarını belirlemektir. Bu amaçla aşağıdaki varsayımların doğruluğu araştırılmıştır:

1. Gerçekleştirilen rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri katılımcıların cinsiyetlerine göre değişim göstermektedir,
2. Katılımcıların etnik kökenlerine bağlı olarak gerçekleştirilen rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri farklılık göstermektedir,
3. Katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı olarak ilgilendikleri rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri değişim göstermektedir,
4. Katılımcıların yaşam yeri özellikleri (kent, köy, kasaba) rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri üzerinde etkilidir,
5. Katılımcıların inançlarına bağlı olarak gerçekleştirilen rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri farklılık göstermektedir,
6. Katılımcıların etnik köken ve cinsiyetleri birlikte rekreasyonel tercihleri üzerinde etkilidir,
7. Katılımcıların cinsiyet ve inançları birlikte rekreasyonel tercihleri üzerinde etkilidir.

2. MATERYAL ve YÖNTEM

2.1. Materyal

Bu araştırmanın ana materyali Ankara ilinde bulunan Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler ve Türk öğrencilerden oluşan katılımcı grubudur. Örnek alan olarak Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin seçilme nedeni, çok sayıda yabancı uyruklu öğrenci kontenjanına sahip olması, ayrıca ülkemizde yer alan üniversiteler içinde yabancı öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısına oranı en fazla olan üniversite olmasıdır (Şekil 1.). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, isminden de anlaşılacağı üzere Orta Doğu ülkelerine hizmet vermek, bu ülkelerden gelecek öğrencileri okutmak ve dolayısıyla bu ülkelerin gelişimine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur.

Şekil 1. Türkiye’de yer alan yabancı uyruklu öğrenci kontenjanına sahip üniversitelerin toplam öğrenci sayısı içinde yabancı uyruklu öğrenci sayısının oranı (Anonim 2008).

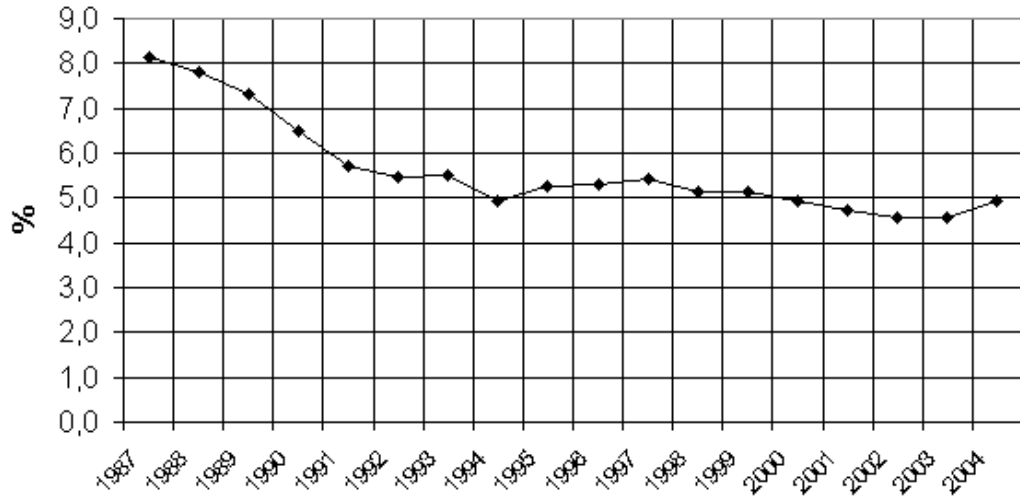
Araştırma alanının Ankara ilinde bulunması, rekreasyonel olanaklar yönünden katılımcıların seçeneklerini artıracak olumlu bir özelliktir. Araştırma alanı olarak seçilen Orta Doğu Teknik Üniversitesi, kendi bünyesi içinde de öğrencilerine birçok rekreasyonel olanak sunmaktadır. Ana yerleşkeden 20 km mesafede bulunan Eymir Gölü Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencilerine hizmet vermekte; öğrenciler göl ve çevresinde kürek, balık tutma, piknik yapma gibi birçok aktiviteyi gerçekleştirme imkanı bulmaktadır. Üniversite bünyesinde aerobik, Amerikan futbolu, badminton, basketbol, bisiklet ve triatlon, bowling, buz hokeyi, dağ bisikleti, eskrim, fizyocim, futbol, hentbol, jimnastik, judo, karate-do, kayak, kriket, kürek, masa tenisi, orienteering, okçuluk, satranç, softbol, step, su topu, su altı sporları, teakwan-do, tenis, yüzme ve voleybol spor takımları bulunmaktadır.

Ayrıca ana yerleşke içinde öğrencilerin faydalanması amacıyla farklı birçok aktivitenin gerçekleştirilebileceği çok sayıda alan tesis edilmiştir. Bunlar;

- Açık Havuz
- Kapalı Yüzme Havuzu (Olimpik)
- Kapalı Spor Salonu (3 adet)
- Büyük Spor Salonu (Basketbol Salonu, Tırmanma Duvarı, Aynalı Salon)
- Baraka Spor Salonu (Basketbol Salonu, Minder Sporları Salonu, Fitnes Salonu)
- Spor Merkezi (Basketbol Salonu, Sauna, Masa Tenisi Salonu, Fitnes Salonu, Boks Salonu, Toplantı Odası, Okçuluk Salonu, Jakuzi, Buhar Odası ve Sauna, Şok Duş)
- Çim Futbol Stadyumu (13.000 kişilik tribün ve 6 kulvarlı pist)
- Değişik büyüklüklerde futbol sahaları (5 adet)
- Tenis Kortları (16 açık - 2 kapalı)
- Açık basketbol sahaları
- Açık voleybol sahaları
- Masa tenisi masaları (Büyük Spor Salonu ve çeşitli bölümlerde)

- Yalıncağ (6 km) ve amlık (2 km) koşu parkurları
- Kriket Sahası
- Amerikan Futbol Sahası
- Güç Geliştirme Salonları
- Halı Futbol Sahaları (ANONİM, 2008a).

2005 yılı Aralık ayı verilerine göre farklı 67 uyuuktan toplam 1107 öğrenci Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne kayıtlı bulunmaktadır. 2006-2007 öğrenim yılı için toplam 277 adet yabancı öğrenci kontenjanı açılmıştır. ODTÜ'de yıllara göre yabancı uyuklu öğrenci sayılarındaki değişim Şekil 2. de gösterilmiştir (Anonim,2008).

Şekil 2. ODTÜ'de yıllara göre yabancı uyuklu öğrenci sayılarındaki değişim (Anonim,2008).

2.2. YÖNTEM

Etnik yapının kişilerin rekreasyonel tercih ve davranışlarına etkisi konusunda sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Araştırmaya başlamadan önce örnek teşkil edebilecek çalışmalardan bazılarının yöntemleri incelenmiştir. SHINEW ve ark. (2006) konu ile ilgili bilimsel araştırmalar hakkında gelinen nokta ve yapılması gerekenlerle ilgili bir derleme şeklinde bir çalışma yapmışlardır. HO ve ark. (2005) posta yoluyla anket yöntemini kullanmış, anketinde ölçekli sorularla birlikte, deneklere gösterilen farklı park fotoğraflarını deneklerin hangi fotoğraftaki park tipine ne sıklıkta gittiklerini araştırmışlardır. VIRDEN ve (WALKER 1999) da posta yoluyla anket yöntemini kullanmışlar, ilk olarak anket formuyla bir açıklama yazısı göndermişler, 10 gün sonra cevap alamadıkları deneklere hatırlatıcı bir kartpostal, kartpostalardan iki hafta sonra ikinci kez tüm anket materyalini göndererek veri toplama işini tamamlamışlardır. GOBSTER (2002) yüz yüze anket yöntemini kullanmıştır. SHAULL ve GRAMANN (1998) yaptıkları araştırmada telefonla anket yöntemini kullanmıştır. Posta ile anketlerin çoğunluğunun geri dönmeyeceği ve soruların anlaşılması durumunda açıklama şansı olmayacağı için, araştırmada kullanılacak deneklerin telefon numaralarına ulaşmak çok güç olduğu için yüz-yüze anket yönteminin anketlerden en iyi sonucu elde etmek için en uygun yöntem olduğu düşünülmüş ve bu araştırmada deneklerin her biriyle yüz-yüze görüşülmüştür.

2.2.1. Anket Yöntemi

Hazırlanan ankette “kapalı ve açık uçlu” soru tipleri kullanılmıştır. Anket sorularının 9 soruluk ilk bölümünde ankete katılanların sosyo-demografik bilgilerine

ulaşmak amaçlanmıştır. Bu bölümde katılımcılara cinsiyetleri, yaşları, okudukları fakülte, etnik kökenleri, yaşadıkları ülke, gelir durumları, inançları ve yaşadıkları yerin özellikleri sorulmuştur. Anketin ikinci bölümünde katılımcıların rekreasyonel aktivite tercihleri ve katılım sıklıklarını belirlemek amacıyla toplam 27 adet soru sorulmuştur. 5 noktalı Likert ölçeğinden yararlanılmıştır (Ural ve Kılıç, 2005). (1) Her gün, (5) Hiçbir zaman olarak belirlenmiştir. Anketin üçüncü bölümünde ise sorulan toplam 26 adet soru ile katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri belirlenmeye çalışılmıştır. 3 noktalı Likert ölçeği kullanılmış, (1) Önemli değil, (3) Çok önemli olarak belirlenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilere yapılan anketlerden etnik kökenleri ve yaşadıkları ülke sorusu çıkarılmıştır. Anket soruları hazırlanırken HO ve ark. (2005), VIRDEN ve WALKER (1999), JOHNSON ve ark.(2005) ve MÜDERRİSOĞLU ve ark. (2006a)'nın çalışmalarından yararlanılmıştır. Anket örneği EK-I'de verilmiştir.

Veri Toplama Yöntemi

Verilerin düzenli bir şekilde toplanması maksadıyla, hazırlanan anketin ODTÜ (Orta Doğu Teknik Üniversitesi) sınırları içinde uygulanabilmesi için üniversite yönetiminden izin alınmıştır. Hazırlanan anketler 2006-2007 öğrenim yılı (Eylül-Haziran) süresi içinde, haftada rastgele seçilen iki gün ODTÜ (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)'ne gidilerek, rastgele olarak seçilen öğrenciler üzerinde birebir uygulanmıştır.

Örnek büyüklüğü

Anketlerin uygulandığı 2006-2007 öğrenim yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesinde kayıtlı bulunan toplam 1107 yabancı uyruklu öğrencinin bulunduğu tespit edilmiş, fakat kaydı bulunan her öğrencinin derslere devam etmediği, bir kısım öğrencinin ise yalnızca sınav dönemlerinde Türkiye'ye geldikleri, sürekli olarak Ankara'da ikamet etmedikleri üniversite yönetiminden öğrenilmiştir. Buna bağlı olarak derslere devam eden, üniversite öğrenimleri süresince Ankara'da ikamet eden öğrenci sayısına ilişkin kesin bir rakam elde edilememiş, evren büyüklüğü 1000 kişilik yabancı uyruklu öğrenci sayısı üzerinden belirlenmiştir. Bu bağlamda 1000 kişilik örnek alanda 0,05 anlamlık düzeyinde %10' luk örnekleme hatası ile birlikte denek sayısı 200 adet olarak belirlenmiş (BAŞ, 2003), hazırlanan anketler yüz-yüze görüşmeler şeklinde uygulanmıştır. Örneklem grubu üzerinde uygulanan anketlerin geri dönüşünden sonra, yapılan kontrollerde eksik ya da hatalı kodlamalar tespit edilen bazı anket formları değerlendirme dışı bırakılmış ve toplam 164 anket formu değerlendirilmeye alınmıştır.

Veri Çözümleme Yöntemi

Araştırmada, verilerin analizi bilgisayarda SPSS 15.0 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu program, veri toplama aracı ile elde edilen verilerin istatistiksel olarak çözümlerinin yapılması ve anlamlandırılabilmesi amacıyla, araştırma alt problemlerinin gerektirdiği istatistik araçlarını (ortalama, standart sapma, ilişki analizleri, bağımlılık testleri, dağılım grafikleri, çözümleme teknikleri vb.) içermektedir.

Çalışmada öncelikle; araştırmaya denek olarak katılan bireyler hakkında bilgi sağlanması maksadıyla anketin birinci bölümünde yer alan sosyo-ekonomik sorulara ait sıklık çizelgeleri verilmiştir. Daha sonraki bölümde alt problemlere uygun olarak belirlenen araştırma başlangıcında oluşturulan varsayımlar sırasıyla uygun istatistiksel araçlar kullanılarak test edilmiştir. Katılımcıların sosyo ekonomik özelliklerini değerlendirmek ve sıklık verilerini elde etmek için frekans analizi, katılımcı özelliklerinin rekreasyonel tercihleri üzerindeki etkisini araştırmak için varyans analizi ve çoklu varyans analizi kullanılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Katılımcıların Sosyo-Ekonomik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde yapılan anket çalışması sonucunda katılımcıların sosyo-ekonomik özellikleri incelenmiştir. Buna göre ankete katılanların % 35.4'ü bayan, % 64.6'sı erkektir. Elde edilen verilere göre katılımcıların çoğunluğu 18-24 yaş aralığında bulunmaktadır. Ankete katılan yabancı ve Türk uyruklu öğrenciler yoğunlukla Fen-Edebiyat ve Mühendislik-Mimarlık fakültelerinde okumaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu aylık gelir düzeylerinin 0-1000\$ arasında olduğunu belirtmişlerdir. Ankete katılan öğrencilerin etnik kökenlerinin sorulduğu soruya verdikleri yanıtla % 48.8'i kendilerini Türk, % 14'ü Uzak Doğulu, % 9.8'i Orta Asyalı, % 9.1'i Orta Doğulu, % 7.3'ü Afrikalı-Siyahi, % 6.7'si Balkanlı, % 4.3'ü Güney Asyalı olarak tanımlamışlardır. Katılımcıların yaşadıkları ülke sorusuna verdikleri yanıtlara göre, % 48.8'i Türkiye'de, % 16.5'i Orta Asya ülkelerinde, %10.4'ü Uzak Doğu ülkelerinde,% 7.9'u Balkan ülkelerinde, % 6.7'si Afrika ülkelerinde, %4.9'u Güney Asya ülkelerinde, % 4.9'u Orta doğu ülkelerinde yaşamaktadırlar. Ankete katılanların çoğunluğu ülkelerinde yaşadıkları yeri kent merkezi olarak ifade etmişlerdir. Katılımcılar çoğunlukla 1-3 yıldır Ankara ilinde bulunan kişilerden oluşmaktadır.

Katılımcıların sosyo-ekonomik özelliklerine ilişkin bulgular Çizelge 1.'de verilmiştir.

Çizelge 1. Katılımcıların sosyo-ekonomik özellikleri.

Sosyo-Ekonomik Özellikler		SIKLIK	%
CİNSİYET	Bayan	58	35
	Erkek	106	65
YAŞ GRUBU	18-24	129	78
	25-35	32	20
	35 ve üzeri	3	2
OKUDUKLARI FAKÜLTE	Fen-Edebiyat	70	43
	Mühendislik-Mimarlık	51	31
	Eğitim	15	9
	Idari İktisadi Bilimler	25	15
GELİR DÜZEYİ (\$)	0-1000	143	87
	1000-2000	15	9
	2000 ve üzeri	6	4
ETNİK KÖKEN	Türkler	80	49
	Afrikan- Siyahi	12	7
	Balkanlılar	11	7
	Orta Asyalılar	16	10
	Güney Asyalılar	7	4
	Orta Doğulular	15	9
	Uzak Doğulular	23	14
ÜLKELER	Türkiye	80	49
	Afrika Ülkeleri	11	7
	Balkan Ülkeleri	13	8
	Orta Asya Ülkeleri	27	16
	Güney Asya Ülkeleri	8	5
	Orta doğu Ülkeleri	8	5
Uzak doğu Ülkeleri	17	10	
YAŞAM YERİ ÖZELLİĞİ	Kent Merkezi	122	74
	Kasaba	31	19
	Köy	9	6
ANKARA İLİNDE BULUNMA SÜRELERİ (YIL)	0-1	19	12
	1-3	53	32
	3-5	44	27
	5-10	25	15
	10-20	8	5
	20 ve üzeri	15	9

3.2. Katılımcıların Rekreatif Aktivite Tercihleri ve Katılım Sıklıklarına İlişkin Bulgular

Bu çalışmada katılımcıların rekreatif aktivite tercihleri ve katılım sıklıklarına başta etnik köken ve cinsiyetleri olmak üzere çeşitli demografik özelliklerinin etkisinin incelenmesi amacıyla 27 adet rekreatif aktivite çeşidi belirlenmiştir. Araştırmada kullanılan aktivite tipleri faktör analizi sonucunda istenilen güvenilirlik düzeyinde sonuçlar vermediği için, belirlenen aktivite tipleri çeşitli ortak özelliklerine dayanarak, “kört sporları”, “su ile ilgili rekreatif aktivite türleri”, “entellektüel aktivite türleri”, “kapalı alan rekreatif aktivite türleri”, “doğal alan rekreatif aktivite türleri” ve “günlük rekreatif aktivite türleri” olmak üzere 6 ana grup altında toplanmıştır. Gruplama işleminde rekreatif sınıflama tiplerinden yapısal sınıflama, yerel sınıflama, içeriksel sınıflama ve zamansal sınıflamadan yararlanılmıştır (PEHLİVANOĞLU, 1987). Gruplama işleminden sonra bu aktivite grupları için frekans analizi uygulanmış ve elde edilen veriler Çizelge 2.’de verilmiştir.

Elde edilen verilere göre en çok katılan rekreatif aktivite türleri sırasıyla; 2.79 aritmetik ortalama ile “günlük rekreatif aktivite türleri”, 2.83 aritmetik ortalama ile “kapalı alan rekreatif aktivite türleri”, 2.95 aritmetik ortalama ile “entellektüel rekreatif aktivite türleri”, 3.80 aritmetik ortalama ile “kört sporları”, 4.25 aritmetik ortalama ile “su ile ilgili rekreatif aktivite türleri”, 4.53 aritmetik ortalama ile “doğal alan rekreatif aktivite türleri” olarak bulunmuştur.

Günlük rekreatif aktivite türleri içinde en çok katılımı “yürüyüş yapmak” aktivitesi almaktadır. Kapalı alan rekreatif aktivite türlerinden sinema, tiyatroya

nazaran daha fazla ilgi görmektedir. Entellektüel aktivitelerden “manzara seyretmek” en sık katılım alan aktivite olarak belirlenirken, kort sporları rekreasyonel aktivitelerinden en çok katılım alan aktivite “futbol oynamak” olarak saptanmıştır. Su ile ilgili aktivitelerden en çok ilgi gören aktivite “yüzmek”, “Doğal alan rekreasyonel aktivitelerinden” en fazla ilgi gören aktivite “kamp yapmak” olarak saptanmıştır.

Katılımcıların rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarına ilişkin bulgular Çizelge 2.’de görülmektedir.

Çizelge 2. Katılımcıların rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıkları.

REKREASYONEL AKTİVİTE	Aritmetik Ortalama
KORT SPORLARI	3.80
Futbol Oynamak	3.38
Basketbol Oynamak	3.58
Voleybol Oynamak	3.96
Tenis Oynamak	4.29
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.25
Balık Tutmak	4.70
Rafting	4.85
Yüzmek	3.00
Kano-Bota Binmek	4.78
Güneşlenmek	3.90
ENTELEKTÜEL AKTİVİTELER	2.95
Fotoğraf Çekmek	2.77
Resim Yapmak	3.84
Manzara Seyretmek	2.24
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.83
Tiyatroya Gitmek	3.48
Sinemaya Gitmek	2.18
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.53
Dağ Yürüyüşü	4.41
Kamp Yapmak	4.27
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.35
Kayak Yapmak	4.71
Ata Binmek	4.79
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.79
Yürüyüş Yapmak	1.43
Parkta Oturmak	2.13
Piknik Yapmak	3.52
Koşu Yapmak	2.58
Bisiklete Binmek	4.25

(1) Her gün, (5) Hiçbir zaman

3.2.1. Katılımcıların Rekreasyonel Aktivitelere Katılım Sıklıkları ve Katılımcı Özellikleri Arasındaki Fark

Araştırmanın bu bölümünde katılımcıların etnik kökenleri ve cinsiyetleri başta olmak üzere, anket verilerinden elde edilen tüm demografik özellikleri ile rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıkları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı varyans analizi yardımıyla test edilmiş ve elde edilen veriler çizelgeler halinde verilmiştir.

Katılımcıların Cinsiyetleri ve Rekreasyonel Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Katılımcıların rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarına cinsiyetlerinin etkisi varyans analizleri yardımı ile belirlenmiştir. Rekreasyonel aktivite gruplarından kort sporlarına katılım derecesi cinsiyete göre istatistiksel farklılık göstermektedir. Erkek katılımcıların futbol, basketbol, voleybol ve tenis oynamak aktivitelerinden oluşan kort sporlarına bayanlara nazaran daha sık katılım gösterdikleri tespit edilmiştir.

Su ile ilgili rekreasyonel aktiviteler grup halinde incelendiğinde cinsiyetlere göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gözlenmezken, aktiviteler tek tek incelendiğinde “balık tutmak” ve “kano ya da bota binmek” aktivitelerinde cinsiyetlere göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. “Balık tutmak” aktivitesini erkekler daha sık gerçekleştirirken, “kano ya da bota binmek” aktivitesini ise bayanlar daha sık gerçekleştirmektedir.

Entellektüel aktiviteler grubunda yer alan rekreasyonel aktivitelere katılım sıklığı açısından cinsiyetlere göre anlamlı bir istatistiki farklılık bulunmazken, “fotoğraf çekmek” ve “manzara seyretmek” aktivitelerine bayanların, “resim yapmak” aktivitesine ise erkeklerin daha sık katıldıkları tespit edilmiştir.

Kapalı alan rekreasyonel aktivitelere katılım sıklığı cinsiyetlere göre incelendiğinde genel olarak istatistiki anlamda anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Kapalı alan rekreasyonel aktiviteleri, grubunu oluşturan “tiyatroya gitmek” ve “sinemaya gitmek” aktivitelerine genel olarak katılımın çok sık olmamasının yanı sıra, bu aktiviteleri bayanların daha sık gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir.

Doğal alan rekreasyonel aktivitelere genel olarak katılım sıklıklarında katılımcıların cinsiyetlerine göre değişim gözlenmiştir. Bu aktivite grubunda yer alan aktivite çeşitlerinden “dağ yürüyüşü”, “kamp yapmak”, “öğrenci doğa gezilerine katılmak” aktivitelerinde istatistiki olarak katılımcıların cinsiyetlerine bağlı anlamlı farklılıklar gözlenmiş olup, bu aktivite grubu altındaki tüm aktivite çeşitlerine erkeklerin daha fazla ilgi gösterdikleri saptanmıştır.

Günlük rekreasyonel aktiviteler grup halinde incelendiğinde cinsiyetlere göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gözlenmezken, aktiviteler tek tek incelendiğinde “parkta oturmak” ve “koşu yapmak” aktivitelerinde cinsiyetlere göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. “Parkta oturmak” aktivitesine bayanlar erkeklerle karşılaştırıldığında daha sık katılım gösterdikleri saptanırken, “koşu yapmak” aktivitesine erkeklerin daha sık katılım gösterdikleri belirlenmiştir. Katılımcıların

cinsiyetleri ve rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıkları arasındaki ilişkilere ait bulgular Çizelge 3.'te gösterilmektedir.

Çizelge 3. Rekreasyonel aktivitelere katılım ve cinsiyet arasındaki fark.

REKREASYONEL AKTİVİTE	CİNSİYET		F
	BAYAN (AO) ^a	ERKEK (AO)	
KORT SPORLARI	4.50	3.42	50.707***
Futbol Oynamak	4.91	2.55	106.019***
Basketbol Oynamak	4.52	3.06	35.608***
Voleybol Oynamak	4.21	3.83	3.027*
Tenis Oynamak	4.37	4.26	0.399
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.26	4.24	0.58
Balık Tutmak	4.90	4.59	7.154**
Rafting	4.88	4.83	0.325
Yüzmek	3.19	2.90	1.689
Kano-Bota Binmek	4.66	4.85	4.027*
Güneşlenmek	3.69	4.02	2.671
ENTELLEKTÜEL AKTİVİTELER	2.85	3.00	0.836
Fotoğraf Çekmek	2.53	2.90	2.197
Resim Yapmak	3.86	3.83	0.017
Manzara Seyretmek	2.14	2.30	0.400
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.76	2.87	0.430
Tiyatroya Gitmek	3.40	3.53	0.361
Sinemaya Gitmek	2.12	2.21	0.212
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.69	4.44	8.927**
Dağ Yürüyüşü	4.67	4.27	5.526*
Kamp Yapmak	4.52	4.13	4.629*
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.64	4.19	7.273**
Kayak Yapmak	4.74	4.70	0.169
Ata Binmek	4.86	4.75	1.357
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.84	2.76	0.388
Yürüyüş Yapmak	1.30	1.50	1.303
Parkta Oturmak	1.74	2.33	7.360**
Piknik Yapmak	3.64	3.46	0.802
Koşu Yapmak	3.13	2.28	9.998**
Bisiklete Binmek	4.32	4.21	0.321

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

Katılımcıların Etnik Kökenleri ve Rekreatif Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Ankete katılanların rekreatif aktivite gruplarından kort sporları grubundaki aktivitelere katılım sıklığı, etnik kökenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Genel olarak katılım sıklığının düşük olduğu bu aktiviteleri 3.19 aritmetik ortalama ile en sık Afrikalı-Siyahi katılımcıların gerçekleştirdikleri tespit edilirken, 4.54 aritmetik ortalama ile en az kendilerini Güney Asyalı olarak tanımlayan katılımcıların gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Kort sporları olarak adlandırılan rekreatif aktivite grubu altındaki her bir aktivite çeşidi tek tek incelendiğinde tüm aktivitelere katılım sıklıklarında katılımcıların etnik kökenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre 1.42'lik aritmetik ortalama ile en çok futbol oynayan etnik köken grubu Afrikalı-Siyahiler olarak bulunurken, en az futbol oynayan etnik köken grubu 4.86'lık aritmetik ortalama ile Güney Asyalılar olarak bulunmuştur. Elde edilen verilere göre ankete katılanların arasında en sık basketbol oynayanlar Uzak Doğulular, en az basketbol oynayanlar ise Türkler ve Güney Asyalılardır. Voleybol oynamak aktivitesini en sık Orta Asyalılar gerçekleştirirken, en nadir Güney Asyalılar gerçekleştirmektedirler. En sık tenis oynayan etnik köken grubu Orta doğulular olarak bulunurken, bu aktiviteyi en az gerçekleştirenler ise kendilerini Balkanlı olarak tanımlayan katılımcılar olarak bulunmuştur.

Su ile ilgili rekreatif aktiviteler grubunda katılım sıklıkları açısından katılımcıların etnik kökenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu grup aktivite bazında incelendiğinde ise, "yüzmek" ve "güneşlenmek"

aktivitelerinde etnik kökenlere göre katılım sıklığı anlamlı farklılık göstermiştir. Katılımcılar arasında en sık yüzen grup Uzak Doğulular, en nadir yüzen grup ise Güney Asyalılar olarak tespit edilmiştir. “Güneşlenmek” aktivitesini gerçekleştirme sıklığı genel olarak düşük olmasına karşın, bu aktiviteyi en sık Türkler ve Balkanlılar gerçekleştirmekte, ankete katılan Güney Asyalılar ise hiç gerçekleştirmemektedirler.

Entellektüel aktiviteler grubunda genel olarak katılımcıların etnik kökenlerine göre istatistiki bir farklılık gözlenmemiştir. Fakat aktivite bazında incelendiğinde “resim yapmak” ve “manzara seyretmek” aktivitelerin etnik kökenlere göre anlamlı bir ilişki içinde olduğu tespit edilmiştir. Analizler sonucu Uzak Doğulu katılımcılar “resim yapmak” aktivitesini en sık gerçekleştiren grup olarak çıkarken, Afrikalı-Siyahi etnik grubunda yer alan katılımcılar bu aktiviteyi en az gerçekleştiren grup olarak çıkmıştır. Katılımcılar arasında en sık manzara seyreden grup Türkler, en az manzara seyreden grup ise Güney Asyalılar olarak tespit edilmiştir.

Kapalı alan rekreasyonel aktiviteleri grubu katılımcıların etnik kökenlerine göre katılım sıklığı açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. Genel olarak bakıldığında bu aktivitelere en çok Türkler ilgi gösterirken, en az Orta Asyalıların ilgi gösterdiği belirlenmiştir. Katılım sıklığı açısından fark gözlenen “sinemaya gitmek” aktivitesine en çok katılımı Türkler gerçekleştirmekte, en az ise Orta Asyalılar gerçekleştirmektedir.

Doğal alan rekreasyonel aktivitelerine katılım sıklığı açısından etnik kökenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık mevcuttur. Genel olarak bu aktivitelere

katılım oranları çok düşük olarak tespit edilmiş, etnik köken gruplarının katılım oranlarının birbirlerine yakın olmasına karşın, katılımcılar arasında bu aktiviteleri en sık gerçekleştirenlerin Orta Asyalılar, en az gerçekleştirenlerin ise Güney Asyalılar olduğu gözlenmiştir. Aktivite bazında analiz yapıldığında “kamp yapmak”, “öğrenci doğa gezilerine katılmak” ve “ata binmek” aktivitelerine katılım sıklıkları açısından etnik kökenlere göre istatistiki olarak farklılık tespit edilmiştir. “Kamp yapmak” aktivitesine en sık Balkanlılar katılırken, en az Türkler katılmaktadırlar. “Öğrenci doğa gezilerine katılmak” aktivitesini en sık gerçekleştirenler yine Balkanlılar olarak tespit edilirken, en az gerçekleştirenler ise Güney Asyalılardır. “Ata binmek” aktivitesine en çok ilgiyi Uzak doğulular gösterirlerken, kendilerini Afrikalı-Siyahi ve güney Asyalı olarak tanımlayan katılımcılar bu aktiviteyi hiç gerçekleştirmediklerini ifade etmişlerdir.

Günlük rekreasyonel aktiviteler grubunda etnik kökenler arasında katılım sıklığı açısından istatistiki bir farklılık tespit edilmemiştir. Aktivite grupları içerisinde katılım oranı en yüksek olan bu grup altındaki aktivite çeşitleri tek tek incelendiğinde “koşu yapmak” aktivitesine katılım oranlarında etnik kökenlere göre anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu aktiviteyi en sık Afrikalı-Siyahi grup gerçekleştirmekte, en az ise Türkler gerçekleştirmektedir.

Katılımcıların etnik kökenleri ve rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıkları arasındaki ilişki Çizelge 4. 'te verilmiştir.

Çizelge 4. Rekreatyonel aktivitelere katılım ve etnik kökenler arasındaki fark.

REKREASYONEL AKTİVİTE	ETNİK KÖKEN							F
	Türk (AO ^a)	Afrikalı-Siyahi (AO)	Balkanlar (AO)	Orta Asyalılar (AO)	Güney Asyalılar (AO)	Orta Doğular (AO)	Uzak Doğular (AO)	
KORT SPORLARI	4.13	3.19	3.86	3.41	4.54	3.38	3.33	4.514***
Futbol Oynamak	3.71	1.42	4.18	3.13	4.86	2.93	2.91	5.094***
Basketbol Oynamak	4.00	3.00	3.36	3.44	4.00	2.79	2.96	2.459**
Voleybol Oynamak	4.27	4.00	3.27	3.19	4.71	4.00	3.52	3.067**
Tenis Oynamak	4.52	4.33	4.64	3.88	4.57	3.73	3.91	2.452*
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.20	4.49	4.04	4.35	4.83	4.30	4.12	2.505*
Balık Tutmak	4.63	4.73	4.55	4.88	5.00	4.73	4.78	0.653
Rafting	4.90	5.00	4.90	4.63	5.00	4.80	4.70	1.250
Yüzmek	3.21	3.36	2.55	3.13	4.14	2.67	2.09	3.560**
Kano-Bota Binmek	4.71	5.00	4.64	4.88	5.00	4.87	4.78	0.821
Güneşlenmek	3.55	4.33	3.55	4.25	5.00	4.29	4.26	3.429**
ENTELLEKTÜEL AKTİVİTELER	2.98	3.20	2.80	3.11	3.22	3.07	2.54	0.986
Fotoğraf Çekmek	2.99	2.82	1.73	2.94	2.29	2.47	2.70	1.473
Resim Yapmak	4.10	4.50	4.09	3.13	3.17	4.07	3.00	2.844*
Manzara Seyretmek	1.86	2.55	2.60	3.27	3.57	2.71	1.91	4.042**
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.59	2.96	2.77	3.30	2.71	3.03	3.22	2.119*
Tiyatroya Gitmek	3.30	3.92	3.36	3.69	3.14	3.67	3.78	0.843
Sinemaya Gitmek	1.90	2.00	2.18	2.80	2.29	2.40	2.65	2.219*
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.68	4.56	4.24	4.18	4.80	4.30	4.42	4.249**
Dağ Yürüyüşü	4.43	4.55	4.73	3.88	4.71	4.14	4.61	1.265
Kamp Yapmak	4.58	4.17	3.18	3.75	4.71	3.93	4.22	4.267**
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.59	3.83	3.82	4.06	4.86	4.13	4.22	2.519*
Kayak Yapmak	4.79	4.92	4.55	4.69	4.71	4.33	4.70	1.400
Ata Binmek	4.90	5.00	4.90	4.50	5.00	4.80	4.35	3.801**
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.85	2.75	2.67	2.89	2.97	2.82	2.54	0.579
Yürüyüş Yapmak	1.56	1.00	1.18	1.56	2.00	1.33	1.13	1.297
Parkta Oturmak	2.00	3.00	1.73	2.14	2.29	2.53	2.00	1.400
Piknik Yapmak	3.63	3.67	3.27	3.44	3.43	3.40	3.39	0.290
Koşu Yapmak	2.92	1.58	2.45	2.63	2.71	2.46	1.96	2.212*
Bisiklete Binmek	4.05	4.58	4.73	4.50	4.43	4.36	4.22	1.085

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

Katılımcıların Yaşları ve Rekreatyonel Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Katılımcıların yaş gruplarına göre ankette yer alan rekreatyonel aktivitelere katılım sıkları incelendiğinde kort sporları grubunda genel olarak istatistiki bir farklılık bulunmamaktadır. Bu grup altında yer alan “basketbol oynamak” aktivitesine katılım sıklığı katılımcıların yaşlarına göre farklılık göstermektedir. 18-24 yaş aralığında bulunan katılımcılar bu aktiviteye en çok ilgiyi gösterirken, 35 yaş üzeri katılımcılar hiç basketbol oynamadıklarını belirtmişlerdir.

Su ile ilgili rekreatyonel aktivitelere katılım sıklığı katılımcıların yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu grup aktivite bazında incelendiğinde de yaş grupları arasında herhangi bir istatistiki ilişkiye rastlanmamıştır.

Entellektüel aktiviteler grubunda genel olarak katılım sıklıkları açısından yaş grupları arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Fakat aktivite bazında incelendiğinde “fotoğraf çekmek” ve “manzara seyretmek” aktivitelerine katılım sıklıkları açısından yaş grupları arasında istatistiki farklılık bulunmaktadır. Her iki aktiviteye de en çok ilgi gösteren katılımcılar 18-24 yaş grubu arasında bulunurken, en az ilgiyi 35 yaş üzerindeki katılımcılar göstermektedirler.

Kapalı alan rekreatyonel aktiviteleri grubu katılımcıların yaş gruplarına göre katılım sıklıkları açısından anlamlı bir farklılık içindedir. Bu grupta yer alan aktivitelere en sık 18-24 yaş aralığındaki katılımcıların, en nadir ise 35 yaş

üzerindeki katılımcıların katıldıkları tespit edilmiştir. Bu grup altındaki “sinemaya gitmek” aktivitesine katılım sıklığı yaş gruplarına göre değişim göstermektedir. Bu aktiviteye de yine en sık 18-24 yaş aralığındaki katılımcıların, en az 35 yaş üzerindeki katılımcıların katıldıkları tespit edilmiştir.

Doğal alan rekreasyonel aktivitelerine katılım sıklığı açısından yaş gruplarına göre katılımcılar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gözlenmediği gibi, aktivite bazında da herhangi bir istatistiki farklılık bulunmamaktadır.

Günlük rekreasyonel aktiviteler grubunda katılımcıların yaşlarına göre katılım sıklığı açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Genel olarak bu grup altındaki aktiviteleri diğer aktivite gruplarında olduğu gibi en sık gerçekleştiren katılımcılar 18-24, en az gerçekleştiren katılımcılar 35 yaş ve üzeri yaş grubunda bulunmaktadır. Aktivite bazında incelendiğinde “yürüyüş yapmak”, “parkta oturmak” ve “koşu yapmak” aktivitelerine katılım sıklıkları yaş gruplarına göre katılımcıların yaşları büyüdükçe katılım sıklıkları azalır şekilde anlamlı bir farklılık göstermektedir (Çizelge 5.).

Çizelge 5. Rekreatyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların yaşları arasındaki fark.

REKREASYONEL AKTİVİTE	YAŞ GRUPLARI (AO ^a)			F
	18-24	25-35	35+	
KORT SPORLARI	3.74	3.96	4.92	2.264
Futbol Oynamak	3.35	3.38	5.00	1.231
Basketbol Oynamak	3.54	3.63	4.67	0.701
Voleybol Oynamak	3.81	4.52	5.00	4.639**
Tenis Oynamak	4.27	4.31	5.00	0.649
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.23	4.29	4.60	0.784
Balık Tutmak	4.68	4.74	5.00	0.357
Rafting	4.85	4.81	5.00	0.201
Yüzmek	2.95	3.13	4.00	1.012
Kano-Bota Binmek	4.79	4.75	4.67	0.114
Güneşlenmek	3.86	4.03	4.33	0.429
ENTELEKTÜEL AKTİVİTELER	2.89	3.12	3.77	1.729
Fotoğraf Çekmek	2.67	3.00	4.67	3.180*
Resim Yapmak	3.88	3.75	3.33	0.239
Manzara Seyretmek	2.10	2.69	3.33	2.967*
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.78	2.89	4.50	4.289**
Tiyatroya Gitmek	3.38	3.78	4.67	2.383
Sinemaya Gitmek	2.17	2.00	4.33	5.482**
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.50	4.62	4.80	1.127
Dağ Yürüyüşü	4.39	4.50	4.67	0.233
Kamp Yapmak	4.19	4.53	4.67	1.393
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.28	4.59	4.67	1.319
Kayak Yapmak	4.70	4.75	5.00	0.385
Ata Binmek	4.80	4.72	5.00	0.397
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.73	2.89	4.07	4.739**
Yürüyüş Yapmak	1.32	1.69	3.33	6.703**
Parkta Oturmak	2.03	2.36	3.67	2.970*
Piknik Yapmak	3.48	3.59	4.67	1.507
Koşu Yapmak	2.46	2.87	4.67	3.270*
Bisiklete Binmek	4.33	3.94	4.00	1.613

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

Katılımcıların Okudukları Fakülteler ve Rekreatif Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Kort sporları rekreatif aktivite grubunda genel olarak katılımcıların okudukları fakülteye göre söz konusu aktivitelere katılım sıklıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencileri diğer öğrencilere nazaran bu aktivitelere daha fazla ilgi göstermektedir. Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencileri ise diğer öğrencilere nazaran bu aktivite grubu ile daha az ilgili görünmektedir. Bu grup altında yer alan futbol, basketbol ve voleybol oynamak aktivitelerine katılım sıklıkları arasında katılımcıların fakültelerine göre anlamlı değişim söz konusudur. En sık futbol oynayan katılımcılar Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencilerinden oluşurken, en az futbol oynayanlar ise Eğitim Fakültesi öğrencileri olarak görünmektedir. Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencilerinin diğer fakültelerde okuyan öğrencilerle kıyaslandıklarında daha sık basketbol oynadıkları tespit edilirken, en az basketbol oynayan grup Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerinden oluşmaktadır. Voleybola en çok ilgi gösteren öğrenciler İdari İktisadi Bilimler Fakültesi öğrencileri, en az ilgi gösterenler ise Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencileri olarak tespit edilmiştir.

Su ile ilgili rekreatif aktivitelere katılım sıklığı katılımcıların okudukları fakülteye göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Aktivite bazında incelendiğinde “balık tutmak” rekreatif aktivitesine katılım sıklığı ile katılımcıların okudukları fakülteler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu aktiviteyi en sık İdari İktisadi Bilimler Fakültesi öğrencileri gerçekleştirirken, en az gerçekleştirenler Eğitim Fakültesi öğrencileridir.

Entellektüel aktiviteler grubunda genel olarak katılım sıklıkları açısından katılımcıların okudukları fakülteler arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Bu grup altında yer alan “fotoğraf çekmek” aktivitesine katılım sıklıklarında katılımcıların okudukları fakülte etkili görünmektedir. Elde edilen verilere göre, en sık fotoğraf çeken grup İdari İktisadi Bilimler Fakültesi öğrencileri, en az fotoğraf çeken grup ise Eğitim Fakültesi öğrencileridir.

Kapalı alan rekreasyonel aktiviteleri katılım sıklığı katılımcıların okudukları fakültele göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu grup aktivite bazında incelendiğinde de yaş grupları arasında herhangi bir istatistiki ilişkiye rastlanmamıştır.

Doğal alan rekreasyonel aktivitelerine katılım sıklığı genel olarak katılımcıların okudukları fakültele göre istatistiki bir değişim göstermemektedir. Katılımcıların okudukları fakülte ile “dağ yürüyüşü” ve “öğrenci doğa gezilerine katılmak” aktivitelerine katılım sıklıkları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. En sık “dağ yürüyüşü” yapan öğrenciler Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencileri iken, en az yapanlar İdari İktisadi Bilimler Fakültesi öğrencileridir. “Öğrenci doğa gezilerine katılmak” aktivitesine en çok ilgi gösterenlerin Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencileri oldukları saptanırken, en az ilgi gösterenlerin ise Fen- Edebiyat Fakültesi öğrencileri oldukları saptanmıştır.

Günlük rekreasyonel aktiviteler grubunda katılımcıların okudukları fakültele göre katılım sıklığı açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Günlük rekreasyonel aktivitelere genel olarak en sık İdari İktisadi Bilimler

Fakültesi öğrencileri katılırken, en az Fen- Edebiyat Fakültesi öğrencileri katılmaktadırlar. Aktivite bazında inceleme yapıldığında “yürüyüş yapmak”, “piknik yapmak”, “koşu yapmak” ve “bisiklete binmek” aktivitelerine katılım sıkları açısından katılımcıların okudukları fakülteler etkili olarak görülmektedir. Genel olarak rekreasyonel aktivite grupları arasında en sık katılım alan bu grup altındaki “yürüyüş yapmak” aktivitesini en sık Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencileri gerçekleştirmekte, en az ise Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencileri gerçekleştirmektedirler. Eğitim Fakültesi öğrencileri tüm katılımcılar arasında en sık piknik yapan grup olarak tespit edilirken, en nadir piknik yapan öğrenci grubu Fen-Edebiyat Fakültesinde okuduklarını belirtmişlerdir. Ankete katılanlar arasında İdari İktisadi Bilimler Fakültesi öğrencilerinin diğer katılımcılara nazaran daha sık koşu yaptıkları saptanırken, Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin bu aktiviteyi en az gerçekleştiren öğrenciler oldukları saptanmıştır. Fen-Edebiyat Fakültesi ve Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencileri “bisiklete binmek” aktivitesini en sık gerçekleştiren öğrenciler olarak tespit edilmişlerdir. Bu aktiviteyi en az gerçekleştiren öğrenciler ise İdari İktisadi Bilimler Fakültesi öğrencileridir. Bu aktivite günlük rekreasyonel aktiviteler grubu altında en az katılım alan aktivite olarak gözlenmiştir.

Katılımcıların okudukları fakültelere göre ankette yer alan rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarındaki değişim Çizelge 6.’da görülmektedir.

Çizelge 6. Rekreatyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların okudukları fakülteler arasındaki fark.

REKREASYONEL AKTİVİTE	FAKÜLTE (AO ^a)				F
	FEN- EDEBİYAT	MÜHENDİS LİK- MİMARLIK	EĞİTİM	İDARI İKTİSADİ BİLİMLER	
KORT SPORLARI	4.18	3.40	4.03	3.58	6.650***
Futbol Oynamak	3.83	2.67	4.00	3.52	5.139**
Basketbol Oynamak	4.09	2.96	3.93	3.20	5.756**
Voleybol Oynamak	4.30	3.73	3.80	3.60	2.822**
Tenis Oynamak	4.46	4.25	4.40	4.00	1.252
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.33	4.17	4.24	4.17	1.110
Balık Tutmak	4.84	4.55	4.87	4.48	2.832*
Rafting	4.93	4.80	4.87	4.68	1.507
Yüzmek	3.09	2.90	3.27	2.80	0.520
Kano-Bota Binmek	4.71	4.83	4.67	4.92	0.993
Güneşlenmek	4.10	3.72	3.53	3.96	1.430
ENTELEKTÜEL AKTİVİTELER	3.02	2.99	3.04	2.65	0.912
Fotoğraf Çekmek	2.96	2.57	3.33	2.32	2.768*
Resim Yapmak	3.84	3.98	3.67	3.68	0.283
Manzara Seyretmek	2.22	2.43	2.13	1.96	0.601
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.85	2.86	2.90	2.62	0.374
Tiyatroya Gitmek	3.41	3.49	3.87	3.36	0.536
Sinemaya Gitmek	2.30	2.20	1.93	1.88	0.967
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.59	4.38	4.71	4.53	2.232
Dağ Yürüyüşü	4.39	4.22	4.67	4.84	2.821*
Kamp Yapmak	4.37	4.00	4.60	4.28	1.644
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.54	4.04	4.53	4.32	2.782*
Kayak Yapmak	4.76	4.67	4.87	4.56	0.935
Ata Binmek	4.79	4.84	4.87	4.64	0.694
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	3.05	2.58	2.73	2.51	4.717**
Yürüyüş Yapmak	1.83	1.04	1.60	1.08	6.953***
Parkta Oturmak	2.28	2.16	2.00	1.61	1.595
Piknik Yapmak	3.84	3.25	3.20	3.28	3.347**
Koşu Yapmak	3.13	2.24	2.60	1.79	5.363**
Bisiklete Binmek	4.14	4.14	4.27	4.80	2.779*

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

Katılımcıların Aylık Gelir Durumları ve Rekreatif Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Katılımcıların aylık gelir durumları ve araştırmada yer verilen rekreatif aktivitelere katılım sıklıklarına etkisi Çizelge 7.'de verilmiştir. Kort sporları rekreatif aktivitelere katılım sıklığında katılımcıların aylık gelir durumlarının etkili olduğu gözlenmiştir. Bu aktivitelere genel olarak en çok katılımı aylık gelir düzeyi 2000 \$ ve üzerinde olan katılımcılar gerçekteştirirken, en az katılımı aylık gelir düzeyi 1000- 2000\$ aralığında bulunan katılımcılar gerçekteştirmektedirler. Kort sporları grubu altındaki aktiviteler tek tek incelendiklerinde futbol ve tenis aktivitelere katılım sıklıklarında katılımcıların aylık gelir durumlarının etkili olduğu görölmektedir. Buna göre, en çok futbol ve tenis oynayan katılımcılar 2000 \$ ve üzeri aylık gelire sahipken, bu aktiviteleri en az gerçekteştirenlerin aylık gelirleri 1000-2000\$ arasındadır.

Su ile ilgili rekreatif aktivitelere katılım sıklığı ağışından katılımcıların aylık gelir durumlarına göre istatistiki olarak anlamlı bir değişim söz konusudur. Bu grupta yer alan aktivitelere katılım sıklıkları katılımcıların aylık gelir durumlarıyla doğru orantılı olarak artar şekilde bu aktivitelere en sık katılanlar aylık gelirleri en yüksek olanlar, en az katılanlar ise aylık gelir düzeyi en düşük olanlardır. Aynı orantı ile gelir durumu en iyi olan öğrencilerin en sık katıldığı “balık tutmak”, “rafting” ve “kano yada bota binmek” rekreatif aktivitelere katılım sıklıkları katılımcıların aylık gelir düzeyleri ile ilişkilidir.

Entellektüel aktiviteler ve kapalı alan rekreasyonel aktiviteleri gruplarında yer alan aktivitelere katılım sıklıkları anket verilerine göre katılımcıların aylık gelir durumları ile ilişkili değildir. Aynı şekilde bu aktivite grupları altında bulunan rekreasyonel aktiviteler teker teker incelendiğinde de katılımcıların gelir düzeyleri ile bu aktivitelere katılım sıklıkları arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır.

Doğal alan rekreasyonel aktivitelerine katılım sıklığı katılımcıların aylık gelir durumlarına bağlı olarak istatistiki olarak değişim göstermektedir. Genel olarak bu aktivitelere en çok ilgi gösteren grup yine gelir düzeyi en yüksek olan grup olarak gözlenmiştir. En az ilgi gösteren grup ise aylık gelir düzeyi 1000-2000\$ arasında yer alan grup olarak belirlenmiştir. Bu aktivite grubu altında değerlendirilen “kamp yapmak”, “kayak yapmak” ve “ata binmek” aktivitelerine katılım sıklığı da katılımcıların aylık gelir düzeylerine bağlı olarak değişim göstermektedir. Bu aktivitelerin hepsine en sık katılanların aylık gelir düzeyleri 2000\$ ve üzerinde olduğu, en az katılanların ise 1000-2000\$ aralığında aylık gelir düzeylerinin olduğu tespit edilmiştir.

Günlük rekreasyonel aktivitelere katılım sıklığı üzerinde genel olarak katılımcıların aylık gelir düzeyinin herhangi bir etkisi görünmemektedir. Fakat grup altındaki aktiviteler ayrı ayrı incelendiklerinde “bisiklete binmek” aktivitesine katılım oranlarının katılımcıların aylık gelir düzeyleriyle doğru orantılı bir şekilde değişim gösterdiği görülmüştür. Buna göre aylık gelir düzeyi en yüksek olan katılımcılar söz konusu aktiviteyi en sık gerçekleştirmekte, aylık gelir düzeyi en düşük olan katılımcılar bu aktiviteyi en az gerçekleştirmektedir.

Çizelge 7. Rekreatyonel aktivitelere katılım sıklıkları ve katılımcıların aylık gelir durumları arasındaki fark.

REKREASYONEL AKTİVİTE	AYLIK GELİR (\$)			F
	0-1000 (AO) ^a	1000-2000 (AO)	2000+ (AO)	
KORT SPORLARI	3.78	4.33	3.08	3.415*
Futbol Oynamak	3.33	4.27	2.50	3.173*
Basketbol Oynamak	3.51	4.40	3.17	2.218
Voleybol Oynamak	3.94	4.27	3.83	0.439
Tenis Oynamak	4.34	4.40	2.83	5.912**
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.29	4.19	3.47	7.094**
Balık Tutmak	4.73	4.73	4.00	3.078*
Rafting	4.87	4.87	4.33	3.075*
Yüzmek	3.04	3.13	1.83	2.270
Kano-Bota Binmek	4.85	4.47	4.00	8.840***
Güneşlenmek	3.95	3.73	3.17	1.312
ENTELLEKTÜEL AKTİVİTELER	2.98	3.02	2.11	2.240
Fotoğraf Çekmek	2.75	3.20	2.00	1.436
Resim Yapmak	3.92	3.47	2.83	1.881
Manzara Seyretmek	2.26	2.40	1.50	0.849
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.84	2.97	2.17	1.377
Tiyatroya Gitmek	3.49	3.73	2.67	1.382
Sinemaya Gitmek	2.20	2.20	1.67	0.565
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.53	4.71	3.87	5.994**
Dağ Yürüyüşü	4.44	4.20	4.33	0.361
Kamp Yapmak	4.25	4.87	3.17	5.449**
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.32	4.80	3.83	2.251
Kayak Yapmak	4.73	4.80	4.17	3.173*
Ata Binmek	4.82	4.87	3.83	8.024***
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.80	2.88	2.37	0.936
Yürüyüş Yapmak	1.42	1.27	2.17	1.600
Parkta Oturmak	2.12	2.15	2.17	0.006
Piknik Yapmak	3.55	3.60	2.83	1.047
Koşu Yapmak	2.59	2.80	1.67	1.039
Bisiklete Binmek	4.30	4.27	3.00	3.887*

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

Katılımcıların Yaşadıkları Ülke ve Rekreatif Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Kort sporları rekreatif aktivitelere katılım sıklıkları katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı olarak değişim göstermektedir. Bu aktivitelere en sık katılanlar Afrika ülkelerinde yaşadıklarını belirtirken, en az katılanlar ise Güney Asya ülkelerinde yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Kort sporları rekreatif aktiviteleri grubunu oluşturan aktivitelere katılım sıklığı tek tek incelendiğinde ise grup altında yer alan tüm aktivite çeşitlerine katılım sıklığında katılımcıların yaşadıkları ülkelerin etkili olduğu görülmektedir. Anket verilerine göre en sık futbol oynayan katılımcılar Afrika ülkelerinde yaşayan katılımcılardır. En az futbol oynayanlar ise Güney Asya ülkelerinde yaşayan katılımcılardır. Orta Doğu ülkelerinde yaşayan katılımcılar basketbol oynamaya en çok ilgi gösterenler olarak görünürken, basketbola en az ilgili katılımcılar Güney Asya ülkelerinde yaşayan katılımcılar olarak tespit edilmiştir. En çok voleybol oynayan katılımcılar Orta Asya'da yaşamakta, en az voleybol oynayan katılımcılar ise Türkiye'de yaşamaktadırlar. Tenis oynamaya en ilgili katılımcılar Uzak Doğu ülkelerinde yaşayanlar, en az ilgili katılımcılar ise Türkiye'de yaşayanlardır.

Su ile ilgili rekreatif aktivitelere katılım sıklığı açısından katılımcıların yaşadıkları ülkelere göre istatistiki olarak anlamlı bir değişim söz konusudur. Elde edilen verilere göre bu aktivitelere en çok ilgiyi Balkan ülkelerinde yaşayan katılımcılar gösterirken, en az ilgiyi ise Güney Asya ülkelerinde yaşayan katılımcılar göstermektedirler. Bu grup altında yer alan "yüzmek" ve "güneşlenmek" aktivitelere katılım sıklıkları katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı olarak

değişim göstermektedir. Katılımcılar arasında en sık yüzen katılımcılar Uzak Doğu ülkelerinde yaşamakta, en az yüzenler ise Afrika ve Güney Asya ülkelerinde yaşamaktadırlar. Türkiye’de yaşayan katılımcıların en sık güneşlenen katılımcılar oldukları saptanırken, Güney Asya ülkelerinde yaşayan katılımcıların bu aktiviteyi hiç gerçekleştirmedikleri tespit edilmiştir.

Entellektüel aktivitelere genel olarak katılım sıklıklarının katılımcıların yaşadıkları ülkeler ile istatistiki olarak anlamlı bir ilişkisinin olmadığı görülmüştür. Bu grup aktivite bazında incelendiğinde ise “resim yapmak” ve “manzara seyretmek” aktivitelerine katılım sıklıklarında katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı olarak değişim görülmektedir. Elde edilen verilere göre “resim yapmak” aktivitesini en sık gerçekleştiren katılımcıların Uzak Doğu ülkelerinde yaşayan katılımcılar olduğu, en az resim yapan katılımcıların ise Afrika ülkelerinde yaşayan katılımcılar olduğu saptanmıştır. “Manzara seyretmek” aktivitesini en sık gerçekleştiren katılımcıların Türkiye’de yaşayan katılımcılar olduğu, en az manzara seyreden katılımcıların ise Güney Asya’da yaşayan katılımcılar olduğu tespit edilmiştir.

Kapalı alan rekreasyonel aktivitelere genel olarak katılım sıklıklarında katılımcıların yaşadıkları ülkelere göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu aktivite grubunda yer alan “tiyatroya gitmek” aktivitesinde katılım sıklığına katılımcıların yaşadıkları ülkelerin herhangi bir etkisinin olmadığı gözlenirken, “sinemaya gitmek” aktivitesine katılım sıklığının katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı olarak değişim gösterdiği gözlenmiştir. “Sinemaya gitmek” aktivitesine en çok ilgi gösteren katılımcıların Türkiye’de yaşayan katılımcılar

olduğu, en az ilgi gösteren katılımcıların ise Uzak Doğu ülkelerinde yaşayan katılımcılar olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 8.).

Çizelge 8. Rekreatyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların yaşadıkları ülke arasındaki fark.

REKREASYONEL AKTİVİTE	ÜLKELER							F
	Türkiye (AO) ^a	Afrika Ülkeleri (AO)	Balkanlar (AO)	Orta Asya (AO)	Güney Asya (AO)	Orta Doğu (AO)	Uzak Doğu (AO)	
KORT SPORLARI	4.11	3.11	3.80	3.16	4.46	3.45	3.41	4.580***
Futbol Oynamak	3.66	1.45	3.86	2.59	4.88	3.00	3.21	4.719***
Basketbol Oynamak	3.95	2.82	3.50	3.00	4.43	2.60	3.11	2.813*
Voleybol Oynamak	4.29	3.91	3.36	3.24	4.25	4.00	3.53	2.695*
Tenis Oynamak	4.52	4.27	4.50	3.82	3.88	4.20	3.79	2.200*
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.19	4.58	3.99	4.44	4.70	4.26	4.17	2.779**
Balık Tutmak	4.65	4.70	4.64	4.82	5.00	4.70	4.74	0.414
Rafting	4.87	5.00	4.79	4.65	5.00	4.80	4.84	0.742
Yüzmek	3.16	3.50	2.29	3.41	3.50	2.80	2.05	3.210**
Kano-Bota Binmek	4.73	5.00	4.57	4.88	5.00	4.80	4.84	0.934
Güneşlenmek	3.54	4.63	3.64	4.25	5.00	4.20	4.36	4.199**
ENTELLEKTÜEL AKTİVİTELER	2.93	3.30	3.00	3.06	2.89	3.30	2.56	0.906
Fotoğraf Çekmek	2.89	3.00	2.36	2.65	2.00	3.00	2.68	0.732
Resim Yapmak	4.04	4.45	4.00	3.29	3.14	4.30	3.00	2.254*
Manzara Seyretmek	1.87	2.70	2.62	3.25	3.29	2.60	2.00	3.497**
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.62	2.91	2.86	3.16	2.38	3.40	3.32	2.435**
Tiyatroya Gitmek	3.34	3.82	3.57	3.47	2.63	4.20	3.84	1.566
Sinemaya Gitmek	1.92	2.00	2.14	2.75	2.13	2.60	2.79	2.472*
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.65	4.58	4.24	4.24	4.65	4.26	4.49	2.973**
Dağ Yürüyüşü	4.44	4.50	4.36	4.25	4.25	4.30	4.58	0.208
Kamp Yapmak	4.52	4.18	3.50	3.76	4.75	3.70	4.32	3.408**
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.55	3.82	3.93	4.12	4.50	4.20	4.32	1.632
Kayak Yapmak	4.75	5.00	4.57	4.53	4.75	4.30	4.84	1.616
Ata Binmek	4.88	5.00	4.86	4.41	5.00	4.80	4.42	3.167**
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.83	2.76	2.61	2.85	2.85	3.00	2.58	0.489
Yürüyüş Yapmak	1.52	1.00	1.14	1.59	1.88	1.40	1.16	1.059
Parkta Oturmak	1.99	3.00	1.79	2.20	2.13	3.00	2.00	2.164*
Piknik Yapmak	3.62	3.64	3.14	3.41	3.25	3.80	3.37	0.575
Koşu Yapmak	2.88	1.64	2.21	2.60	2.50	2.50	2.11	1.448
Bisiklete Binmek	4.07	4.64	4.79	4.12	4.50	4.56	4.26	1.301

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

Katılımcıların Yaşam Yeri Özellikleri ve Rekreatif Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Kort sporları aktivite grubunda yer alan rekreatif aktivitelere katılım sıklıklarında katılımcıların yaşadıkları yerin özelliklerine bağlı istatistiksel olarak herhangi bir değişim gözlenmemiştir.

Su ile ilgili rekreatif aktiviteler grubunda yer alan aktivitelere katılım sıklıkları genel olarak katılımcıların yaşadıkları yerin özelliğine bağlı olarak değişim göstermektedir. Elde edilen verilere göre bu aktivitelere kent merkezinde yaşayan katılımcılar en fazla ilgiyi gösterirken, köylerde yaşayan katılımcılar en az ilgiyi göstermektedirler. Bu aktivite grubunda yer alan “balık tutmak” aktivitesine katılım sıklığı katılımcıların yaşadıkları yerin özelliğine göre farklılık göstermektedir. “Balık tutmak” aktivitesini en sık kent merkezinde yaşayan katılımcılar gerçekleştirirken, en az kasabada yaşadıklarını ifade eden katılımcılar gerçekleştirmektedirler.

Entellektüel rekreatif aktivitelere katılım sıklığına katılımcıların yaşam yeri özelliklerinin herhangi bir etkisi görünmemektedir.

Kapalı alan rekreatif aktivitelerine katılım sıklıklarına katılımcıların yaşam yeri özelliklerinin etkisi mevcuttur. Bu aktivitelerden “tiyatroya gitmek” aktivitesine en sık kent merkezinde yaşayan katılımcılar katılırken, en az köyde yaşayan katılımcılar katılmaktadırlar. En sık sinemaya giden katılımcılar yine kent

merkezinde yaşıyan katılımcılar olarak saptanmış, en az sinemaya giden katılımcıların ise kasabada yaşıyan katılımcılar olduğu saptanmıştır.

Doğal alan rekreasyonel aktivitelere genel olarak katılım sıklığı açısından katılımcıların yaşam yerlerine bağlı bir değişim gözlenmemiş, fakat aktivite bazında analiz edildiğinde bu grup altında yer alan “öğrenci doğa gezilerine katılmak” aktivitesine katılım sıklığında katılımcıların yaşam yerlerine bağlı istatistiki olarak anlamlı bir değişim gözlenmiştir. Söz konusu aktiviteye katılım sıklığı kent merkezinden köye doğru azalma göstermektedir.

Günlük rekreasyonel aktivitelere katılım sıklığı açısından katılımcıların yaşam yerleri etkili bir faktör olarak tespit edilmiştir. Bu aktivitelere “parkta oturmak” ve “piknik yapmak” aktivitelere katılım sıklıklarında katılımcıların yaşam yerlerinin etkisi bulunmaktadır. “Parkta oturmak” aktivitesine en çok kent merkezinde yaşıyan, en az köyde yaşıyan katılımcılar ilgi göstermektedirler. “Piknik yapmak” aktivitesine ise en fazla ilgiyi yine kent merkezinde yaşıyan katılımcılar gösterirken, en az ilgiyi ise kasabada yaşıyan katılımcılar göstermektedirler.

Katılımcıların yaşadıkları yerlerin özelliklerine bağlı rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarındaki değişime ilişkin veriler Çizelge 9.’da görülmektedir.

Çizelge 9. Rekreatyonel aktivitelere katılım sıklıkları ve katılımcıların yaşadıkları yerin özellikleri arasındaki fark.

REKREASYONEL AKTİVİTE	YAŞAM YERİ			F
	Kent Merkezi (AO ^a)	Kasaba (AO)	Köy (AO)	
KORT SPORLARI	3.78	3.91	3.97	0.285
Futbol Oynamak	3.47	3.48	2.44	1.395
Basketbol Oynamak	3.54	3.71	3.78	0.198
Voleybol Oynamak	3.85	4.16	4.67	2.015
Tenis Oynamak	4.27	4.29	5.00	1.974
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.18	4.46	4.49	4.170*
Balık Tutmak	4.64	5.00	4.78	3.645*
Rafting	4.81	4.94	5.00	1.084
Yüzmek	2.88	3.29	3.56	1.828
Kano-Bota Binmek	4.73	4.90	5.00	1.703
Güneşlenmek	3.83	4.16	4.11	0.982
ENTELLEKTÜEL AKTİVİTELER	2.85	3.17	3.41	2.256
Fotoğraf Çekmek	2.63	2.97	3.56	2.082
Resim Yapmak	3.77	4.00	4.00	0.323
Manzara Seyretmek	2.15	2.57	2.67	1.308
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.67	3.45	3.11	8.047***
Tiyatroya Gitmek	3.30	4.10	4.11	5.644**
Sinemaya Gitmek	2.03	2.81	2.11	5.382**
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.50	4.54	4.73	0.808
Dağ Yürüyüşü	4.48	4.32	3.78	1.994
Kamp Yapmak	4.22	4.23	5.00	2.103
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.24	4.61	4.89	3.019*
Kayak Yapmak	4.70	4.71	5.00	0.928
Ata Binmek	4.75	4.84	5.00	0.813
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.69	3.01	3.22	3.449*
Yürüyüş Yapmak	1.44	1.35	1.56	0.137
Parkta Oturmak	1.90	2.55	3.56	9.642***
Piknik Yapmak	3.39	3.97	3.89	3.342*
Koşu Yapmak	2.51	2.84	2.78	0.526
Bisiklete Binmek	4.19	4.43	4.33	0.571

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

Katılımcıların İnançları ve Rekreatif Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Kort sporlarına katılım sıklığı açısından katılımcıların inançlarına göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu grup altında yer alan rekreatif aktivitelerden yalnızca “basketbol oynamak” aktivitesine katılım sıklığında katılımcıların inanışlarına göre değişim gözlenmiştir. Anket verilerine göre bu aktiviteyi en sık kendilerini “Hristiyan” olarak tanımlayan katılımcılar gerçekleştirirken, en az gerçekleştiren katılımcılar ise kendilerini “ateist” olarak tanımlayan katılımcılardır.

Su ile ilgili rekreatif aktivitelere katılım sıklığında genel olarak katılımcıların inanışlarına bağlı herhangi bir değişim tespit edilmemiştir. Bu grup altında yer alan “yüzmek” ve “güneşlenmek” aktivitelerine katılım sıklığı açısından katılımcıların inançlarına göre istatistiki olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır. En sık yüzen katılımcılar Budizm inancına sahip olan katılımcılar olarak saptanırken, en az yüzen katılımcılar ise Müslüman katılımcılardır. Elde edilen verilere göre; “güneşlenmek” aktivitesini en sık ateist katılımcıların gerçekleştirdiği, Hristiyan katılımcıların ise hiç gerçekleştirmedikleri belirlenmiştir.

Entellektüel rekreatif aktivitelere, kapalı alan rekreatif aktivitelere ve doğal alan rekreatif aktivitelere katılım sıklığı açısından istatistiksel olarak katılımcıların inançlarının etkisi gözlenmemiştir.

Genel olarak diğer aktivite gruplarına nazaran katılım oranının biraz daha yüksek olduğu günlük rekreasyonel aktivitelere katılım sıklığı açısından genel olarak katılımcıların inançlarına bağlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu grup altında yer alan aktivitelerden “parkta oturmak” aktivitesine katılım sıklığında katılımcıların inançlarına bağlı olarak istatistiki farklılık gözlenmiştir. Bu aktiviteye en çok ilgiyi Budist katılımcılar gösterirken, en az ilgiyi Hristiyan katılımcıların gösterdikleri tespit edilmiştir (Çizelge 10.).

Çizelge 10. Rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıkları ve katılımcıların inançları arasındaki fark.

REKREASYONEL AKTİVİTE	İNANÇ				F
	Müslüman (AO ^a)	Hristiyan (AO)	Budist (AO)	Ateist (AO)	
KORT SPORLARI	3.48	3.06	3.32	4.13	2.174
Futbol Oynamak	2.92	2.38	3.33	3.83	1.274
Basketbol Oynamak	3.27	2.00	2.80	4.00	2.810*
Voleybol Oynamak	3.65	3.63	3.47	4.08	0.487
Tenis Oynamak	4.06	4.25	3.67	4.58	1.650
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.38	4.45	4.12	4.07	2.102
Balık Tutmak	4.79	4.38	4.73	5.00	2.051
Rafting	4.76	5.00	4.80	4.83	0.498
Yüzmek	3.19	2.88	1.87	2.33	3.808**
Kano-Bota Binmek	4.86	5.00	4.87	4.67	0.852
Güneşlenmek	4.27	5.00	4.33	3.50	3.124**
ENTELLEKTÜEL AKTİVİTELER	3.05	3.04	2.42	2.97	1.164
Fotoğraf Çekmek	2.56	2.63	2.47	2.58	0.029
Resim Yapmak	3.76	4.25	2.87	3.36	1.653
Manzara Seyretmek	2.91	2.25	1.93	2.67	1.646
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	3.07	2.75	3.13	3.13	0.274
Tiyatroya Gitmek	3.65	3.50	3.60	3.83	0.119
Sinemaya Gitmek	2.45	2.00	2.67	2.42	0.513
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.40	4.43	4.36	4.30	0.126
Dağ Yürüyüşü	4.30	4.88	4.27	4.67	0.983
Kamp Yapmak	4.06	3.63	4.27	3.50	1.332
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	4.18	3.63	4.13	4.17	0.558
Kayak Yapmak	4.57	5.00	4.80	4.50	1.215
Ata Binmek	4.73	5.00	4.33	4.67	2.078
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.80	2.88	2.32	2.88	1.702
Yürüyüş Yapmak	1.35	1.25	1.20	1.33	0.100
Parkta Oturmak	2.46	2.88	1.47	2.00	2.880*
Piknik Yapmak	3.43	3.38	3.07	3.92	1.222
Koşu Yapmak	2.32	2.00	1.80	2.67	0.841
Bisiklete Binmek	4.46	4.88	4.07	4.50	1.165

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

Katılımcıların Ankara İlinde Bulunma Süreleri ve Rekreatif Aktivitelere Katılım Sıklıkları Arasındaki Fark

Katılımcıların Ankara ilinde bulunma süreleri ile rekreatif aktivitelere katılım sıklıkları arasındaki ilişki incelendiğinde genel olarak kort sporları aktivitelere katılım sıklığı açısından istatistiksel olarak anlamlı bir değişim tespit edilmiştir. Yapılan analizler sonucu katılımcıların Ankara ilinde bulunma süreleri arttıkça bu aktivitelere katılım sıklığının düştüğü saptanmıştır.

Su ile ilgili rekreatif aktivitelere, entellektüel rekreatif aktivitelere ve kapalı alan rekreatif aktivitelere katılım sıklığı açısından genel olarak katılımcıların Ankara ilinde bulunma sürelerinin herhangi bir etkisi görülmemiştir.

Doğal alan rekreatif aktivitelere katılım sıklığı açısından katılımcıların Ankara ilinde bulunma sürelerine bağlı olarak istatistiksel açıdan değişim bulunmaktadır. Genel olarak katılım sıklığının çok düşük olduğu bu aktivite grubuna en sık katılımı 0-1 yıldır Ankara ilinde bulunan katılımcılar ilgi gösterirken, en az 10-20 yıldır Ankara'da bulunan katılımcılar ilgi göstermektedir. Bu aktivitelere "kamp yapmak" aktivitesini en sık 0-1 yıldır Ankara'da bulunan katılımcılar gerçekleştirirken, 10-20 yıldır Ankara'da bulunan katılımcılar bu aktivitelere hiç gerçekleştirmediklerini ifade etmişlerdir. "Öğrenci doğa gezilerine katılmak" aktivitesine en fazla ilgiyi 0-1 yıldır Ankara'da bulunan katılımcılar gösterirken, en az ilgiyi 10-20 yıldır Ankara'da bulunan katılımcılar göstermektedirler.

Günlük rekreasyonel aktivitelere katılım sıkları açısından katılımcıların Ankara ilinde bulunma sürelerine bağlı olarak bir farklılık gözlenmemiştir. Fakat aktiviteler tek tek incelendiğinde bu grup altında yer alan “parkta oturmak” ve “koşu yapmak” aktivitelerine katılım sıklıkları katılımcıların Ankara’da bulunma sürelerine göre istatistiki olarak farklılık göstermiştir. “Parkta oturmak” aktivitesine en fazla ilgiyi 10-20 yıldır Ankara’da bulunan katılımcılar göstermekte, en az ilgiyi ise 3-5 yıldır Ankara’da bulunan katılımcılar göstermektedir. 0-1 yıldır Ankara’da bulunan katılımcılar en koşu yapan katılımcı grubu olarak saptanırken, en az koşu yapan katılımcılar 10-20 yıldır Ankara’da bulunan katılımcılar olarak saptanmıştır.

Katılımcıların Ankara ilinde bulunma süreleri ve rekreasyonel aktivitelere katılım sıkları arasındaki ilişkiye dair veriler Çizelge 11.’de verilmiştir.

Çizelge 11. Rekreatyonel aktivitelere katılım ve katılımcıların Ankara ilinde bulunma süreleri arasındaki fark.

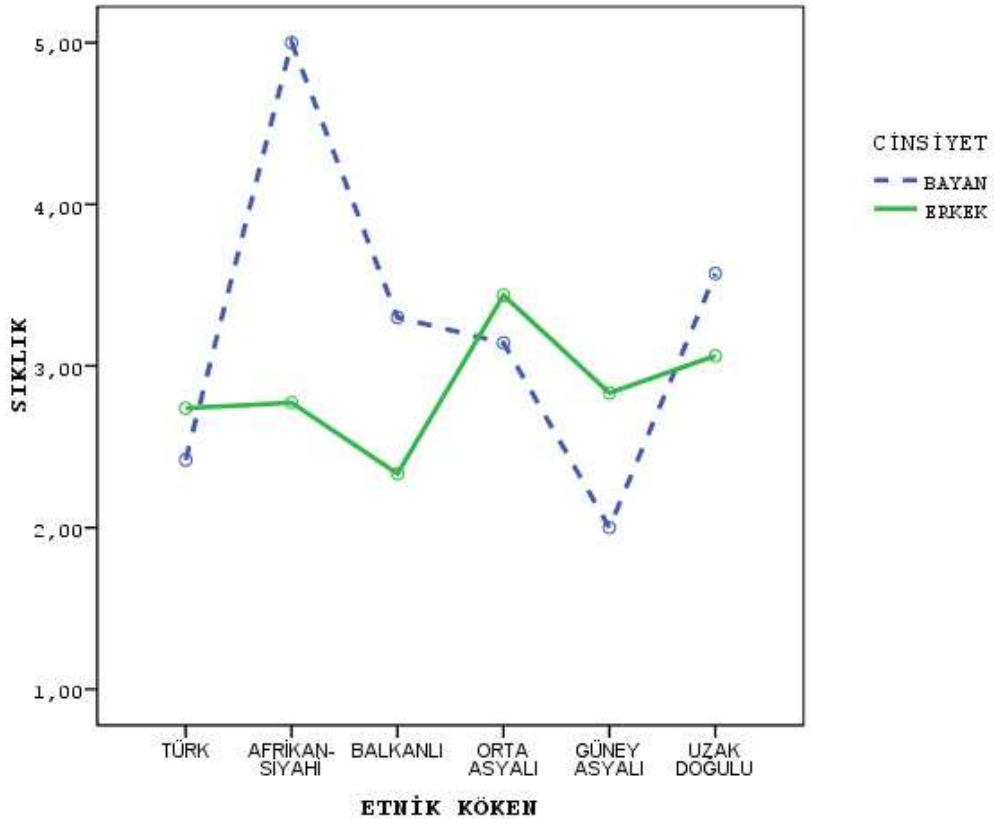
REKREASYONEL AKTİVİTE	ANKARA İLİNDE BULUNMA SÜRELERİ (YIL)						F
	0-1 (AO ^a)	1-3 (AO)	3-5 (AO)	5-10 (AO)	10-20 (AO)	20+ (AO)	
KORT SPORLARI	3.40	3.54	3.90	3.97	4.34	4.38	2.725*
Futbol Oynamak	3.16	3.23	3.25	3.40	4.13	4.20	1.075
Basketbol Oynamak	2.89	3.34	3.77	3.84	3.75	4.13	1.481
Voleybol Oynamak	3.47	3.55	4.14	4.52	4.50	4.36	3.262**
Tenis Oynamak	4.05	4.12	4.45	4.12	5.00	4.67	1.839
SU İLE İLGİLİ REKREASYONEL AKTİVİTELER	4.27	4.21	4.32	4.09	4.38	4.35	0.825
Balık Tutmak	4.58	4.81	4.70	4.60	4.88	4.53	0.721
Rafting	4.74	4.79	4.93	4.80	5.00	4.93	0.758
Yüzme	3.00	2.62	3.28	2.76	3.63	3.60	2.250
Kano-Bota Binmek	4.89	4.89	4.68	4.60	5.00	4.73	1.426
Güneşlenmek	4.16	3.88	4.02	3.68	3.38	3.93	0.694
ENTELLEKTÜEL AKTİVİTELER	3.04	2.70	3.16	3.00	3.21	2.93	1.158
Fotoğraf Çekmek	2.84	2.49	3.05	3.04	2.25	2.67	1.048
Resim Yapmak	3.74	3.56	3.98	3.88	4.63	4.07	0.886
Manzara Seyretmek	2.56	2.00	2.49	2.08	2.75	2.07	0.963
KAPALI ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	2.71	2.91	2.78	2.82	2.50	3.03	0.409
Tiyatroya Gitmek	3.21	3.51	3.61	3.36	3.38	3.60	0.313
Sinemaya Gitmek	2.21	2.29	1.98	2.28	1.63	2.47	0.879
DOĞAL ALAN REKREASYONEL AKTİVİTELERİ	4.32	4.45	4.63	4.44	4.93	4.68	2.564*
Dağ Yürüyüşü	4.68	4.46	4.44	4.08	4.88	4.13	1.292
Kamp Yapmak	3.79	4.15	4.30	4.28	5.00	4.80	2.311*
Öğrenci Doğa Gezilerine Katılmak	3.53	4.21	4.56	4.56	4.88	4.67	4.252**
Kayak Yapmak	4.74	4.64	4.77	4.60	4.88	4.87	0.631
Ata Binmek	4.84	4.75	4.77	4.68	5.00	4.93	0.571
GÜNLÜK REKREASYONEL AKTİVİTELER	2.72	2.64	2.97	2.77	2.83	2.91	0.879
Yürüyüş Yapmak	1.47	1.43	1.26	1.52	1.38	1.73	0.500
Parkta Oturmak	2.35	1.79	2.63	2.21	1.57	1.69	2.712*
Piknik Yapmak	3.26	3.45	3.77	3.52	3.25	3.53	0.671
Koşu Yapmak	1.79	2.38	2.86	2.35	3.50	3.27	2.451*
Bisiklete Binmek	4.68	4.15	4.35	3.96	4.75	3.93	1.589

* p < .05; ** p < .01; *** p < .001, ^a Aritmetik ortalama

(1) Hergün, (2) Haftada bir kez, (3) Ayda bir kez, (4) Yılda bir kez, (5) Hiçbir zaman

3.2.1.1.Katılımcıların Cinsiyet ve Etnik Kökenlerinin Rekreatif Aktivitelere Katılım Sıklıklarına Etkisi

Katılımcıların cinsiyet ve etnik kökenlerinin birlikte rekreatif aktivite tercihlerine etkilerinin belirlenmesi amacıyla çoklu varyans analizi kullanılmış, elde edilen veriler Şekil 3.'te verilmiştir.

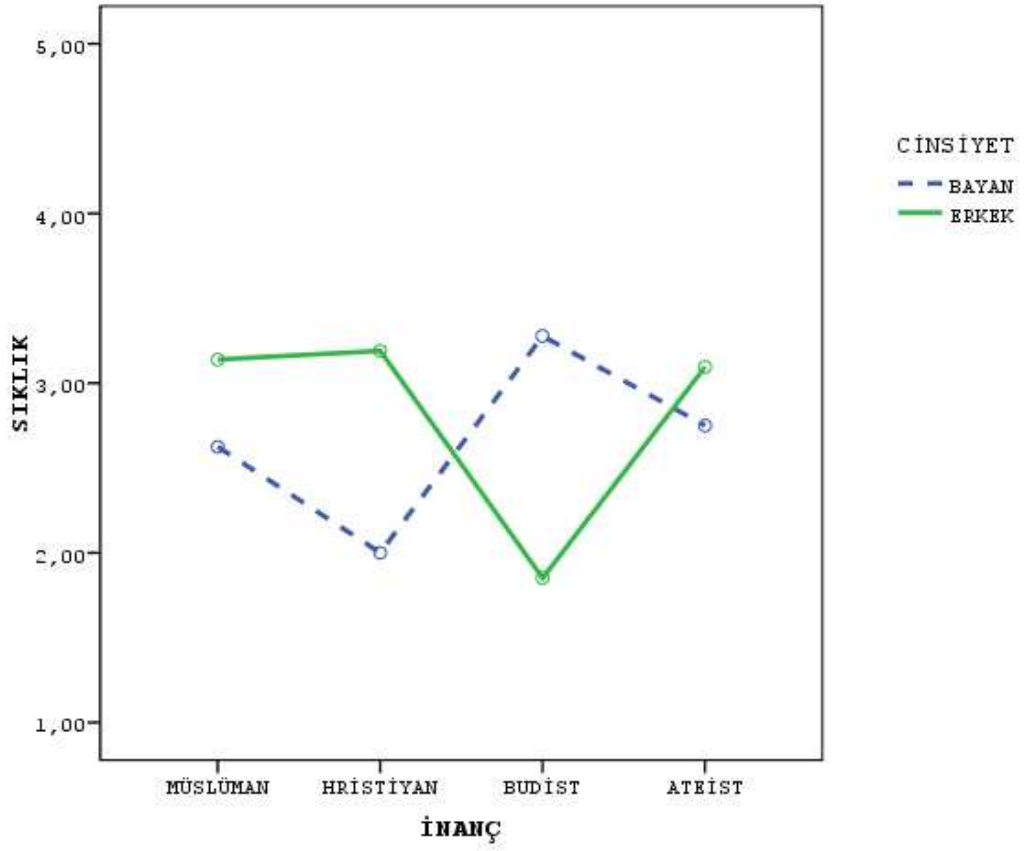

(1)Hergün, (5) Hiçbir zaman

Şekil 3. Katılımcıların cinsiyet ve etnik kökenlerinin rekreatif aktivitelere katılım sıklıklarına etkisi.

Çalışmada rekreatif aktivite tercihlerinden “kapalı alan rekreatif aktiviteleri”, katılımcıların etnik kökenleri ile beraber cinsiyetlerine göre değişim göstermektedir (F^2 2.37 ; p : 0.043) (Şekil 3.). Etnik kökenleri Türk, Orta Asyalı ve Güney Asyalı olan katılımcıların erkekleri “kapalı alan rekreatif aktiviteleri” ne

bayanlara oranla daha sık katılmaktadırlar. Cinsiyete bağılı olarak gözlenen bu fark en çok Güney Asyalı katılımcılarda görülmektedir. Balkanlı ve Uzak Doğulu bayanlar ise bu aktiviteleri erkeklere göre daha az gerçekleştirmektedirler. Ankete katılan Afrikan-Siyahi bayanlar bu aktiviteleri hiç gerçekleştirmediklerini ifade etmişlerdir.

(1)Hergün, , (5) Hiçbir zaman

Şekil 4. Katılımcıların cinsiyet ve inançlarının rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarına etkisi.

Çalışmada katılımcıların inançları ile beraber cinsiyetlerine göre “entellektüel rekreasyonel aktiviteler” e katılımlarında farklılıklar görülmektedir. (F^2 2.88 ; p : 0.042) (Şekil 4.). İnanışı Müslüman, Hristiyan ve Ateist olan erkek katılımcılar

“entellektüel rekreasyonel aktiviteler” i bayanlara göre daha fazla tercih etmektedir. Aradaki fark en çok Hristiyan katılımcılarda gözlenmektedir. Budist katılımcılarda ise durum tam tersidir; bayan katılımcılar erkek katılımcılara göre entellektüel aktiviteleri daha fazla tercih etmektedirler.

3.3. Katılımcıların Rekreasyonel Alan Beklentilerine İlişkin Bulgular

Bu çalışmada katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri üzerinde 26 adet kriter değerlendirilmiştir. Bu kriterleri açıklamak için faktör analizinden yararlanılmıştır. Rekreasyonel alan beklentileri ile ilgili faktör analizi sonucunda 7 adet faktör grubu belirlenmiştir. Bu faktörler etki derecelerine göre “sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri, yönetsel alan özellikleri, yalnızlık, rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri”, “etnik duyarlılık”, “estetikle ilgili alan özellikleri”, “su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri” olarak sıralanmaktadır.

I. Faktör (su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri), %15 varyansla açıklanmaktadır ve Cronbach's alpha'sı 0.85'dir (ÖZDAMAR, 1999). Hesaplanan alpha değeri faktörün yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu faktör grubuna altı adet rekreasyonel alan özelliği kriteri girmektedir. Bu kriterlerin ortak özelliği su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri olmalarıdır. Bu kriterlerden en etkili “alanda kuşların bulunması”dır.

II. Faktör (yönetsel alan özellikleri), %14 varyansla açıklanmakta ve Cronbach's alpha'sı 0.79'dur. Hesaplanan alpha değeri faktörün oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu faktör grubuna yedi adet rekreasyonel alan özelliği

kriteri girmektedir. Bu kriterlerin ortak özelliği yönetim ile ilgili alan özellikleri olmalarıdır. Bu kriterlerden en etkiliisi “alanın temiz olması” dır.

III. Faktör (estetikle ilgili alan özellikleri), %9 varyansla açıklanmakta ve Cronbach's alpha'sı 0.73'tür. Hesaplanan alpha değeri faktörün oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu faktör grubuna dört adet rekreasyonel alan özelliği kriteri girmektedir. Bu kriterlerin ortak özelliği estetik ile ilgili alan özellikleri olmalarıdır. Bu kriterlerden en etkiliisi “manzara izlemeye uygun alanların bulunması” dır.

IV. Faktör (rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri), %8 varyansla açıklanmakta ve Cronbach's alpha'sı 0.70'tir. Hesaplanan alpha değeri faktörün oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu faktör grubuna üç adet rekreasyonel alan özelliği kriteri girmektedir. Bu kriterlerin ortak özelliği rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri olmalarıdır. Bu kriterlerden en etkiliisi “alan içinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması” dır.

V. Faktör (etnik duyarlılık), %7 varyansla açıklanmakta ve Cronbach's alpha'sı 0.58'dir. Hesaplanan alpha değeri faktörün düşük güvenilirlikte olduğunu göstermektedir. Bu faktör grubuna üç adet rekreasyonel alan özelliği kriteri girmektedir. Bu kriterlerin ortak özelliği sağlık ve güvenlik açısından önemli alan özellikleri ile ilgili olmalarıdır. Bu kriterlerden en etkiliisi “kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik” dir.

VI. Faktör (sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri), %6 varyansla açıklanmakta ve Cronbach's alpha'sı 0.65'tir. Hesaplanan alpha değeri faktörün

oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu faktör grubuna üç adet rekreasyonel alan özelliği kriteri girmektedir. Bu kriterlerin ortak özelliği etnik duyarlılık ile ilgili olmalarıdır. Bu kriterlerden en etkilisi “güvenlik” dir.

VII. Faktör (yalnızlık), tek kriterli bir faktör olup %6 varyansla açıklanmaktadır. Faktörün tek kriterden oluşması sebebiyle bu faktöre güvenilirlik analizi yapılamamış, dolayısıyla Cronbach’s alpha değeri hesaplanamamıştır. Bu faktör “yalnızlık” olarak adlandırılmıştır (Çizelge 12.).

Çizelge 12. Rekreasyonel alan özellikleri faktör grupları.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	ALAN ÖZELLİKLERİ A.O.	AÖFİ	AÖFII	AÖFIII	AÖFIV	AÖFV	AÖFVI	AÖFVII
Alanda akarsu bulunması	1.72	0.87						
Alanda gölet bulunması	1.67	0.84						
Alanda şelale bulunması	1.52	0.78						
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.46	0.48						
Alanda kuşların bulunması	1.88	0.65						
Alanda balıkların bulunması	1.69	0.61						
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	2.00		0.58					
Alanda otopark bulunması	2.06		0.48					
Alanın temiz olması	2.67		0.75					
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.35		0.62					
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.54		0.55					
Alana ulaşımın kolay olması	2.34		0.66					
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.43		0.62					
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	2.00			0.41				
Çim alanların bulunması	1.75			0.77				
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.62			0.83				
Yürüyüş yolları ve patikaların döşemeli olması	1.75			0.58				
Alan içinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.20				0.72			
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	2.06				0.73			
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.84				0.60			
Etnik grubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.81					0.38		
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.06					0.73		
Geleneklerinizi bilen çalışanların bulunması	1.79					0.59		
Güvenlik	2.65						0.63	
Alanda sağlık açısından faydalı aktivitelerin bulunması	2.43						0.64	
Alanda yalnız kalabilme imkanının olması	2.11							0.71
GENEL ART ORT		1.66	2.35	1.78	2.03	1.88	2.54	2.11
ALFA		0.85	0.79	0.73	0.70	0.58	0.65	
VARIANCE(%)		15	14	9	8	7	6	6

AÖFİ: Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri; AÖFII:Yönetimsel alan özellikleri; AÖFIII:Estetikle ilgili alan özellikleri; AÖFIV: Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri; AÖFV:Etnik duyarlılık; AÖFVI: Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri; AÖFVII: Yalnızlık; Alan özelliklerinin önem derecesi:1 “Önemli değil”,3 “çok önemli”

3.3.1. Katılımcıların Rekreatif Alan Beklentileri ve Katılımcı Özellikleri Arasındaki Fark

Katılımcıların Cinsiyetleri ve Rekreatif Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Katılımcıların rekreatif alan beklentileri ile katılımcıların cinsiyetleri arasında bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir. Su ve yaban hayatı ile ilgili rekreatif alan beklentileri ve cinsiyet arasında anlamlı bir istatistiksel ilişki gözlenmemiştir. Erkek ve bayanların genel olarak bu alan özelliklerini eşit derecede önemli buldukları saptanmıştır.

Katılımcıların yönetimsel alan özellikleri ile beklentileri cinsiyetlere göre kıyaslandığında bayan ve erkeklerin bu kriterlere verdikleri önem derecelerinde istatistiksel olarak anlamlı bir değişim bulunmuştur. Genel olarak yönetimle ilgili rekreatif alan beklentilerini bayanların erkeklere nazaran daha önemli buldukları tespit edilmiştir. Bu faktör grubu altında yer alan kriterlerden “alana ulaşımın kolay olması” kriterine verilen önem derecelerinde cinsiyetlere göre anlamlı bir değişim bulunmuştur. Bu kriteri bayanların erkeklerden daha fazla önemsedikleri tespit edilmiştir.

Estetikle ilgili alan özellikleri beklentilerinin faktör grubu olarak cinsiyetlere bağlı bir değişim göstermediği saptanmıştır. Fakat bu faktör grubu altında yer alan “alanda bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması” kriterine verilen önem derecesi cinsiyetlere göre farklılık göstermektedir. Bu alan özelliğini erkeklerin bayarlardan daha önemli buldukları gözlenmiştir.

Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri konusundaki katılımcı beklentileri cinsiyetlere göre istatistiki olarak anlamlı bir değişim göstermemektedir. Aynı şekilde etnik duyarlılık ile ilgili alan özellikleri, sağlık ve güvenlik açısından önemli alan özellikleri ve alanda yalnız kalabilme imkanının olması özelliği açısından katılımcıların beklentileri arasında cinsiyetlere göre farklılık bulunmamaktadır (Çizelge 13.).

Çizelge 13. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve cinsiyetleri arasındaki fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	CİNSİYET		F
	BAYAN (AO ^a)	ERKEK (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.67	1.67	0.001
Alanda akarsu bulunması	1.71	1.73	0.056
Alanda gölet bulunması	1.63	1.70	0.250
Alanda şelale bulunması	1.53	1.52	0.000
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.42	1.50	0.326
Alanda kuşların bulunması	2.00	1.83	1.437
Alanda balıkların bulunması	1.67	1.71	0.122
Yönetimsel alan özellikleri	2.47	2.28	4.596*
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	2.10	1.94	1.267
Alanda otopark bulunması	2.21	1.99	2.523
Alanın temiz olması	2.74	2.64	1.013
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.46	2.30	1.501
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.58	2.53	0.171
Alana ulaşımın kolay olması	2.57	2.21	7.339**
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.53	2.38	1.451
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.85	1.75	0.952
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	2.18	1.91	3.595
Çim alanların bulunması	1.91	1.67	3.343
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.45	1.71	4.283*
Yürüyüş yolları ve patikaların döşemeli olması	1.84	1.71	1.024
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	2.00	2.05	0.178
Alan içinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.20	2.21	0.001
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	1.95	2.13	2.072
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.91	1.81	0.586
Etnik duyarlılık	1.91	1.86	0.225
Etnik grubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.72	1.87	1.027
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.22	1.99	2.703
Geleneklerinizi bilen çalışanların bulunması	1.89	1.75	0.995
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.57	2.52	0.214
Güvenlik	2.72	2.62	0.896
Alanda sağlık açısından faydalı aktivitelerin bulunması	2.44	2.43	0.001
Alanda yalnız kalabilme imkanının olması	2.22	2.05	1.334

* p < .05; ** p < .01; ^a Aritmetik ortalama

(1)Önemli değil, (2) Önemli, (3) Çok önemli

Katılımcıların Etnik Kökenleri ve Rekreatif Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Su ve yaban hayatı ile ilgili rekreatif alan beklentileri ile katılımcıların etnik kökenleri arasında anlamlı bir istatistiksel fark gözlenmemiştir. Bu faktör grubu altında yer alan kriterlere bakıldığında “alanda şelale bulunması” kriterine verilen önem derecesinde etnik kökenlere bağlı bir farklılık bulunmuştur. Bu kriteri en önemli bulanlar Güney Asyalılar olarak saptanırken kendilerini Afrikan-Siyahi olarak tanımlayan katılımcılar bu kriteri önemsiz bulduklarını ifade etmişlerdir.

Katılımcıların yönetimsel alan özellikleri ile beklentileri etnik kökenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu faktörü en önemli bulan katılımcılar Türkler, en az önem verenler ise Orta Asyalılar olarak tespit edilmiştir. Bu faktör grubu altındaki “alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması” kriterine yine en fazla önemi Türkler verirken, bu kriteri en az önemseyen katılımcılar Orta Asyalılar olarak saptanmıştır. Anket verilerine göre “alanın temiz olması” kriterine en çok önem veren Türkler, en az önem verenler ise Orta Asyalılar olarak bulunmuştur. “alandaki işaret ve levhaların yeterliliği” kriterine verilen önem derecelerinde etnik kökenlere bağlı istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu kriteri en çok Balkanlılar önemserken en az Orta Asyalılar önemsemektedirler. “Alana ulaşımın kolay olması” kriterine verilen önem derecelerinde katılımcıların etnik kökenlerine bağlı istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu kriteri en çok Türkler önem verirken, en az Afrikan-siyahi etnik köken grubundan olan katılımcılar önemsemektedir. “Alandaki hizmetlerin pahalı olması” kriterinin rekreatif alan beklentilerine etkisi konusunda önem derecesi

değerlendirildiğinde, bu kriterin katılımcıların etnik kökenlerine göre değişim gösterdiği saptanmıştır. Elde edilen verilere göre bu kritere en çok Türkler önem verirken, en az Orta Asyalılar önem vermektedir.

Katılımcıların etnik kökenlerine bağlı olarak rekreasyonel alan beklentileri konusundaki farklılıklara ilişkin veriler Çizelge 14.'de verilmiştir.

Çizelge 14. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve etnik kökenleri arasındaki fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	ETNİK KÖKEN							F
	Türk (AO ^a)	Afrikan-Siyahi (AO)	Balkanlılar (AO)	Orta Asyalılar (AO)	Güney Asyalılar (AO)	Orta Doğular (AO)	Uzakdoğular (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.63	1.45	1.81	1.72	1.89	1.51	1.80	0.803
Alanda akarsu bulunması	1.76	1.27	1.91	1.67	1.57	1.60	1.91	1.042
Alanda gölet bulunması	1.64	1.67	1.91	1.73	1.57	1.67	1.70	0.211
Alanda şelale bulunması	1.48	1.00	1.64	1.73	1.86	1.27	1.83	2.299*
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.38	1.83	1.55	1.33	1.83	1.46	1.57	0.988
Alanda kuşların bulunması	1.95	1.36	2.18	1.80	2.00	1.47	2.09	1.827
Alanda balıkların bulunması	1.64	1.67	1.73	1.67	2.00	1.93	1.70	0.408
Yönetimsel alan özellikleri	2.54	2.19	2.39	1.76	2.36	2.26	2.16	6.853***
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	2.48	1.50	2.00	1.40	1.50	1.47	1.48	11.623***
Alanda otoparkların bulunması	2.11	2.17	1.91	1.93	2.43	2.20	1.83	0.770
Alanın temiz olması	2.84	2.45	2.82	2.00	2.57	2.60	2.70	5.027***
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.45	2.25	2.55	1.67	2.57	2.29	2.39	2.410*
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.63	2.42	2.64	2.13	2.86	2.60	2.45	1.617
Alana ulaşımın kolay olması	2.59	2.25	2.27	2.56	2.29	2.36	2.09	4.668***
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.70	2.17	2.55	1.81	2.57	2.27	2.09	4.799***
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.79	2.23	2.08	1.52	2.03	1.57	1.71	2.341*
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	2.14	2.00	1.80	2.07	2.00	1.80	1.74	0.956
Bakımlı çim alanların bulunması	1.86	2.00	1.82	1.38	2.14	1.43	1.57	1.829
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.47	2.55	2.00	1.31	1.86	1.40	1.83	5.002***
Yürüme yolları ve patikaların döşenmiş olması	1.66	2.27	2.27	1.38	2.14	1.80	1.70	2.720*
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	1.97	2.19	2.12	1.98	2.19	2.11	2.07	0.435
Alan içerisinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.03	2.33	2.36	2.20	2.71	2.33	2.43	1.747
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	2.04	2.42	1.91	1.81	2.43	2.13	2.09	1.041
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.88	1.83	2.09	1.94	1.43	1.87	1.70	0.640
Etnik duyarlılık	1.86	1.97	1.82	1.81	2.05	1.83	1.94	0.231
Etnik gurubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.71	2.00	1.64	2.00	1.86	1.93	1.96	0.605
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.12	2.17	1.82	1.93	2.29	1.93	2.09	0.433
Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması	1.79	1.75	2.00	1.64	2.00	1.80	1.78	0.269
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.43	2.75	2.73	2.30	2.43	2.61	2.89	2.529*
Güvenlik	2.59	2.75	2.73	2.40	2.71	2.71	2.91	1.265
Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanı	2.28	2.75	2.73	2.25	2.14	2.53	2.86	2.730*
Yalnızlık	2.34	1.67	1.91	1.94	1.86	1.86	2.04	1.953

*p<0,05; **p<0,01; ***p<0,001, ^a Aritmetik ortalama
Alan özelliklerinin önem derecesi:1 “Önemli değil”,3 “çok önemli”

Katılımcıların Yaşları ve Rekreatyonel Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Katılımcıların su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri hakkındaki rekreatyonel alan beklentilerine yaşlarının etkisinin olmadığı saptanmıştır.

Yönetimsel alan özellikleri faktör grubundaki rekreatyonel alan özelliklerine verilen önem derecelerinde genel olarak yaş gruplarının herhangi bir etkisi gözlenmemiştir. Bununla beraber bu faktör grubu altındaki kriterler tek tek incelendiğinde “alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması” ve “alanda otoparkların bulunması” kriterlerine verilen önem derecelerinde yaş gruplarına bağlı istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu kriterlerin her ikisini de en fazla 25-34 yaş grubundaki katılımcılar önemserken, “alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması” kriterini en az 18-24 yaş grubundaki katılımcılar önemsemekte, “alanda otoparkların bulunması” kriterini ise en az 35 yaş ve üzerindeki katılımcılar önemsemektedirler.

Katılımcıların estetikle ilgili alan özellikleri ve rekreatyonel olanaklarla ilgili beklentilerinde yaş gruplarına bağlı anlamlı bir değişim bulunmamaktadır.

Etnik duyarlılıkla ilgili alan özelliklerine verilen önem derecelerinde genel olarak katılımcıların yaş gruplarına göre anlamlı bir değişim bulunamamıştır. Bu faktör grubunu oluşturan kriterlerden “etnik grubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı” kriterine verilen önem derecelerinde katılımcıların yaş gruplarına bağlı istatistiki olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Elde edilen verilere göre bu kritere en fazla 35 yaş ve üzerindeki katılımcılar önem verirken, en az önemi 18-24 yaş grubundaki katılımcılar vermektedir.

Sağlık ve güvenlik açısından önemli alan özellikleri faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların yaş gruplarına göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

“Alanda yalnız kalabilme imkanının olması” kriterinden oluşan “yalnızlık” faktörüne verilen önem katılımcıların yaşlarına göre değişim göstermektedir. Anket verilerine göre katılımcıların yaşları arttıça bu faktöre verdikleri önem derecesi de artmaktadır.

Katılımcıların yaşları ve rekreasyonel alan beklentileri arasındaki ilişkiye dair veriler izelge 15.’de sunulmuştur.

Çizelge 15. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve yaşları arasındaki fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	YAŞ GRUPLARI			F
	18-24 (AO ^a)	25-34 (AO)	35+ (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.62	1.89	1.44	2.579
Alanda akarsu bulunması	1.67	2.00	1.33	2.468
Alanda gölet bulunması	1.63	1.91	1.33	1.843
Alanda şelale bulunması	1.50	1.66	1.33	0.638
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.42	1.66	1.33	1.165
Alanda kuşların bulunması	1.83	2.13	2.00	1.535
Alanda balıkların bulunması	1.64	1.97	1.33	2.283
Yönetimsel alan özellikleri	2.32	2.49	2.29	1.505
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	1.90	2.41	2.00	4.478*
Alanda otoparkların bulunması	1.99	2.41	1.67	3.505*
Alanın temiz olması	2.67	2.72	2.33	0.521
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.34	2.39	2.33	0.037
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.51	2.69	2.67	0.927
Alana ulaşımın kolay olması	2.34	2.34	2.33	0.000
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.40	2.53	2.67	0.457
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.78	1.81	1.83	0.30
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	2.02	2.03	1.00	2.173
Bakımlı çim alanların bulunması	1.78	1.66	1.67	0.303
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.59	1.71	2.00	0.632
Yürüme yolları ve patikaların döşenmiş olması	1.73	1.78	2.67	2.023
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	2.02	2.10	2.11	0.271
Alan içerisinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.18	2.25	2.67	0.622
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	2.02	2.28	1.67	1.803
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.86	1.78	2.00	0.171
Etnik duyarlılık	1.84	2.02	2.00	1.089
Etnik gurubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.72	2.09	2.67	3.891*
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.07	2.10	1.67	0.361
Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması	1.78	1.90	1.67	0.338
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.54	2.56	2.33	0.186
Güvenlik	2.67	2.63	2.33	0.438
Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanı	2.42	2.50	2.33	0.151
Yalnızlık	2.01	2.50	2.67	4.764*

* p < .05, ^a Aritmetik ortalama

Alan özelliklerinin önem derecesi:1 “Önemli değil”,3 “çok önemli”

Katılımcıların Okudukları Fakülteler ve Rekreatif Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri, yönetimsel alan özellikleri ve estetikle ilgili alan özellikleri faktör gruplarına verilen önem derecelerine katılımcıların okudukları fakültelerin herhangi bir etkisi görülmemiştir.

Estetikle ilgili alan özellikleri faktörüne verilen önem derecelerinde genel olarak katılımcıların okudukları fakültelerin etkisinin olmadığı gözlenmiştir. Fakat bu faktör grubunu oluşturan kriterlerden “alanda bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması” kriterine verilen önem derecelerinde katılımcıların okudukları fakülterle göre istatistik olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir. Bu kriterle en fazla önem veren katılımcıların İdari İktisadi Bilimler Fakültesinde okuyan katılımcılar olduğu, en az önem veren katılımcıların Eğitim Fakültesinde okuyan katılımcılar olduğu saptanmıştır.

Rekreatif alanlarla ilgili alan özellikleri faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların okudukları fakültelerin etkisi bulunmamaktadır. Fakat bu faktör grubunu oluşturan kriterler incelendiğinde “alanda oyun alan ve kortlarının bulunması” kriterine verilen önem derecelerinde katılımcıların okudukları fakülterle göre istatistik olarak anlamlı bir ilişki gözlenmiştir. Bu kriterle en çok Eğitim Fakültesinde okuyan katılımcılar önemserken, en az Fen-Edebiyat Fakültesinde okuyan katılımcılar önemsemektedirler.

Rekreasyonel alan tercihlerinde etnik duyarlılık faktörüne verilen önem katılımcıların okudukları fakülterlere bağlı bir değişim göstermemektedir.

Sağlık ve güvenlik açısından önemli alan özellikleri faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların okudukları fakülterlere göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Bu faktörü en önemli bulan katılımcıların İdari İktisadi Bilimler Fakültesinde okuyan katılımcılar olduğu, en az önemli bulan katılımcıların ise Fen-Edebiyat Fakültesinde okuyan katılımcılar olduğu belirlenmiştir. Bu faktör grubu altında yer alan “alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanının olması” kriterine verilen önem derecelerinde katılımcıların okudukları fakülterlere bağlı olarak istatistiki olarak anlamlı bir değişim gözlenmiştir. Buna göre; bu kriter en fazla önem verenlerin İdari İktisadi Bilimler Fakültesinde okuyan katılımcılar olduğu, en az önem veren katılımcıların ise Fen-Edebiyat Fakültesinde okuyan katılımcılar olduğu tespit edilmiştir.

“Yalnızlık” faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların okudukları fakülterlere bağlı istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Elde edilen verilere göre tek kriterden oluşan bu faktörü en çok Eğitim Fakültesinde okuyan katılımcıların, en az ise İdari İktisadi Bilimler Fakültesinde okuyan katılımcıların önemsendiği saptanmıştır.

Katılımcıların okudukları fakülterlere göre rekreasyonel alan beklentilerinde görülen farklılıklara ilişkin veriler Çizelge 16.’da yer almaktadır.

Çizelge 16. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve okudukları fakülteler arasındaki fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	FAKÜLTE				F
	FEN- EDEBİYAT (AO) ^a	MHENDİSLİK- İK- MİMARLIK (AO)	EĞİTİM (AO)	İDARİ İKTİSADİ BİLİMLER (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.66	1.74	1.57	1.60	0.444
Alanda akarsu bulunması	1.74	1.75	1.60	1.75	0.143
Alanda gölet bulunması	1.70	1.73	1.60	1.58	0.226
Alanda şelale bulunması	1.53	1.58	1.40	1.46	0.273
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.41	1.71	1.20	1.38	2.482
Alanda kuşların bulunması	2.01	1.76	1.93	1.79	0.965
Alanda balıkların bulunması	1.65	1.88	1.67	1.52	1.262
Yönetimsel alan özellikleri	2.35	2.31	2.47	2.39	0.368
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	2.09	1.84	2.20	2.00	1.040
Alanda otoparkların bulunması	1.96	2.22	2.13	2.13	0.970
Alanın temiz olması	2.66	2.72	2.67	2.72	0.130
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.35	2.27	2.47	2.58	0.919
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.51	2.51	2.47	2.74	0.797
Alana ulaşımın kolay olması	2.40	2.26	2.67	2.20	1.329
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.50	2.29	2.67	2.36	1.162
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.69	1.84	1.83	1.91	0.986
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	1.94	2.04	2.27	2.00	0.615
Bakımlı çim alanların bulunması	1.63	1.84	1.87	1.88	0.996
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.45	1.76	1.40	1.84	2.769*
Yürüme yolları ve patikaların döşenmiş olması	1.73	1.74	1.80	1.84	0.136
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	1.90	2.12	2.20	2.15	2.018
Alan içerisinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.09	2.27	2.20	2.38	1.002
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	1.86	2.22	2.40	2.08	3.309*
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.79	1.86	2.00	2.00	0.578
Etnik duyarlılık	1.84	1.87	2.07	1.85	0.578
Etnik gurubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.86	1.76	1.73	1.74	0.183
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	1.86	1.76	1.73	1.74	1.371
Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması	1.69	1.84	2.00	1.87	0.792
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.41	2.50	2.73	2.83	3.253*
Güvenlik	2.58	2.59	2.73	2.92	1.896
Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanı	2.26	2.41	2.73	2.75	3.317*
Yalnızlık	2.23	2.08	2.47	1.76	2.727*

* p < .05, ^a Aritmetik ortalama

Alan özelliklerinin önem derecesi: 1 "Önemli değil", 3 "çok önemli"

Katılımcıların Aylık Gelir Durumları ve Rekreatyonel Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Katılımcıların aylık gelir durumlarının rekreatyonel alan tercihlerinde su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri faktörüne verdikleri önem derecelerinde etkili olmadığı belirlenmiştir.

Yönetimsel alan özellikleri faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların aylık gelir durumlarının herhangi bir etkisi gözlenmezken, bu faktörü oluşturan kriterlerden “alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması” kriterine verilen önem derecelerinde katılımcıların aylık gelir durumlarının etkili olduğu saptanmıştır. Anket verilerine göre aylık geliri 2000\$ ve üzeri olan katılımcılar bu kriteri en fazla önemseyen katılımcılar olarak çıkarken, aylık gelirleri 0-1000\$ arasında olan katılımcılar diğer katılımcılara nazaran bu kriteri daha az önemsemektedirler.

Estetikle ilgili alan özellikleri faktörünün rekreatyonel alan tercihlerine etkisi incelendiğinde katılımcıların aylık gelir durumlarına bağlı istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bu faktörü aylık gelirleri 1000-2000\$ arasında olan katılımcılar önemserken, aylık gelirleri 0-1000\$ arasında olan katılımcılar daha az önemsemektedirler. Bu faktörü oluşturan kriterlerden “manzara izlemeye uygun alanların bulunması” kriterine verilen önem derecelerinde katılımcıların gelir durumlarının etkisinin olduğu gözlenmiştir. Bu kriteri en çok aylık geliri 1000-2000\$ arasında olan katılımcılar önemserken, en az 0-1000\$ arasında olan katılımcılar önemsemektedirler.

Rekreasyonel alan tercihlerinde, rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri, etnik duyarlılık ve saplık ve güvenlik açısından önemli alan özellikleri faktörlerine verilen önem derecelerinde katılımcıların aylık gelir durumlarına bağlı herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.

“Yalnızlık” faktörüne verilen önem katılımcıların aylık gelir durumlarına göre değişim içindedir. Bu faktörü en çok en çok aylık geliri 1000-2000\$ arasında olan katılımcılar önemserken, en az 0-1000\$ arasında olan katılımcılar önemsemektedirler (Çizelge 17.).

Çizelge 17. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve aylık gelir durumları arasındaki fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	AYLIK GELİR (\$)			F
	0-1000 (AO ^a)	1000-2000 (AO)	2000+ (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.64	1.76	2.11	1.930
Alanda akarsu bulunması	1.70	1.80	2.17	1.053
Alanda gölet bulunması	1.65	1.73	2.17	1.233
Alanda şelale bulunması	1.52	1.40	2.00	1.338
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.45	1.67	1.50	0.537
Alanda kuşların bulunması	1.84	2.13	2.50	2.361
Alanda balıkların bulunması	1.66	1.80	2.33	2.062
Yönetimsel alan özellikleri	2.34	2.43	2.36	0.193
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	1.96	2.07	2.83	3.186*
Alanda otoparkların bulunması	2.06	2.27	1.83	0.653
Alanın temiz olması	2.68	2.67	2.50	0.244
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.36	2.17	2.33	0.096
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.54	2.60	2.67	0.150
Alana ulaşımın kolay olması	2.33	2.60	2.00	1.305
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.43	2.53	2.33	0.168
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.74	2.10	2.00	2.920*
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	1.93	2.60	2.33	4.918**
Bakımlı çim alanların bulunması	1.73	2.00	1.83	0.765
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.59	1.87	1.83	1.082
Yürüme yolları ve patikaların döşenmiş olması	1.73	1.93	2.00	0.731
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	2.03	1.90	2.44	1.588
Alan içerisinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.22	1.93	2.50	1.327
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	2.04	2.20	2.50	1.253
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.84	1.73	2.33	1.214
Etnik duyarlılık	1.87	2.07	1.67	1.056
Etnik gurubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.78	2.20	1.67	1.675
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.07	2.27	1.50	1.821
Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması	1.80	1.73	1.83	0.056
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.54	2.61	2.42	0.199
Güvenlik	2.66	2.60	2.67	0.59
Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanı	2.43	2.64	2.17	0.846
Yalnızlık	2.05	2.67	2.33	3.603*

* p < .05; ** p < .01, ^a Aritmetik ortalama
Alan özelliklerinin önem derecesi: 1 “Önemli değil”, 3 “çok önemli”

Katılımcıların Yaşadıkları Ülkeler ve Rekreatif Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Rekreatif alan tercihlerinde “su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri” faktörüne verilen önem katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı bir değişim göstermemektedir.

“Yönetimsel alan özellikleri” faktörü katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı olarak istatistiksel farklılık göstermektedir. Bu faktörü en çok Türkiye’de yaşayan katılımcılar önemli bulurlarken, en az Orta Asya ülkelerinde yaşayan katılımcılar önemsemektedirler. “yönetimsel alan özellikleri” faktörünü oluşturan kriterlerden “alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması”, “alanın temiz olması”, “alana ulaşımın kolay olması” ve “alandaki hizmetlerin pahalı olmaması” kriterlerine verilen önem derecelerinde katılımcıların yaşadıkları ülkelerin istatistiksel olarak etkili olduğu gözlenmiştir. “Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması” kriterini en çok Türkiye’de yaşayan katılımcılar önemsemekte, en az Güney Asya ülkelerinde yaşayan katılımcılar önemsemektedirler. “Alanın temiz olması” kriterinin genel olarak tüm katılımcılar için “önemli” bulunmasıyla birlikte, en fazla Uzakdoğu ülkelerinde yaşayan katılımcılar tarafından önemli bulunurken, en az Orta Asya ülkelerinde yaşayan katılımcılar tarafından önemli bulunmaktadır. Alana ulaşım kolaylığını en çok Türkiye’de yaşayan katılımcılar önemsemekte, en az ise Orta Asya ülkelerinde yaşayan katılımcılar önemsemektedirler.”alandaki hizmetlerin pahalı olmaması” kriteri en fazla Türkiye’de yaşayan katılımcılar tarafından önemli bulunurken, Afrika ülkelerinde yaşayan katılımcıların bu kriteri ankete katılanlar arasında en az önemseyen grup olduğu tespit edilmiştir.

“Estetikle ilgili alan özellikleri” faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların yaşadıkları ülkelerin etkisinin olmadığı görülmüştür. Fakat bu faktör grubunu oluşturan kriterlerden “alandaki bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması” kriterine verilen önem dereceleri katılımcıların yaşadıkları ülkelere göre istatistiksel değişim göstermektedir. Bu kriteri en çok Afrika ülkelerinde yaşayan katılımcılar önemserken, en az Orta doğu ülkelerinde yaşayan katılımcılar önemsemektedirler.

“Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri” ve “etnik duyarlılık” faktörlerinde katılımcıların bu faktörlere verdikleri önem açısından yaşadıkları ülkelere göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

“Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri” faktörüne verilen önem katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı olarak değişim göstermektedir. Bu faktör en çok Uzakdoğu ülkelerinde yaşayan katılımcılar için, en az ise Türkiye’de yaşayan katılımcılar için önemli bulunmuştur. Bu faktör altında yer alan “alandaki sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanının olması” kriterine verilen önem dereceleri katılımcıların yaşadıkları ülkelere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Uzakdoğu ülkelerinde yaşayan katılımcılar bu kriteri “çok önemli” bulurken, diğer katılımcılara nazaran Türkiye’de yaşayan katılımcılar bu kritere daha az önem verdiklerini belirtmişlerdir.

Rekreasyonel alan beklentileri ile ilgili olarak “yalnızlık” faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların yaşadıkları ülkelerin istatistiksel anlamda etkili olduğu tespit edilmiştir. Bu faktörü en önemli bulan katılımcılar Türkiye’de yaşayan

katılımcılar olarak, en az önemli bulan katılımcılar ise Afrika ülkelerinde yaşayan katılımcılar olarak saptanmıştır (Çizelge 18.).

Çizelge 18. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve yaşadıkları ülke arasındaki Fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	ÜLKELER							F
	Türkiye (AO) ^a	Afrika (AO)	Balkanlar (AO)	Orta Asya (AO)	Güney Asya (AO)	Orta Doğu (AO)	Uzakdoğu (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.61	1.46	1.87	1.58	1.64	1.83	1.86	0.982
Alanda akarsu bulunması	1.75	1.30	1.79	1.69	1.38	1.80	1.95	1.023
Alanda gölet bulunması	1.65	1.73	1.86	1.56	1.38	1.90	1.74	0.517
Alanda şelale bulunması	1.46	1.00	1.79	1.56	1.50	1.50	1.89	1.933
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.39	1.73	1.64	1.19	1.57	1.75	1.63	1.140
Alanda kuşların bulunması	1.89	1.40	2.14	1.69	1.75	1.80	2.21	1.370
Alanda balıkların bulunması	1.61	1.73	1.85	1.59	2.00	2.10	1.74	0.864
Yönetimsel alan özellikleri	2.51	2.24	2.17	1.94	2.35	2.21	2.19	4.051**
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	2.41	1.55	1.79	1.50	1.29	1.60	1.47	8.896***
Alanda otoparkların bulunması	2.11	2.27	1.79	2.06	2.38	2.10	1.84	0.791
Alanın temiz olması	2.81	2.40	2.57	2.24	2.63	2.40	2.84	3.252**
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.41	2.36	2.29	1.87	2.63	2.10	2.53	1.517
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.59	2.45	2.50	2.38	2.75	2.50	2.56	0.398
Alana ulaşımın kolay olması	2.57	2.36	2.07	1.76	2.38	2.33	2.05	3.414**
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.67	2.09	2.21	2.11	2.63	2.10	2.11	3.368**
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.77	2.36	1.83	1.64	1.84	1.61	1.72	1.692
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	2.10	2.10	1.77	2.13	1.63	2.00	1.79	0.863
Bakımlı çim alanların bulunması	1.85	2.09	1.64	1.47	2.13	1.33	1.53	1.784
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.46	2.70	1.85	1.47	1.75	1.30	1.84	5.205***
Yürüme yolları ve patikaların döşenmiş olması	1.67	2.40	1.86	1.53	1.88	2.00	1.74	1.695
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	1.97	2.15	2.09	2.13	2.29	1.97	2.05	0.513
Alan içerisinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.06	2.36	2.29	2.38	2.75	2.10	2.37	1.541
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	2.02	2.36	2.07	1.94	2.50	2.00	2.05	0.792
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.86	1.73	1.93	2.05	1.63	1.80	1.74	0.407
Etnik duyarlılık	1.86	2.06	1.74	1.87	1.90	1.77	2.05	0.595
Etnik gurubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.69	2.09	1.79	2.00	1.86	1.70	2.11	0.967
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.11	2.27	1.64	2.00	2.13	1.90	2.21	0.923
Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması	1.79	1.82	1.79	1.73	2.00	1.70	1.84	0.128
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.42	2.91	2.57	2.50	2.43	2.45	2.97	2.889*
Güvenlik	2.58	2.91	2.57	2.63	2.71	2.60	2.95	1.229
Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanı	2.27	2.91	2.57	2.41	2.25	2.30	3.00	3.290**
Yalnızlık	2.33	1.73	2.14	1.82	1.86	1.80	1.89	2.181*

*p<0,05; **p<0,01; ***p<0,001, ^a Aritmetik ortalama
Alan özelliklerinin önem derecesi:1 “Önemli değil”,3 “çok önemli”

Katılımcıların Yaşam Yeri Özellikleri ve Rekreatif Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Ankete katılanların yaşam yeri özelliklerinin rekreatif alan tercihlerinde su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri faktörüne verdikleri önem derecelerinde etkili olmadığı belirlenmiştir. Fakat bu faktörü oluşturan kriterlerden “alanda akarsu bulunması” kriterine verilen önem derecelerinde katılımcıların yaşam yeri özelliklerine bağlı olarak farklılık tespit edilmiştir. Elde edilen verilere göre bu kriter verilen önem derecesi kent merkezinden köye doğru artış göstermektedir.

Katılımcıların rekreatif alan beklentileri ile ilgili olarak “yönetimsel alan özellikleri”, “estetikle ilgili alan özellikleri” ve “rekreatif olanaklarla ilgili alan özellikleri” faktörlerine verilen önem derecelerinin katılımcıların yaşam yeri özelliklerine bağlı olarak değişim göstermediği saptanmıştır.

Rekreatif alan beklentileri faktörlerinden “etnik duyarlılık” faktörüne verilen önem dereceleri katılımcıların yaşam yeri özelliklerine göre değişim göstermemektedir. Fakat bu faktör altında yer alan kriterlerden “etnik grubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı” kriterine verilen önem dereceleri katılımcıların yaşam yeri özelliklerine bağlı olarak değişim göstermektedir. Bu kriteri en çok kasabada yaşayan katılımcılar önemserken, en az kent merkezinde yaşayan katılımcılar önemsemektedirler.

Katılımcıların rekreatif alan beklentileri ile ilgili “sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri” ve “yalnızlık” faktörlerine verilen önem

derecelerinde katılımcıların yaşam yeri özelliklerine bağlı herhangi bir istatistiki fark gözlenmemiştir (Çizelge 19.).

Çizelge 19. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve yaşam yeri özellikleri arasındaki fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	YAŞAM YERİ			F
	Kent Merkezi (AO ^a)	Kasaba (AO)	Köy (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.66	1.67	1.80	0.193
Alanda akarsu bulunması	1.68	1.74	2.44	3.966*
Alanda gölet bulunması	1.65	1.71	2.00	0.789
Alanda şelale bulunması	1.52	1.58	1.56	0.087
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.46	1.57	1.33	0.362
Alanda kuşların bulunması	1.93	1.77	1.78	0.490
Alanda balıkların bulunması	1.72	1.65	1.67	0.098
Yönetimsel alan özellikleri	2.33	2.36	2.51	0.504
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	2.01	1.84	2.33	1.172
Alanda otoparkların bulunması	2.10	1.97	2.00	0.327
Alanın temiz olması	2.67	2.61	2.89	0.667
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.37	2.29	2.33	0.112
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.50	2.65	2.89	1.811
Alana ulaşımın kolay olması	2.28	2.50	2.56	1.178
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.39	2.55	2.56	0.633
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.80	1.78	1.69	0.121
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	2.04	1.77	2.44	2.488
Bakımlı çim alanların bulunması	1.77	1.77	1.44	0.639
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.61	1.71	1.33	0.785
Yürüme yolları ve patikaların döşenmiş olması	1.71	2.00	1.56	1.816
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	1.98	2.17	2.22	1.601
Alan içerisinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.14	2.45	2.22	1.951
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	2.00	2.25	2.22	1.543
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.82	1.81	2.22	1.046
Etnik duyarlılık	1.82	2.09	2.00	2.538
Etnik gurubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.69	2.26	1.78	5.492**
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.04	2.06	2.56	1.584
Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması	1.79	1.94	1.67	0.549
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.53	2.56	2.61	0.114
Güvenlik	2.63	2.61	3.00	1.418
Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanı	2.43	2.52	2.22	0.491
Yalnızlık	2.10	2.16	2.11	0.060

*p<0,05; **p<0,01, ^a Aritmetik ortalama

Alan özelliklerinin önem derecesi:1 “Önemli değil”,3 “çok önemli”

Katılımcıların İnançları ve Rekreasyonel Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Rekreasyonel alan beklentileri ile ilgili faktörlerden “su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri” faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların inançlarına bağlı istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Fakat bu faktör grubunu oluşturan alt kriterlerden “alanda akarsu bulunması” ve “alanda şelale bulunması” kriterlerine gösterilen önem derecelerinde katılımcıların inançlarının etkisi mevcuttur. “Alanda akarsu bulunması” nı en çok Ateist katılımcılar önemserken, en az Hristiyan katılımcılar önemsemektedirler. “Alanda şelale bulunması” faktörünü en çok Budist katılımcıların, en az ise Hristiyan katılımcıların önemli buldukları saptanmıştır.

“Yönetimsel alan özellikleri”, “estetikle ilgili alan özellikleri”, “rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri”, “etnik duyarlılık” ve “sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri” faktörlerine verilen önem derecelerinde katılımcıların inançlarına bağlı istatistiki olarak anlamlı bir değişim tespit edilmemiştir.

Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ile ilgili faktörlerden “yalnızlık” faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların inançlarına göre istatistiki değişim bulunmaktadır. Bu faktörü en fazla Ateist katılımcılar, en az Müslüman katılımcılar önemli bulduklarını ifade etmişlerdir.

Katılımcıların inançları ve rekreasyonel alan beklentileri arasındaki ilişkiye dair veriler Çizelge 20.’de verilmiştir.

Çizelge 20. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve inançları arasındaki fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	İNANÇ				F
	Müslüman (AO) ^a	Hristiyan (AO)	Budist (AO)	Ateist (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.63	1.38	1.82	2.04	2.271
Alanda akarsu bulunması	1.55	1.50	1.80	2.25	2.872*
Alanda gölet bulunması	1.67	1.25	1.73	2.17	2.227
Alanda şelale bulunması	1.45	1.13	1.93	1.92	3.209*
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.56	1.13	1.53	1.92	1.469
Alanda kuşların bulunması	1.68	1.88	2.07	2.08	1.220
Alanda balıkların bulunması	1.79	1.38	1.71	1.92	0.679
Yönetimsel alan özellikleri	2.16	2.13	2.04	2.31	0.580
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	1.51	1.38	1.47	1.83	0.758
Alanda otoparkların bulunması	2.13	2.00	1.80	1.92	0.668
Alanın temiz olması	2.42	2.75	2.53	2.75	0.960
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.19	2.63	2.33	2.17	0.657
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.56	2.25	2.21	2.58	1.257
Alana ulaşımın kolay olması	2.10	1.88	2.00	2.36	0.593
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.22	2.00	2.07	2.25	0.271
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.81	1.81	1.57	1.94	0.928
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	1.98	1.63	1.67	1.92	0.722
Bakımlı çim alanların bulunması	1.69	1.63	1.47	1.75	0.366
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.70	2.13	1.60	2.00	1.140
Yürüme yolları ve patikaların döşenmiş olması	1.88	1.88	1.53	2.08	1.135
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	2.19	2.08	1.89	1.97	1.302
Alan içersinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.42	2.38	2.27	2.33	0.188
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	2.23	2.25	1.80	1.83	1.990
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	1.94	1.63	1.60	1.75	0.978
Etnik duyarlılık	1.88	1.50	2.09	1.97	1.473
Etnik gurubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.94	1.75	1.93	1.92	0.102
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.00	1.50	2.40	2.00	1.990
Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması	1.81	1.25	1.93	2.00	1.593
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.59	2.69	2.75	2.75	0.458
Güvenlik	2.68	2.63	2.80	2.83	0.364
Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanı	2.51	2.75	2.71	2.67	0.513
Yalnızlık	1.69	2.00	1.93	2.67	4.388**

*p<0,05; **p<0,01, ^a Aritmetik ortalama

Alan özelliklerinin önem derecesi:1 “Önemli değil”,3 “çok önemli”

Katılımcıların Ankara İlinde Bulunma Süreleri ve Rekreatif Alan Beklentileri Arasındaki Fark

Rekreatif alan beklentilerini belirlemeye yönelik faktörlerden “su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri faktörüne verilen önem dereceleri katılımcıların Ankara ilinde bulunma sürelerine göre farklılık göstermektedir. Bu faktörü en çok 5-10 yıl aralığında Ankara ilinde bulunan katılımcılar, en az 10-20 yıldır Ankara’da yaşayan katılımcılar önemli bulmuşlardır. Bu faktörün alt kriterlerinden “alanda akarsu bulunması”, “alanda gölet bulunması”, “alanda şelale bulunması” kriterlerine verilen önem derecelerinde katılımcıların Ankara ilinde yaşama sürelerinin etkili olduğu belirlenmiştir. Bunlardan “alanda akarsu bulunması” ve “alanda gölet bulunması”nı en çok 5-10 yıldır Ankara’ da yaşayan katılımcılar, en az ise 10-20 yıldır Ankara’da yaşayan katılımcılar önemsemektedirler.

“Yönetimsel alan özellikleri”, “estetikle ilgili alan özellikleri”, “rekreatif alanaklarla ilgili alan özellikleri”, “etnik duyarlılık” ve “sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri” faktörlerine verilen önem derecelerinde katılımcıların Ankara’da yaşama sürelerine bağlı istatistiksel olarak anlamlı bir değişim tespit edilmemiştir.

“Yalnızlık” faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların Ankara’da bulunma sürelerine bağlı olarak istatistiksel bir değişim bulunmaktadır. Bu faktörün en çok 20 yıl ve üzeri zamandır Ankara’da yaşayan katılımcılar, en az ise 3-5 yıldır Ankara’da bulunan katılımcılar önemsemektedirler (Çizelge 21.).

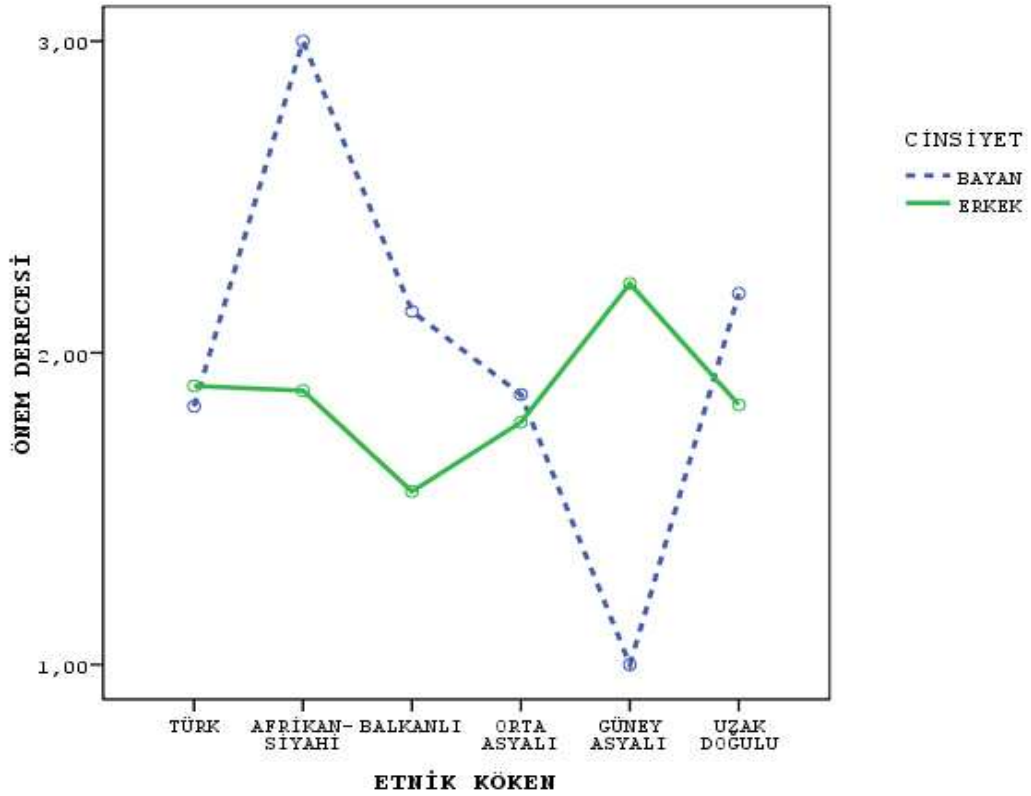
Çizelge 21. Katılımcıların rekreasyonel alan beklentileri ve Ankara ilinde bulunma süreleri arasındaki fark.

REKREASYONEL ALAN ÖZELLİKLERİ	ANKARA İLİNDE BULUNMA SÜRELERİ (YIL)						F
	0-1 (AO ^a)	1-3 (AO)	3-5 (AO)	5-10 (AO)	10-20 (AO)	20+ (AO)	
Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri	1.57	1.65	1.53	2.01	1.42	1.82	2.572*
Alanda akarsu bulunması	1.58	1.63	1.63	2.24	1.50	1.79	2.755*
Alanda gölet bulunması	1.56	1.51	1.64	2.16	1.38	1.87	2.895*
Alanda şelale bulunması	1.22	1.58	1.30	2.00	1.38	1.60	3.562* *
Alanda yaban hayvanlarının bulunması	1.22	1.44	1.43	1.68	1.25	1.73	1.225
Alanda kuşların bulunması	2.00	1.89	1.72	2.00	1.50	2.27	1.360
Alanda balıkların bulunması	1.84	1.69	1.48	1.96	1.50	1.87	1.454
Yönetimsel alan özellikleri	2.37	2.18	2.42	2.41	2.63	2.44	1.887
Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması	2.00	1.75	1.98	2.20	2.50	2.33	2.134
Alanda otoparkların bulunması	2.00	1.96	2.09	2.00	2.13	2.53	1.144
Alanın temiz olması	2.68	2.58	2.67	2.80	2.75	2.73	0.459
Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği	2.63	2.23	2.37	2.21	2.63	2.47	1.139
Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği	2.56	2.31	2.70	2.64	2.75	2.67	2.241
Alana ulaşımın kolay olması	2.21	2.18	2.45	2.52	2.75	2.21	1.415
Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması	2.42	2.23	2.57	2.56	2.88	2.33	1.653
Estetikle ilgili alan özellikleri	1.91	1.73	1.85	1.65	1.75	1.95	0.765
Manzara izlemeye uygun alanların bulunması	1.94	1.96	2.02	1.88	2.25	2.27	0.571
Bakımlı çim alanların bulunması	1.74	1.79	1.80	1.52	1.63	2.00	0.731
Bitkilerle kompozisyon oluşturulmuş olması	1.79	1.60	1.67	1.52	1.38	1.64	0.437
Yürüme yolları ve patikaların döşenmiş olması	2.05	1.58	1.88	1.64	1.75	1.80	1.322
Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri	2.06	2.01	2.12	2.01	2.17	1.81	0.620
Alan içersinde aile/grup rekreasyonel aktivitelerinin bulunması	2.17	2.25	2.27	2.20	2.00	2.00	0.402
Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması	2.00	2.04	2.18	2.04	2.13	1.93	0.326
Alanda dış mekan pişirme ünitelerinin bulunması	2.00	1.74	1.91	1.80	2.38	1.67	1.215
Etnik duyarlılık	1.83	1.88	1.93	1.83	1.95	1.85	0.140
Etnik gurubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı	1.76	1.77	1.84	1.76	1.88	2.00	0.190
Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik	2.11	2.06	2.18	2.00	2.14	1.78	0.528
Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması	1.88	1.83	1.77	1.72	2.00	1.71	0.213
Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri	2.82	2.50	2.56	2.58	2.50	2.27	1.388
Güvenlik	2.88	2.66	2.66	2.68	2.50	2.40	0.997
Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirme imkanı	2.79	2.34	2.45	2.48	2.50	2.13	1.397
Yalnızlık	2.11	2.06	1.86	2.40	2.25	2.53	2.148*

*p<0,05; **p<0,01, ^a Aritmetik ortalama
Alan özelliklerinin önem derecesi:1 “Önemli değil”,3 “çok önemli”

3.3.1.1.Katılımcıların Cinsiyet ve Etnik Kökenlerinin Rekreatif Alan Beklentilerine Etkisi

Katılımcıların Etnik Köken ve Cinsiyetlerinin Rekreatif Alan Tercihlerine Etkisi

(1)Önemli değil, (3) Çok Önemli

Şekil 5. Katılımcıların cinsiyet ve etnik kökenlerinin rekreatif alan beklentilerine etkisi.

Çalışmada katılımcıların rekreatif alan ile ilgili beklentilerinden “etnik duyarlılık” faktörü katılımcıların etnik kökenleri ile beraber cinsiyetlerine göre değişim göstermektedir (F^2 2.43 ; p : 0.047) (Şekil 6.). Türk ve Güney Asyalı erkek

katılımcıların “etnik duyarlılık” bakımından bayanlara göre daha hassas oldukları görülmektedir. Bayan ve erkeklerin arasındaki bu fark Güney Asyalı katılımcılarda daha fazla görülmektedir. Elde edilen verilere göre ankete katılan Güney Asyalı bayanların rekreasyonel alan beklentilerinde “etnik duyarlılık” faktörünü hiç önemsemedikleri tespit edilmiştir. Afrikan-Siyahi, Balkanlı, Orta Asyalı ve Uzakdoğulu bayanlar “etnik duyarlılık” faktörünü erkeklere nazaran daha fazla önemli bulmaktadırlar. Bayan ve erkeklerin arasındaki bu fark en çok Afrikan-Siyahi katılımcılarda görülmektedir. Afrikan-Siyahi bayanların bu faktörü “çok önemli” buldukları tespit edilmiştir.

4. TARTIŞMA

Rekreasyonel planlama çalışmalarında, planlanacak alan için hedef kitle belirlenmesi alana olan talebi ve kullanıcıların alandan memnuniyetlerini artırmak açısından önemlidir (KAPLAN ve TALBOT, 1988). Hedef kitle belirlenirken, kullanıcıların sosyo-demografik, ekonomik, kültürel ve rekreasyonel tercihlerinde etkili olabilecek diğer tüm özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Kişilerin etnik kökenlerine bağlı alt kültürleri yaşam biçimlerini oluşturan en önemli faktörlerden biridir (SCHELHAS, 2002). Zaman içinde kişilerin geleneksel alışkanlıklarında farklılıklar oluşsa da yaşamlarının büyük bölümünde ailelerinden edindikleri geleneksel davranışlarını sürdürmektedirler (STODOLSKA & JACKSON, 1998; YINGER, 1981). Bu bağlamda, gerek rekreasyonel alan planlama aşamalarında gerekse kullanımda olan bir alan için yönetim kararları alınması aşamasında kullanmak üzere rekreasyonel tercihlere etnik kökenin etkisi konulu çalışmalar büyük önem taşımaktadır. Kişilerin boş zaman tercihlerini belirleyen faktörlerin

etkisi bayan ve erkeklerde farklı şekil ve oranlarda görülmektedir (WALLACE&WITTER, 1992). Bu nedenle bu tip çalışmalarda kullanıcıların alt kültürleriyle birlikte cinsiyet faktörü de göz önüne alınmalıdır. Bu çalışmada kişilerin etnik köken ve cinsiyetlerinin birlikte ve ayrı olarak rekreasyonel tercihlerinde etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Ankete katılan kişilerin rekreasyonel tercihlerini belirlemek amacıyla, hem rekreasyonel aktivite tercihleri hem de rekreasyonel alan beklentileri araştırılmıştır. Katılımcıların rekreasyonel aktivite tercihlerine bakıldığında en sık “günlük rekreasyonel aktiviteler” e katıldıkları saptanmıştır. Bu aktivitelerin diğer aktivitelere nazaran daha fazla ilgi görmesinin sebeplerinin, bu aktiviteleri gerçekleştirmek için çoğu zaman özel planlanmış alanlara ihtiyaç duyulmaması, ekonomik olarak katılımcıları etkilemeyen aktiviteler olmaları, gün içinde kısıtlı boş zamanlarını bu aktivite grubu altındaki bazı aktivitelerle değerlendirebilme imkanlarının olması olduğu düşünülmektedir. GOBSTER (2002) yaptığı çalışmada katılımcıların rekreasyonel aktivite tercihlerini incelediği bölümde, bu çalışmada “günlük rekreasyonel aktiviteler” olarak adlandırılan bu aktiviteleri “yaygın-müşterek aktiviteler” olarak adlandırmıştır. Yaptığı araştırma sonucunda bu çalışmaya paralel biçimde bu aktivitelerin diğer aktivite gruplarına nazaran daha fazla katılım aldığını tespit etmiştir.

Araştırma kapsamında katılımcıların rekreasyonel aktivite tercihlerinin cinsiyet ve etnik kökenleri başta olmak üzere çeşitli özelliklerine bağlı olarak değişim gösterip göstermediği incelenmiştir. Elde edilen verilere göre katılımcıların rekreasyonel aktivite tercihleri cinsiyetlerine göre değişim göstermektedir. Erkek

katılımcıların kort sporlarına bayanlardan daha fazla ilgi gösterdikleri belirlenmiştir. Bunun kort sporlarının rekreatif amaçlar dışında profesyonel olarak genellikle erkekler tarafından yapılmasından ve güce dayalı aktiviteler olmalarından kaynaklandığı söylenilebilir. Katılımcıların kort sporları grubunda yer alan aktivitelerden futbol oynamak, basketbol oynamak ve voleybol oynamak aktivitelerine katılımları cinsiyetlerine göre değişim göstermekte ve bu aktiviteler erkek katılımcılar bayanlara nazaran daha sık katılmaktadırlar. Katılımcıların “tenis oynamak” aktivitesine katılımları açısından cinsiyetlerine göre farklılık gözlenmemiştir. Bu durumun ankete katılan her iki cinsiyet grubundaki katılımcıların bu aktiviteye katılım oranlarının çok düşük olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. MÜDERRİSOĞLU ve UZUN (2004) Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğrencilerinin rekreasyonel eğilimlerini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmalarında cinsiyetin rekreasyonel aktivite tercihlerinde etkili olduğunu savunmuşlar ve futbol, voleybol, basketbol, masa tenisi, bilardo oynamak, balık tutmak, avlanmak ve güreşmek faaliyetlerine erkeklerin bayanlardan daha fazla ilgi gösterdiklerinin saptamışlardır.

Su ile ilgili rekreasyonel aktiviteler katılımları açısından katılımcıların cinsiyetlerine göre bir fark gözlenmemiştir. Fakat bu faktör grubu altında yer alan “balık tutmak” ve “kano ya da bota binmek” aktivitelerine katılım sıklıklarında katılımcıların cinsiyetlerinin etkili olduğu görülmüştür. Elde edilen verilere göre balık tutmayı erkek katılımcılar daha sık tercih ederken, kano ya da bota binmeye bayanlar daha fazla ilgi göstermektedirler. DWYER (1994) bayan ve erkeklerin fiziksel performans gerektiren aktiviteleri tercihlerinde farklılık bulunduğunu, MÜDERRİSOĞLU ve ark. (2006) bu çalışmaya paralel biçimde erkeklerin balık

tutmayı bayanlardan daha çok tercih ettiklerini belirtmiş, bu tip kırsal alan aktivitelerinin genellikle küçük gruplar halinde ya da bireysel olarak gerçekleştirilmeleri nedeniyle bu aktivitelere bayanların katılımlarının zorlaştığını, bayanların katılımlarını artırmak için çeşitler kulüpler ya da organizasyonlar kurmanın çözüm olabileceğini savunmuşlardır. Bu düşünceden yola çıkarak yapmış olduğum çalışmada bayan katılımcıların kano- bota binmek aktivitelerine erkek katılımcılardan fazla ilgi göstermelerinin bu aktivitenin bireysel olarak değil grup halinde gerçekleştiriliyor olmasından kaynaklanabileceği söylenilebilir.

Entellektüel aktivitelere katılım sıklıklarında katılımcıların cinsiyetlerinin etkisi gözlenmemiştir. Fakat genel olarak bu aktivite grubu altında yer alan aktivitelere bayanların daha yoğun ilgi gösterdikleri saptanmıştır. Bu aktivitelerin enerji gerektirmeyen pasif aktiviteler olması nedeniyle bayanların bu aktiviteleri erkeklere nazaran daha fazla gerçekleştirdikleri söylenilebilir (DWYER, 1994; HUTCHINSON, 1994).

Kapalı alan rekreasyonel aktivitelerine katılım sıklıkları açısından katılımcıların cinsiyetlerine bağlı bir değişim gözlenmemiştir. Bu aktivite grubu altında bulunan “sinemaya gitmek” aktivitesinin , “tiyatroya gitmek” aktivitesine göre daha sık katılım aldığı gözlenmiştir. Bu durumun araştırma alanı olan Orta doğu Teknik Üniversitesi’nde periyodik aralıklarla öğrencileri için sık sık ücretsiz ya da çok düşük ücretle sinema günleri düzenleniyor olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Doğal alan rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarında katılımcıların cinsiyetlerinin etkili olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak bu aktiviteleri erkekler daha sık gerçekleştirmektedirler. Bu grupta katılım sıklıklarında cinsiyetin etkili olduğu gözlenen aktiviteler “dağ yürüyüşü”, “kamp yapmak” ve “öğrenci doğa gezilerine katılmak” aktiviteleridir. Söz konusu aktiviteleri kentsel alanlarda gerçekleştirme imkanının olmayışı, bu aktivitelerin gerçekleştirildiği alanları kendileri için güvenli bulmayan bayanların yalnız gitmek istememeleri ve her zaman kendilerine eşlik edecek birilerini bulamama gibi sorunlar nedeniyle bu aktivitelere çok fazla ilgi göstermedikleri düşünülebilir. Elde edilen bu sonuç geçmiş çalışmaları destekler niteliktedir. FLOYD ve ark. (1995) doğal alanları ve doğal alan rekreasyonel faaliyetlerini erkek katılımcıların da bayan katılımcılardan daha fazla tercih ettiklerini tespit etmişlerdir.

Günlük rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarında katılımcıların cinsiyetlerine bağlı olarak bir değişim bulunmamıştır. Fakat bu aktivite grubu altında bulunan “parkta oturmak” ve “koşu yapmak” aktivitelerine katılım sıklıkları cinsiyetlere göre farklılık göstermektedir. Anket verilerine göre bayanlar erkeklere göre daha sık parkta otururlarken, erkekler bayarlardan daha fazla koşu yapmaktadırlar. Araştırma kapsamında yer verilen rekreasyonel aktivitelerden fiziksel güç gerektiren tüm aktivitelere erkek katılımcıların daha fazla ilgi gösterdikleri tespit edilmiştir. Erkeklerin bayarlardan fiziksel olarak daha güçlü yapıda olmalarından dolayı fiziksel güç ve enerji gerektiren aktivitelerde bayarlardan daha aktif oldukları düşünölmektedir. Parkta oturmak aktivitesini bayanların daha sık gerçekleştirme sebebi, parkların kentsel kalabalık alanlarda oluşu, bayanların bu alanlarda kendilerini daha güvende hissetmeleri, kent içi parklara ulaşımın kolay

olması ve yerleşim birimlerine yakın alanlar olması bayanların bu aktiviteye katılımlarını artıran sebepler olarak düşünülebilir. Elde edilen bu sonuç FLOYD ve ark. (1995) ve VIRDEN ve WALKER (1999)'ın araştırmalarını destekler niteliktedir. Söz konusu araştırmalarda da bayanların daha çok kentsel alanlarda rekreasyon yapma eğilimlerinin olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Katılımcıların anket sorularına vermiş oldukları yanıtlara göre etnik kökenlerinin rekreasyonel aktivite gruplarından kort sporları aktivitelerine katılım sıklıklarında etkili olduğu gözlenmiştir. Yapılan analizler sonucu, önceki çalışmalarda olduğu gibi bu aktiviteleri en çok kendilerini Afrikan- Siyahi olarak tanımlayan katılımcıların, en az ise Güney Asyalı katılımcıların tercih ettikleri saptanmıştır. Benzer şekilde DWYER (1993) çalışmasında zencilerin beyazlardan daha fazla sportif faaliyetlere eğilim gösterdiği sonucunu çıkarmıştır. Zenci katılımcıların bu eğilimlerinin çoğunlukla az gelişmiş toplumlardan gelmeleri ve kırsal alanlarda yaşamaları dolayısıyla daha basit ve kas gücü yoğun aktiviteleri tercih ettikleri düşünülebilir. Güney Asyalı katılımcıların toplam katılımcı sayısı içerisinde sayıları oldukça düşüktür, dolayısıyla denek sayısının az olması nedeniyle diğer katılımcılara göre aktivite katılımlarının düşük çıkabileceği söylenilebilir. Bu nedenle en düşük katılım oranı olan Türk öğrencileri değerlendirmek daha doğru olacaktır. Türk öğrenciler futbol haricindeki tüm kort sporlarında çok düşük katılım göstermektedirler. Bu durum Türkiye'deki günlük spor gazetelerine bakıldığında da gözlemlenmektedir. En çok yer bulan haberler futbol içerikli olanlardır. Ayrıca futbol düşük gelirli toplumlarda en az maliyetli sporların başında gelmektedir. Hemen hemen her boş alanda bir topla oynanabilmektedir.

Su ile ilgili rekreasyonel aktivitelere en çok katılımı Balkanlı katılımcılar gösterirlerken, bu aktiviteleri en az Güney Asyalı ve Afrikan-Siyahi katılımcıların tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Genel olarak katılım oranlarının çok düşük olduğu bu aktivitelerin gerçekleştirilmesi için özel düzenlenmiş alan ya da organizasyonlara ve ekipmana ihtiyaç duyulması, dolayısıyla maliyetli aktiviteler olmaları, ayrıca en az gününbirlik süre içinde gerçekleştirilebilecek aktiviteler olmaları bu aktivitelere olan katılımı düşürebilir. WEST (1989) araştırması sonucu zencilerin kent parklarını; beyaz ırkın ise doğal alanları, kent çevresindeki bölge parklarını tercih ettiklerini bulmuş, zenci katılımcıların gerek ekonomik gerekse güvenlik gibi nedenlerle yerleşimlere uzak, doğal alanlarda yapılan aktivitelere ilgi göstermediklerini belirtmiştir. GOBSTER (2002) çalışmasında elde ettiği sonuçlara dayanarak doğal çevrenin zencilerin ilgisini çekmediğini belirtmiştir. DWYER (1993) zencilerin evlerine yakın mesafede rekreasyon yapma eğilimleri olduğunu bulunmuş, tespit ettiği bu eğilimi, zencilerin düşük gelir düzeyleri, sınırlı ölçüde ulaşım imkanlarına bağlamış ve bu nedenle bu tip aktivitelere katılımlarının düşük olduğunu savunmuştur.

Entellektüel aktivitelere katılım sıklıklarında genel olarak etnik kökenin istatistiksel anlamda herhangi bir etkisi görülmemekle birlikte, bu aktiviteleri en çok Uzak Doğulular gerçekleştirirken, en az Afrikan-Siyahi ve Güney Asyalı katılımcılar gerçekleştirmektedirler. Bu durum, katılımcıların kültürel özelliklerinden ve alışkanlıklarından kaynaklanabileceği gibi, katılımcıların kişisel özellikleri, ilgi alanları, yetenekleri de bu aktiviteleri gerçekleştirmelerine ya da gerçekleştirmemelerine neden olabilir. Entellektüel aktivite çeşitlerinden “resim yapmak” ve “manzara seyretmek” katılımcıların etnik kökenlerine göre istatistiksel

farklılık göstermektedirler. Genel olarak tüm katılımcı gruplarının katılım sıklıklarının düşük olduğu “resim yapmak” faaliyetini en çok Uzakdoğulu katılımcıların, en az ise Afrikan-Siyahi katılımcıların gerçekleştirdikleri görülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre en çok manzara izleyenler Türkler ve Uzakdoğulular en az manzara izleyenler ise Güney ve Orta Asyalılar olarak ortaya çıkmıştır. Yapmış olduğum çalışmanın bu bölümdeki sonuçlarına zıt bir şekilde GOBSTER (2002) Asyalıların araştırmasına katılan gruplar içinde en fazla manzara güzelliğine önem veren grup olarak ortaya çıktığını belirtmiştir.

Kapalı alan rekreasyonel aktivitelerine katılım sıklıklarında etnik kökene bağlı bir değişim bulunmuştur. Bu aktiviteleri en çok Türkler tercih ederken, en az Orta Asyalılar tercih etmektedirler. Bu aktiviteleri gerçekleştirirken kalabalık bir ortamda kendi etnik grupları dışındaki insanlarla bir arada bulunmak istemeyişleri yabancı uyruklu öğrencilerin bu aktivitelere katılım oranlarını düşürüyor olabilir.

Doğal alan rekreasyonel aktivitelerini tercihlerinde katılımcıların etnik kökenlerine göre istatistiksel bir fark görülmektedir. Genel olarak katılım sıklıklarının oldukça düşük olduğu bu aktivitelere katılımcılar arasından en çok ilgiyi Orta Asyalılar; en az ilgiyi ise Güney Asyalılar, Türkler ve Afrikalılar göstermektedir. Daha önce yapılmış birçok araştırmada doğal alan rekreasyonel faaliyetlerine katılımın etnik kökenlere bağlı olarak değiştiği savunulmuş, beyaz ırkın daha çok doğal alanları tercih ettiği, zencilerin ise daha kentsel alanlarda rekreasyon yapma eğilimlerinin olduğu belirlenmiştir (FLOYD ve ark.,1995; DWYER ve HUTCHINSON, 1990; GRAMANN, 1996; GOBSTER, 2002; VIRDEN ve WALKER, 1999). Bu aktivitelerin gerçekleştirildiği alanların yerleşim

bölgelerinden uzak, ulaşımı zor alanlar oluşu, ekonomik olarak belirli bir gelir düzeyi ve zaman isteyen aktiviteler oluşu bu aktivitelere katılımı düşürmüş olabilir. Bunun yanı sıra grup halinde gerçekleştirilebilecek bu aktiviteler için katılımcıları bir araya getirecek organizasyonların olmayışı da ankete katılan yabancı uyruklu öğrencilerin bu aktivitelere olan katılımlarını düşürmüş olabilir.

Günlük rekreasyonel aktivitelere katılım sıklıklarında genel anlamda etnik kökenin bir etkisi bulunmamakta, fakat bu aktivite grubu altında yer alan “koşu yapmak” aktivitesine katılım oranı etnik kökenlere bağlı olarak farklılık göstermektedir. “Koşu yapmak” aktivitesini en sık Afrikan- siyahi, en nadir ise Türk katılımcılar gerçekleştirmektedirler. Günlük rekreasyonel aktivitelerin gün içindeki kısıtlı boş zamanları değerlendirme fırsatı vermesi ve herhangi bir mali gidere gerek duyulmaması bu aktivitelere olan katılım oranlarını artıran sebepler olabilir. Bu araştırmada Türkler beyaz ırk olarak düşünülürse, geçmiş çalışmaları destekler biçimde, Afrikan-Siyahi katılımcılar aktif ve sportif rekreasyonel faaliyetlere Türk katılımcılardan daha yoğun ilgi göstermektedirler. DWYER (1993) de aynı şekilde zenciler ve beyazları karşılaştırdığı araştırmasında zencilerin sportif faaliyetlere daha fazla ilgi gösterdiklerini belirtmiştir. Kendilerini Afrikan-Siyahi olarak tanımlayan katılımcıların ırksal özellik olarak düşünülebilecek iri ve kaslı vücut yapıları fiziksel güç ve enerji gerektiren sportif faaliyetleri diğer etnik gruplara göre daha rahat gerçekleştirmelerini sağlayabilir ve dolayısıyla bu aktivitelere diğer gruplardan daha sık katılıyor olabilirler. SASIDHARAN ve ark. (2005) bazı etnik grupların parklardaki davranışlarını inceledikleri araştırmalarında, diğer çalışmalardan farklı olarak Afrikan Amerikanların diğer katılımcılara göre fiziksel egzersiz içeren aktivitelere daha az katıldıklarını tespit etmişlerdir. Ayrıca Çinlilerin ve Japonların

da fiziksel egzersizle ilgili aktivitelere katılımlarının düşük olduğunu belirtmişlerdir. Buradan yola çıkarak yapmış olduğum çalışmada Uzakdoğulular olarak gruplanan bu katılımcılar daha pasif aktiviteleri tercih ediyor, bu nedenle diğer aktivitelere göre daha az hareket gerektiren günlük rekreasyonel aktivitelere ilgi gösteriyor olabilirler.

Katılımcıların rekreasyonel aktivite tercihlerine etnik köken ve cinsiyetlerinin bir arada etki edip etmediği araştırılmıştır. Sonuç olarak, “kapalı alan rekreasyonel aktiviteleri” nin katılımcıların etnik kökenleri ile beraber cinsiyetlerine göre değişim gösterdiği tespit edilmiştir. Türk, Orta Asyalı ve Güney Asyalı erkekler bu aktivitelere kendi etnik gruplarından olan bayanlara nazaran daha sık katılmaktadırlar. Balkanlı ve Uzak Doğulu bayanlar ise bu aktiviteleri kendi etnik gruplarından olan erkeklere göre daha az gerçekleştirmektedirler. Ankete katılan Afrikan-Siyahi bayanlar bu aktiviteleri hiç gerçekleştirmediklerini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların inançları ile beraber cinsiyetlerine göre “entellektüel rekreasyonel aktiviteler” e katılımlarında değişim gözlenmiştir. Kendilerini Müslüman, Hristiyan ve Ateist olarak tanımlayan erkek katılımcılar, bu aktiviteleri kendileri ile aynı inancı paylaşan bayanlara göre daha fazla tercih etmektedir. Bayan ve erkeklerin bu aktivitelere katılımları arasındaki fark en çok Hristiyan katılımcılarda gözlenmektedir. Budist katılımcılarda ise, bayan katılımcılar erkek katılımcılara göre entellektüel aktiviteleri daha fazla tercih etmektedirler.

Rekreasyonel alan özellikleri

Rekreasyonel alan özellikleri beklentileri ile ilgili anket verilerine göre katılımcıların cinsiyetleri “su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri” faktöründe

etkili değildir. Bu alan özelliklerine erkek ve bayan katılımcılar aynı derecede önem vermekte ve her iki cinsiyetin de bu faktörü çok fazla önemsemedikleri görülmektedir. HO ve ark. (2005) araştırmalarında aynı sonuca ulaşmış ve yaban hayatı ile ilgili alan özelliklerine verilen önem derecelerinin bayan ve erkeklere göre değişim göstermediğini belirtmiştir. Yaban hayatı ile ilgili alan özelliklerinin cinsiyetten ziyade kişisel özellikler ve önceki deneyimlere bağlı olabileceğini ileri sürmüşlerdir. Katılımcıların doğal alanlarda rekreasyonel aktivite yapma olanakları düşük olduğundan bu gibi doğal alanların içerisinde yer alan özelliklerin katılımcılar için önemi de düşük olabilmektedir.

Yönetimsel alan özellikleri faktörüne verilen önem dereceleri katılımcıların cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir. Bayanların bu alan özelliklerini erkeklerden daha çok önemsedikleri tespit edilmiştir. Yapılan birçok çalışma bayanların boş zamanlarını değerlendirecekleri alanda kendilerini güvende hissetmek istediklerini vurgulamıştır (FLOYD ve ark., 1995; VIRDEN ve WALKER, 1999). Bayanlar iyi yönetilen bir alanda tek başlarına ya da grup halinde daha güvenli bir şekilde rekreasyon yapacaklarını düşünüyor olabilirler. Bu faktör grubu altında yer alan “alana ulaşımın kolay olması” sorusuna verilen cevaplarda göre cinsiyetlere göre farklılık bulunmaktadır. Bayanların bu alan özelliğini de erkeklerden daha çok önemsedikleri görülmektedir. EVENSON ve ark. (2002) yaptıkları çalışmada benzer bir sonuç elde etmişler, bayanların kolay ulaşabilecekleri alanları daha çok tercih ettiklerini vurgulamışlar ve bu durumu bayanların sosyal yaşam içerisinde sahip oldukları rollere, ekonomik olarak erkeklerden daha zayıf olmalarına bağlamışlardır.

Estetikle ilgili alan özellikleri faktöründe cinsiyetin herhangi bir etkisi görülmemektedir. HO ve ark. (2005)'nin yaptıkları araştırma sonucunda estetikle ilgili alan özellikleri ve cinsiyetler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiş, bayanların estetikle ilgili özelliklere daha çok önem verdikleri tespit edilmiştir. Bu çalışmada cinsiyet ve estetikle ilgili alan özellikleri arasında bağlantı bulunmamasının katılımcıların kısıtlı zaman ve olanaklarından dolayı kendilerine en ulaşılabilir durumda olan alanları tercih edip, estetik özelliklerine göre alanlar arasında seçim yapma şanslarının olmayışından kaynaklandığı söylenilebilir.

Katılımcıların rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özellikleri faktörüne verdikleri önem dereceleri ve cinsiyetleri arasında bir ilişki bulunmamıştır. Aynı sonuçlar HO ve ark. (2005) yaptığı araştırmanın sonuçlarında da mevcuttur, her iki cinsiyet de rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özelliklerini “önemli” bulmakta olduğu için cinsiyetlere göre değişim gözlenmemiştir.

Etnik duyarlılık faktörüne verilen önem dereceleri beklenilenin aksine katılımcıların cinsiyetlerine göre değişim göstermemektedir. VIRDEN ve WALKER (1999) da aynı şekilde araştırmaları sonucu etnik davranışların cinsiyetlere göre farklılık göstermediğini belirtmişlerdir. HO ve ark. (2005), HOFFMAN (1995) ve TSENG 1992 çalışmalarında etnik davranışların cinsiyetlere göre değiştiğini, bayanların bu davranışlara erkek katılımcılardan daha fazla önem verdiğini ve gelecek nesillere aktardıklarını ifade etmişlerdir. HO ve ark. (2005) çalışmalarında VIRDEN ve WALKER (1999)'ın buldukları sonuçlara değinerek, etnik davranışların cinsiyetlere göre değişim göstermemesi sonucunu katılımcıların üniversite öğrencileriyle sınırlandırılmış olması dolayısıyla bu sonuçların diğer yaş ve eğitim

düzeyindeki bireyler için genellenmesi konusunda bir belirsizlik bulunduğunu söylemişlerdir. (HO ve ark., 2005).

Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri faktörüne verilen önem derecelerinde katılımcıların cinsiyetlerinin etkisi bulunmamaktadır. Daha önce yapılan bazı çalışmalar alanın güvenliğinin bayanlar tarafından daha çok önemsendiğini söylemektedir (FLOYD ve ark., 1995; VIRDEN ve WALKER, 1999). Fakat yapmış olduğum bu araştırmada hem erkekler hem de bayanlar bu alan özelliğini önemli bulmaktadırlar.

Su ve yaban hayatı ile ilgili alan özellikleri faktörüne verilen önem katılımcıların etnik kökenlerine göre fark göstermemektedir. Bu durumun katılımcıların doğal alan rekreasyonel faaliyetlerine katılımlarının düşük olması nedeniyle rekreasyonel alanlarda bu özelliklerin ilgilerini çekmemesinden kaynaklandığı söylenebilir. GOBSTER (2002) çalışmasında etnik kökenler arasında bu konuda fark tespit etmiş, zencilerin doğal alan özelliklerine ilgi duymadıklarını belirtmiştir.

Yönetimsel alan özelliklerine verilen önem dereceleri katılımcıların etnik kökenlerine bağlı olarak farklılık göstermektedir. Bu alan özelliklerini en çok Türkler, en az Orta Asyalılar önemsemektedirler. HO ve ark. (2005) yaptıkları araştırma sonucunda yönetimsel alan özelliklerinin en fazla önem verilen alan özelliği faktörü olduğunu tespit etmişlerdir.

Estetikle ilgili alan özellikleri faktörüne verilen önem dereceleri katılımcıların etnik kökenlerine bağlı olarak değişim göstermektedir. Bu faktörü en çok Afrikan-Siyahi katılımcılar önemserken, en az önem veren katılımcılar ise Orta Asyalılar ve Ortadoğulular olarak saptanmıştır. Estetikle ilgili alan özellikleri döşenmiş yürüme yolları, bitkilerle oluşturulmuş kompozisyonlar ve bakımlı çim alanlar gibi alt soruları içermektedir. Dolayısıyla bu faktör grubu rekreasyonel alanların doğal özelliklerinden ziyade, bu alanlarda yapılmış düzenlemeleri yansıtmaktadır. Konuyla ilgili yapılmış birçok araştırma siyahi ırkın rekreasyonel alanlarda doğal özelliklerden çok insanlar tarafından yapılmış düzenlemeleri önemseyen sonucunu desteklemektedir (FLOYD ve ark., 1995; DWYER ve HUTCHISON, 1990; GRAMANN, 1996).

Rekreasyonel olanaklarla ilgili alan özelliklerine verilen önem dereceleri katılımcıların etnik kökenlerine bağlı olarak değişim göstermemektedir. HO ve ark. (2005) çalışmalarında katılımcıların etnik kökenlerine göre bu faktöre verdikleri önemin değiştiğini belirtmişler, bu faktörü en çok önemseyen etnik grubun Afrikan-Amerikanlar olduğunu tespit etmişlerdir.

Etnik duyarlılık faktörüne verilen önem derecelerinin beklenilenin aksine etnik kökenlere göre değişim göstermediği tespit edilmiştir. Fakat HO ve ark. (2005) çalışmalarında etnik duyarlılık faktörüne verilen önem derecelerinde etnik kökenlerin etkili olduğunu saptamışlardır. Elde ettikleri sonuçlara göre Afrikan-Amerikanların bu faktörü en çok önemseyen etnik grup olduğunu belirtmişlerdir. Yapmış olduğum çalışmada etnik duyarlılık konusunda etnik gruplar arasında fark çıkmamasının nedeni katılımcıların tamamının öğrenci olmaları nedeniyle sürekli farklı etnik

gruplardan insanlarla bir arada ve diyalog halinde olmaları nedeniyle etnik gruplarından olmayan insanların etraflarında bulunmalarına alışmış olmaları olabilir. Ayrıca çoğunluğu 18-24 yaş aralığında bulunan ve öğrenci olmaları da göz önünde bulundurularak tahminen bekar olan katılımcıların, Türkiye’de yurt yada okul arkadaşlarıyla birlikte evlerde barınmaları, kendi kültürel özelliklerini paylaşabilecek bir aile yapısı içinde olmamaları ve yaşları gereği sosyalleşme yetenek ve isteklerinin fazla olması etnik duyarlılık faktörünü çok fazla önemsememelerine neden olabilir.

Sağlık ve güven açısından önemli alan özellikleri faktörüne verilen önem dereceleri katılımcıların etnik kökenlerine bağlı olarak değişim göstermektedir. Bu faktörü en fazla Uzakdoğulu ve Afrikan-siyahi katılımcılar önemsemekte, en az ise Orta Asyalı katılımcıların önemsedikleri görülmektedir. DWYER (1993a) benzer şekilde Siyahi ırkın alanda güvenliği diğer katılımcılara nazaran daha çok önemsediklerini tespit etmiş, ve bu durumu katılımcıların sosyal statülerine ve geçmiş deneyimlerine bağlamıştır.

Katılımcıların rekreasyonel alan özelliklerine verdikleri öneme etnik köken ve cinsiyetlerinin bir arada etki edip etmediği araştırılmıştır. Sonuç olarak, rekreasyonel alan özellikleri faktör gruplarından yalnızca “etnik duyarlılık” faktörüne verilen önem derecelerinin katılımcıların etnik köken ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. Elde edilen verilere göre Türk ve Güney Asyalı erkekler bu faktörü kendi etnik kökenlerine mensup bayanlardan daha çok önemsemektedirler. Afrikan-Siyahi, Balkanlı, Orta Asyalı ve Uzakdoğulu bayanlar ise bu faktörü kendi ırklarından erkeklere göre daha fazla önemsemektedirler. Bu faktörü en çok Afrikan-Siyahi bayanlar önemserken, Güney Asyalı bayanların hiç

önemsemedikleri sonucuna varılmıştır. Daha öncede belirtildiği gibi Güney Asyalı katılımcıların sayılarının az olması nedeniyle bu ırk için genel bir yargıya varmanın doğru olmadığı düşünülmektedir. Daha önce yapılan bazı çalışmalar Afrikan-siyahi bayanların etnik duyarlılık faktörünü en çok önemseyen katılımcılar olarak öne çıktıkları sonucunu desteklemekte ve bu durumu Afrikan-Siyahi ırkın geçmişte maruz kaldıkları ırksal ayrımcılığa bağlamaktadır (FLOYD, 1998; LOURY, 2002; MCADAM, 1999).

Katılımcıların yaş, gelir durumu, yaşadıkları ülke, yaşadıkları yerin özellikleri, okudukları fakülte ve Ankara ilinde bulunma süreleri gibi özellikleri rekreasyonel aktivite tercihlerinde, aktivitelere katılım sıklıklarında ve rekreasyonel alan beklentilerinde etkili bulunmuştur. Fakat, bu çalışmanın asıl odak noktası olan cinsiyet ve etnik kökenlerle birlikte değerlendirmeye alındıklarında aktivite tercihleri, katılım sıklıkları ve rekreasyonel alan beklentilerinde herhangi bir değişim gözlenmemiştir. DWYER (1993a) ise çalışmasında katılımcıların etnik kökenleri dışındaki sosyo-ekonomik özelliklerinin standartlaştırıldığında rekreasyonel aktivitelere katılımlarının arttığı görüşünü savunmuştur.

Rekreasyonel tercihlerde etnik yapı ve cinsiyete bağlı değişimlerin incelendiği bu çalışmanın rekreasyonel planlama çalışmalarında, hedef kitlenin istek ve ihtiyaçlarının belirlenmesi için, gerekli envanter çalışmalarına bir örnek teşkil edeceği düşünülmektedir. Rekreasyonel alanı kullanacak bireylerin gereksinim ve isteklerinin önceden belirlenip, planlama aşamasında bu verilerin dikkate alınması hem alana olan talebi hem de planlama aşamasından sonra kullanıcıların alandan duydukları memnuniyeti artıracaktır. Farklı kültürel özellik ve geleneksel

davranışlara sahip bireylerin bir arada rekreasyonel ihtiyaçlarını giderebilecekleri alanların oluşturulması açısından bu tip çalışmalar önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra bu tip çalışmalardan elde edilen veriler, kullanımda olan rekreasyonel alanlar için de yönetim açısından doğru kararlar almayı sağlayacak veriler olmalarından dolayı önemlidirler. Fakat daha kullanışlı sonuçlar elde etmek için çalışmanın geliştirilmesi gereken yönleri de mevcuttur. Çalışmada kullanılan anket İngilizce ve Türkçe olmak üzere iki dilde basılmış ve yabancı uyruklu öğrencilerin tamamına İngilizce anketler uygulanmıştır. Yabancı uyruklu öğrencilerin her birinin ana dillerinin İngilizce olmaması nedeniyle bazı sorunlarla karşılaşmış, ankette yer alan bazı sorular bazı katılımcılar tarafından anlaşılamamıştır. Bunun yanı sıra özellikle yabancı uyruklu öğrencilerin çoğunluğu anketleri yanıtlamayı reddetmiş, ancak yine yabancı uyruklu bir öğrencinin anketlerin uygulanması sırasında eşlik etmesi ile anketler tamamlanabilmiştir. Araştırma alanı olan Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne kayıtlı olan fakat derslere devam etmeyen, ya da yalnızca sınavlara girmek için gelip giden yabancı öğrencilere ulaşılamamıştır. Dolayısıyla araştırmanın başında üniversite öğrenci işlerinden alınan kayıt bilgilerine göre planlanan, her bir etnik grubun mensuplarına eşit sayıda anket uygulama düşüncesi gerçekleştirilememiş ve etnik kökenler için homojen gruplar oluşturulamamıştır.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada rekreasyonel tercihlerde etnik yapı ve cinsiyetin etkili olup olmadığı incelenmiştir. Çalışmaya başlamadan evvel çıkabilecek sonuçlarla ilgili bazı varsayımlar öne sürülmüş ve anket verilerine dayanarak bu varsayımların doğruluğu araştırılmıştır.

Çalışmanın varsayımlarının değerlendirme sonuçları;

1. Gerçekleştirilen rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri katılımcıların cinsiyetlerine göre değişim göstermektedir, varsayımı genel olarak doğrulanmıştır.

2. Katılımcıların etnik kökenlerine bağlı olarak gerçekleştirilen rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri farklılık göstermektedir, varsayımı genel olarak doğrulanmıştır.

3. Katılımcıların yaşadıkları ülkelere bağlı olarak ilgilendikleri rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri değişim göstermektedir, varsayımı genel olarak doğrulanmıştır. Etnik kökenin benzeri bir etkileşim gözlemlenmektedir.

4. Katılımcıların yaşam yeri özellikleri (kent, köy, kasaba) katıldıkları rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri üzerinde etkilidir, varsayımı kısmen doğrulanmıştır. Yaşam alanı alışkanlıkları tercihlerde önemli rol oynamaktadır.

5. Katılımcıların inançlarına bağılı olarak gerçekleştirilen rekreasyonel aktivite tercihleri ve rekreasyonel alan beklentileri farklılık göstermektedir, varsayımı doğrulanamamıştır.

6. Katılımcıların cinsiyet ve etnik kökenleri ile birlikte rekreasyonel tercihleri üzerinde etkilidir, varsayımı kapalı alan rekreasyonel aktivite tercihleri ve etnik duyarlılıkla ilgili alan özellikleri beklentilerinde doğrulanmıştır.

7. Katılımcıların cinsiyet ve inançları birlikte rekreasyonel tercihleri üzerinde etkilidir, varsayımı sadece entellektüel içerikli rekreasyonel aktivitelere katılımda etkili olduğu belirlenmiştir.

Rekreasyonel tercihlerde cinsiyetin ve etnik kökenin etkilerine bakıldığında, cinsiyetin ile karşılaştırıldığında etnik kökenin etkisinin daha fazla olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaşadıkları ülkeler rekreasyonel tercihlerinde etnik kökenleriyle hemen hemen aynı şekilde etki göstermektedir.

Çalışma sonucunda elde edilen en belirgin sonuçlardan bir diğeri ise Afrikan-Siyahi ırkın diğer etnik kökenlere göre daha sportif, fiziksel enerji gerektiren aktiviteleri, daha kentsel ve yapılandırılmış alanları tercih ettikleri, alanların doğal özellikleri ve bu alanlarda yapılabilecek aktivitelerle pek ilgilenmedikleridir. Ayrıca anket verileri Afrikan-Siyahi katılımcılar ile Orta ve Güney Asyalı katılımcıların bazı rekreasyonel eğilimlerinin benzer olduğunu göstermektedir.

Yapmış olduğum bu araştırmaya katılan Türk öğrencilerin rekreasyonel tercihlerine bakıldığında genellikle pasif, enerji harcamadan yapabilecekleri, az maliyet gerektiren aktiviteleri ve kolay ulaşabilecekleri rekreasyonel alan özelliklerini tercih ettikleri görülmektedir. Anket verilerine göre Türklerin rekreasyon yaptıkları alanın etnik duyarlılıkla ilgili özelliklerine çok önem vermedikleri görülmektedir.

Bu konu ile ilgili günümüze kadar yapılan çalışmaların çoğu etnik yapı ve marjinalite olarak adlandırılan iki teori üzerinde durmuşlardır. Etnik yapı teorisi bireylerin rekreasyonel katılımlarını etnik kökenlerine bağlı geleneksel alışkanlık ve davranışlarının etkili olduğunu savunurken, marjinalite teorisi bireylerin cinsiyet, yaş, gelir durumu, eğitim düzeyi vb. gibi sosyal statülerinin rekreasyonel tercihlerini etkilediğini savunmaktadır. Bir kısım araştırmacılar ise etnik davranışların cinsiyetlere göre değişim göstereceği düşüncesi ile bu iki faktörü birlikte değerlendirmişlerdir. Bu çalışmada öğrencilerden oluşan denek grubunun rekreasyonel tercihlerinde marjinalite teorisi altında bulunan cinsiyet faktörü, etnik yapı ile birlikte yalnızca birkaç rekreasyonel aktivite ve alan özelliği tercihinde etkileşim göstermiştir. Bu durumun farklı yaş grubu, gelir düzeyi ve eğitim düzeyindeki bireyler için farklılık göstermesi, cinsiyet ve etnik kökenin birlikte rekreasyonel tercihlerde daha etkili olduğu sonuçlarının elde edilmesi mümkün olabilir. Fakat öğrenci grupları için cinsiyet ve etnik köken faktörleri ayrı ayrı değerlendirilebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin öğrencilerine sunduğu rekreasyonel olanaklar düşünüldüğünde genel olarak

rekreasyonel aktivitelere katılımlarının çok düşük olduğu gözlenmiştir. Söz konusu aktiviteleri gerçekleştirmek için uygun alan ve olanakların bulunmasına rağmen öğrencilerin bu aktivitelere katılmama sebepleri sahip oldukları olanaklar hakkında yeteri kadar bilgilendirilmemeleri olabileceği gibi, yabancı uyruklu öğrencilerin iletişim kurmakta zorlanmaları, buldukları ortama kendilerini yabancı hissetmeleri ve arkadaş çevrelerinin kendi etnik gruplarında yer alan öğrencilerle sınırlı kalmasından kaynaklanabilir. Öğrencilerin aktivite katılımlarını ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde buldukları süre içinde edindikleri boş zaman deneyimlerinin kalitesini artırmak için belli periyotlarla var olan rekreasyonel alan ve aktivitelere katılımları araştırılmalı, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda yeni olanaklar sağlanmalı ve yabancı uyruklu öğrencilerin gerek Türk, gerekse diğer uyruklardan olan öğrencilerle tanışmalarını ve kendilerini buldukları ortama ait hissetmelerini sağlayacak organizasyonlara yer verilmelidir.

KAYNAKLAR

ALTANLAR, A., 2005. Kırsal peyzaj planma. Basılmamış Yüksek Lisans Ders Ödevi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj mimarlığı A.B.D., Düzce.

ANONİM, 2008. <http://www.tanitim.metu.edu.tr/rakamlar.php>

ANONİM, 2008a. http://www.tanitim.metu.edu.tr/yerleskede_yasam.php

ARNOLD, M. L. SHINEW, K. J.,1998. The role of gender, race and income on park use constraints. Journal of Park and Recreation Administration, 16, 39–56.

BAAS, J. M., 1992. Identifying service delivery strategies for ethnically diverse users of a wildland urban recreation site. In D. J. Chavez (Ed.), Proceedings of the Symposium on Social Aspects and Recreation Research (General Tech. Rep. PSW-132, pp. 40–41). Albany, CA: USDA, Forest Service, Pacific Southwest Research Station.

BAŞ, T., 2003. Anket. Anket nasıl hazırlanır? Anket nasıl uygulanır? Anket nasıl değerlendirilir?. Seçkin Kitabevi, 2.Baskı. Ankara.

BLAHNA, D. J., 1992. Comparing the preferences of Black, Asian, Latino, and White. Shermen at Moraine Hills State Park, Illinois. In D. J. Chavez (Ed.), Proceedings of the Symposium on Social Aspects and Recreation Research (General Tech. Rep. PSW-132, pp. 42–43). Albany, CA: USDA, Forest Service, Pacific Southwest Research Station.

CARR, D. S., CHAVEZ, D. J. 1993. A qualitative approach to understanding recreation experiences: Central American recreation on the National Forests of Southern California. In A. Ewert, D. Chavez, & A. Magill (Eds.), *Culture, conflict, and communication in the wildland-urban interface* (pp. 181–194). Social Behavior and Natural Resources Series. Boulder, CO:Westview Press.

CARR, D., WILLIAMS, D., 1993. Understanding the role of ethnicity in outdoor recreation experiences. *Journal of Leisure Research*, 25, 22–38.

DEEM, R., 1986. *All work and no play? The sociology of women and leisure*. Milton Keynes, England: Open University Press.

DWYER, J.F. 1993a. Outdoor Recreation Participation: An update on Blacks, Whites, Hispanics and Asians in Illinois. In P. Gobster (ed). *Managing urban and high-use recreation settings* (pp: 1991/1211). Gen. Tech. Rep. Department of Agriculture, Forest Service, North Central Forest Experiment Station.

DWYER, J.F. and R. HUTCHINSON. 1990. Outdoor recreation participation and preferences for black and white Chicago households. In: *Social Science and Natural Resource Recreation Management*. Boulder, CO: West view Pres:49-67

DWYER, J.F., Jr.; 1993. Customer diversity and the future demand for outdoor recreation. In: *Proceedings, 1993 Northeastern recreation research symposium; 1993 April 18-20; Saratoga Springs, NY: Northeastern Forest Experiment Station: 59-63.*

DWYER, J. F.; 1994. Customer diversity and the future demand for outdoor recreation. Gen. Tech. Rep. RM-252. Fort Collins, CO: U.S. Department of Agriculture, Forest Service, Rocky Mountain Forest and Range Experiment Station.

EVENSON, K. R., SARMIENTO, O. L., MACON, M. L. TAWNEY, K. W., AMMERMAN, A. S., 2002. Environmental, policy, and cultural factors related to physical activity among Latino immigrants. *Women and Health*, 36(2), 43-57.

EYLER, A. E., WILCOX, S., MATSON-KOFFMAN, D., EVERSON, K. R., SANDERSON, B., THOMPSON, ET AL., 2002. Correlates physical activity among women from diverse racial/ethnic groups. *Journal of Women's Health and Gender -Based Medicine*, 11, 239- 253.

FAIRBANK, J. GOLDMAN, M. 1998. *China-A new story*-Enlarged edition. Cambridge, MA: Harvard University Pres.

FLOYD, M., NOE, F.; 1993. Understanding intra-ethnic environmental attitude variations: Cuban origin population views. In P. Gobster (Ed.), *Managing urban and high-use recreation settings* (pp. 127–129). Gen. Tech. Rep. NC-163. St. Paul, MN: U.S. Department of Agriculture, Forest Service, North Central Forest Experiment Station.

FLOYD, M. F., GRAMMAN, J. H., SAENZ, R., 1993. Ethnic factors and the use of public outdoor recreation areas: The case of Mexican Americans. *Leisure Sciences*, 15, 83–98.

FLOYD, M. F., OUTLEY, C. W., BIXLER, R. D., HAMMITT, W. E. (1995). Race, environmental preference, and negative affect: Effects on recreation preferences. In V. Freysinger & P. Stowkowski (eds.), Abstracts from the 1995 National Recreation and Park Association Symposium on Leisure Research (p. 88). Arlington, VA: National Recreation and Park Association.

FLOYD, M. F.; 1998. Getting beyond marginality and ethnicity: The challenge for race and ethnic studies in leisure research. *Journal of Leisure Research*, 30(1), 3–22

GOBSTER, P. H., 1998. Urban parks and green walls or green magnets? Interracial relations in neighborhood boundary parks. *Landscape and Urban Planning*, 41, 43–55.

GOBSTER, P.H. 2002. Managing urban parks for a racially and ethnically diverse clientele. *Leisure Sciences*, 24, 143-159.

GOBSTER, P., DELGADO, A., 1993. Ethnicity and recreational use in Chicago's Lincoln Park: In park user survey findings. In P. Gobster (Ed.), *Managing urban and high-use recreation settings* (pp. 75–81). Gen. Tech. Rep. NC-163. St. Paul, MN: U.S. Department of Agriculture, Forest Service, North Central Forest Experiment Station.

GOMEZ, E., 2006. The Ethnicity and Public Recreation Participation (EPRP) Model: An Assessment of Unidimensionality and Overall Fit. *Leisure Sciences*, 28: pp. 245–265.

GOODALE, T.L, and GODBEY, G. 1995. The evolution of leisure: Historical and philosophical perspectives (pp. 109-126). State College, PA: Venture Publishing, Inc.

GRAMANN, J. H., FLOYD, M. F., SAENZ, R., 1993. Outdoor recreation and Mexican American ethnicity: A benefits perspective. In A. W. Ewert, D. J. Chavez, & A. W. Magill (Eds.), Culture, conflict, and communication in the wildland-urban interface (pp. 69–84). Boulder, CO: Westview Press.

GRAMANN, J. H., 1996. Ethnicity, race, and outdoor recreation: A review of trends, policy, and research (Miscellaneous paper R-96-1). Vicksburg, MS: US Army Corp of Engineers.

HO, C., SASIDHARAN, V., ELMENDORF, W., WILLITS, F. K., GRAEFE A., GODBEY, G., 2005. Gender and Ethnic Variations In Urban Park Preferences, Visitation, and Perceived Benefits. *Journal of Leisure Research*; Third Quarter 2005; 37, 3; ProQuest Agriculture Journals, pg.; 281.

HOFFMAN, D. M., 1995. Blurred Genders: The cultural construction of male and female in south Korea. *Korean Studies*, 19, 112- 138.

HUTCHISON, R., 1987. Women and the elderly in Chicago's public parks. *Leisure Sciences*, 16, 229-247.

HUTCHINSON, R., 1993. Hmong leisure and recreation activity. In P. Gobster (Ed.), *Managing urban and high-use recreation settings* (pp. 87–92). Gen. Tech. Rep. NC-163. St. Paul, MN: U.S. Department of Agriculture, Forest Service, North Central Forest Experiment Station.

ISAJIW, W. W. 1990. Ethnic-identity retention. In: Raymond Breton, Wsevolod W. Isajiw, Warren Kalbach and Jeffrey G. Reitz (Eds.), *Ethnicity Identity and equality: Varieties of experience in a Canadian city* (pp. 35-91). Toronto: University of Toronto Pres.

JACKSON, E. L., HENDERSON, K. A.; 1995. Gender-based analysis of leisure constraints. *Leisure Sciences*, 17, 31–51.

JOHNSON, C. Y., BOWKER, J. M., ENGLISH, D. B. K., WORTHEN, D. 1998. Theoretical perspectives of ethnicity and outdoor recreation: A review and synthesis of African-American and European-American participation, Gen. Tech. Rep. SRS-11. Ashville, NC: U.S. Department of Agriculture, Forest Service, Southern Research Station.

JOHNSON, C.Y., BOWKER, J. M.,CORDELL, H. K.; 2001. Outdoor recreation constraints:An examination of race, gender, and rural dwelling. *Southern Rural Sociology*, 17, 111–133.

JOHNSON, C. Y., BOWKER, J. M., KEN CORDELL, H., 2005. Acculturation via nature-Based Outdoor Recreation: A Comparison of Mexican and Chinese Ethnic Croups in the United States.

KAPLAN, R., TALBOT, J. F., 1988. Ethnicity and preference for natural settings: A review and recent findings. *Landscape and Urban Planning*, 15, 107-117.

KEEFE, S. E., PADILLA, A. M.; 1987. *Chicano ethnicity*. Albuquerque, NM: University of New Mexico Press.

KESİM, ÜMİT. 2006. Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı. 27-28 Nisan. Eskişehir.

LOURY, G. C., 2002. *The anatomy of racial inequality (W. E. B. Du Bois lectures)*. Boston: Harvard University Press.

MCADAM, D., 1999. *Political process and the development of Black insurgency 1930-1970*. Chicago: University of Chicago Press.

MÜDERRİSOĞLU, H., UZUN, S., 2004. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Orman Fakültesi Öğrencilerinin Rekreatif Eğilimleri, Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi Seri: A, Sayı: 2, Yıl: 2004, Sayfa:108-121.

MÜDERRİSOĞLU, H., AŞIKKUTLU, H. S., KALAYCI, A., SALANTUR, B., 2006a. Rekreatif Motivasyonların Belirlenmesi: Spor Tesisi Örneği. *Düzce Üniversitesi Ormancılık Dergisi*, Cilt:2 Sayı:2, sf 15–23, Düzce.

MÜDERRİSOĞLU, H.,KUTAY, E. L., ÖRNEKÇİ EŞEN,S. 2006. Determining Leisure Time, Recreational Participation and Requirements of University Students in Düzce Campus. The International Journal of Urban Labour and Leisure, 7(1).

NOE, F.,SNOW, R., 1990. Hispanic cultural influence on environmental concern. The Journal of Environmental Education, 21, 27–34.

ÖZDAMAR, K., 1999. Paket Programlar ile İstatistiksel Veriler Analizi. Kaan Kitapevi, Eskişehir.

PEHLİVANOĞLU, A. M., 1987 Belgrad Ormanının Rekreasyon Potansiyeli Planlama Tespiti. İ.Ü. Fen Bil. Enst. Doktora Tezi. İSTANBUL.

PESQUERA, B., 1986. Work and family: A comparative analysis of professional, clerical, and blue collar Chicana workers. Unpublished doctoral dissertation, University of California, Berkeley.

PHILIPP, S. F. (1995). Race and leisure constraints. Leisure Sciences, 17, 109–120.

PORTES, A. 1997. Immigration theory for a new century: Some problems and opportunities. International Migration Review, 31, 799-825.

RICHE, M. F. 2000. America's diversity and growth: Signposts for the 21st century. *Population Bulletin*, 55(2). Washington, DC: Population Reference Bureau.

SASIDHARAN, V., WILLITS, F., GODBEY, G., 2005. Cultural differences in urban recreation patterns: an examination of park usage and activity participation cross six population subgroups. *Managing Leisure* 10, pp. 19–38.

SCHELHAS, J., 2002. Race, ethnicity, and natural resources in the United States: A review, *Natural Resources Journal*, 42, 723–763.

SHINEW, K.J., STODOLSKA, M., FLOYD, M., HIBBLER, D., ALLISON, M., JOHNSON, C., SANTOS, C., 2006. Race and Ethnicity in Leisure Behavior: Where Have We Been and Where Do We Need to Go?. *Leisure Sciences*, 28: 403–408, 2006.

STODOLSKA, M., and JACKSON, E. L. 1998. Discrimination in leisure and work experienced by a white ethnic minority group. *Journal of Leisure Research*, 30, 23-46.

TALBOT, J. F., KAPLAN, R., 1993. Preferences for nearby natural settings: Ethnic and age variations. In P. Gobster (Ed.), *Managing urban and high-use recreation settings* (pp. 93–97). Gen. Tech. Rep. NC-163. St. Paul, MN: U.S. Department of Agriculture, Forest Service, North Central Forest Experiment Station.

- TAYLOR, D. E.,1993. Urban park use: Race, ancestry, and gender. In P. Gobster (Ed.), *Managing urban and high-use recreation settings* (pp. 82–86). Gen. Tech. Rep. NC-163. St. Paul, MN: U.S. Department of Agriculture, Forest Service, North Central Forest Experiment Station.
- TSENG, P., 1992. The Chinese women past and present. In Y. N. Li (Ed.), *Chinese women through Chinese eyes* (pp. 72-86). Armonk, Nj: M. E. Sharpe, Inc.
- TOLUNGÜÇ, AHMET, 2005. Yurt dışında Türk medyası sempozyumu, syf :12. Ankara.
- URAL, A., KILIÇ, İ., 2005. Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS İle Veri Analizi. Detay Yayıncılık, 274 syf, Ankara.
- VIRDEN, WASHBURNE, R.F.1978. Black underparticipation in wildland recreation: Alternative explanations. *Leisure Sciences*, 2:175-189.
- VIRDEN, R. J., WALKER, G. J. 1999. Ethnic/racial and gender variations among meanings given to, and preferences for, the natural environment. *Leisure Sciences*, 21, 219-239.
- WALKER, G. J., DENG, J., DIESER, R. B., 2001. Ethnicity, acculturation, self-construal, and motivations for outdoor recreation. *Leisure Sciences*, 23, 263-283.

WALLACE, V. K., WITTER, D. J. (1992). Urban nature centers: What do our constituents want and how can we give it to them? *Legacy*, 2(2), 20–24.

WEST, P.C 1989. Urban region parks and Black minorities: Subculture, marginality, an interracial relations in park use in the Detroit Metropolitan area. *Leisure Sciences*, 11:11-18.

YINGER, J. M. 1981. Toward a theory of assimilation and dissimilation. *Ethnic and Racial. Studies*, 4, 249-264.

YU, P., BERRYMAN, D. L., 1996. The Relationship among Self-Esteem, Acculturational, and Recreation Participation of Recently Arrived Chinese Immigrant Adolescents. *Leisure of Research* 18, pp. 261-273.

ZHANG, T., GOBSTER, P.; 1998. Leisure preferences and open space needs in an urban Chinese American community. *Journal of Architectural Planning Research*, 15, 338–355.

EK 1. ARAŞTIRMADA KULLANILAN TÜRKÇE ANKET ÖRNEĞİ

REKREASYONEL TERCİHLERDE ETNİK YAPI VE CİNSİYETE BAĞLI DEĞİŞİMLER; ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ KONUSU YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ANKET SORULARI

I. BÖLÜM

1. Cinsiyetiniz:

- Bayan Erkek

2. Yaşınız:

- 18-24 25-35 35+

3. Okuduğunuz fakülte:

4. Gelir durumunuz:

- 0-1000\$ 1000-2000\$ 2000\$+

5. Hangi dine inanıyorsunuz? :

6. Yaşadığınız yerin özelliğini tanımlayan şıkkı işaretleyiniz.

- Kent merkezi Kasaba Köy

7. Ne kadar zamandır Ankara'da yaşıyorsunuz?:

II. BÖLÜM

8. Aşağıdaki rekreasyonel faaliyetlerin hangilerini ne sıklıkta gerçekleştirdiğinizi işaretleyiniz.

Rekreasyonel Aktivite	HERGÜN	HAFTADA 1 KEZ	AYDA 1 KEZ	YILDA 1 KEZ	HIÇBİR ZAMAN
1.Yürüyüş yapmak					
2.Parkta oturmak					
3.Piknik yapmak					
4.Balık tutmak					
5.Futbol oynamak					
6.Tenis oynamak					
7.Dağ yürüyüşü					
8.Yüzmek					
9.Güneşlenmek					
10.Bisiklete binmek					
11.Öğrenci doğa gezilerine katılmak					
12.Fotoğraf çekmek					
13.Resim yapmak					
14.Manzara seyretmek					
15.Koşu yapmak					
16.Tiyatroya gitmek					
17.Sinemaya gitmek					
18.Buz Pateni					
19. Kamp yapmak					
20.Basketbol oynamak					
21.Voleybol oynamak					
22. Rafting					
23.Kayak yapmak					
24. Golf oynamak					
25. Zevk için otomobil kullanmak					
26. Ata binmek					
27. Kano- bota binmek					

III. BÖLÜM

9. Aşağıda yer alan rekreasyonel alanlara ait özelliklerin sizin için önem derecesini işaretleyiniz.

Rekreasyonel Alan Karakteristiği	Önemli Değil	Önemli	Çok Önemli
1. Alan içinde aile/grup rekreasyonu aktivitelerinin bulunması			
2. Alanda oyun alan ve kortlarının bulunması			
3. Alanda dış mekan pişirme ünitelerini bulunması			
4. Alanda içme suyu çeşmelerinin bulunması			
5. Alanda akarsu bulunması			
6. Alanda gölet bulunması			
7. Alanda şelale bulunması			
8. Alanda yaban hayvanlarının bulunması			
9. Alanda kuşların bulunması			
10. Alanda balıkların bulunması			
11. Alanda otopark alanlarının bulunması			
12. Alanın temiz olması			
13. Alandaki işaret ve levhaların yeterliliği			
14. Güvenlik			
15. Alanda bulunan çöp kutularının yeterliliği			
16. Etnik grubunuzdan olmayan insanların alanda varlığı			
17. Kendi dilinizde alana ait bilgilere ulaşılabilirlik			
18. Kullanıcıların geleneklerini bilen çalışanların bulunması			
19. Ağaçlar arasından manzara izlemeye müsait seyrek ormanlık alan			
20. Kısa biçilmiş çim alanların bulunması			
21. Budanarak şekil verilmiş bitkilerin varlığı			
22. Döşemeli yürüme yollarının bulunması			
23. Alanda yalnız kalabilme imkanının olması			
24. Alana ulaşımın kolay olması			
25. Alanda sağlık açısından faydalı aktiviteleri gerçekleştirebilme imkanının olması			
26. Alandaki hizmetlerin pahalı olmaması			

EK 2. ARAŞTIRMADA KULLANILAN İNGİLİZCE ANKET ÖRNEĞİ

THE QUESTIONNAIRE OF THE MASTER THESIS ABOUT ALTERATIONS OF RECREATIONAL PREFERENCES DEPENDING ON ETHNICITY AND GENDER: AN EXAMPLE OF MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

1. Gender:
 Female Male
2. Age:
 18-24 25-35 35+
3. Which faculty are you in?:
4. Your income per month:
 0-1000\$ 1000-2000\$ 2000\$+
5. Your ethnic origin :
6. Which country do you live in?:
7. Please mark the choice which best describes the speciality of the place you live in your country.
 City center Town Village
8. Which religion do you believe in?:
9. How long have you been living in Ankara?

10. Please mark how frequent you attend the following recreational activities.

RECREATIONAL ACTIVITY	EVERYDAY	ONCE A WEEK	ONCE A MONTH	ONCE A YEAR	NEVER
1.Walking					
2.Sitting in a park					
3.To have a picnic					
4.Fishing					
5.Playing football					
6.Playing tennis					
7.Tracking					
8.Swimming					
9.Sunbathing					
10.Biking					
11.Attending students' nature tours					
12.Taking Photos					
13.Drawing					
14.Watching scene					
15.Running					
16.Going to theatre					
17. Going to cinema					
18. Ice skating					
19. Camping					
20. Playing basketball					
21. Playing volleyball					
22. Rafting					
23. Skiing					
24. Playing golf					
25. Driving for pleasure					
26. Horse riding					
27. Sailing by canoe or boat					

11. Please mark how important for you the following characteristics of recreational areas.

CHARACTERISTICS OF RECREATIONAL AREAS	NOT IMPORTANT	IMPORTANT	VERY IMPORTANT
1. Including family or group recreation activities			
2. Including playing areas or courts			
3. Including outdoor cooking facilities			
4. Including drinking fountains			
5. Including a river			
6. Including a lake			
7. Including a waterfall			
8. Including wild animals			
9. Including birds			
10. Including fish			
11. Including enough car parking spaces			
12. Cleaning of the recreational area			
13. Efficiency of the signboards			
14. Safety			
15. Efficiency of the waste containers			
16. Existing people from other ethnic groups			
17. Accessibility of the information in your language			
18. The staff who knows users' traditional specialities			
19. Few and far between placed trees allowing to watch the scene			
20. Shorty cut lawn areas			
21. Existing plants which have been shaped by pruning			
22. Paved walk ways			
23. The opportunity of staying alone in the area			
24. To reach the recreational area simply			
25. The opportunity of attending activities that are beneficial for health			
26. The expensiveness of the services in the area			